

**GÖNÜLDEN
ESİNTİLER**

NECDET ARDIÇ İZ-TERZİ BABA

**MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER**

(KİTAP - 148-16)

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOHBETLER
TASAVVUF SERİSİ (148-16)**

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

**NECDET ARDIÇ
“İZ-TERZİ BABA”**

**MUHTELİF SOHBET ARASI
SOHBETLER.**

(KİTAP-148-16)

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ**

**MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.
(148-16)**

NECDET ARDIÇ

TERZİ BABA

Adres

Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin

Pehlivan Caddesi No: 29/5

Servet Apt. 59 100

Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi

Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.

Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84

(0533) 7743937

www.terzibaba13.com

terzibaba13@gmail.com

İçindekiler:.....	(3)
Ön söz.....	(4)
0-1- Sohbet arası sohbet.....	(5)
Tuhfet-ul Uşşakî'den bir bölüm. Devir-Sema.....	(5)
Ahirete nasıl gidilmeli.....	(16)
0-2-Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet.....	(19)
0-3-Hamd ve hayal sarması	(35)
Allah'ın İnsanları ihata etmesi.....	(52)
0-5-Terzi babadan şiirler.....	(63)
Arası şiiri.....	(63)
Son sabah şiiri.....	(70)
Arası şiirinin izahı.....	(73)
0-6-Hakk arası.....	(81)
Hakk arası şiirinin devamı.....	(92)
Ne dediler.....	(96)
Ka'be'ye karşı-Şiirler devam.....	(101)
Nerededir yarin yolu.....	(131)
Kaza ve kadere dair.....	(132)
11-kader bahsi devam.....	(158)
12-Devam-An-zaman kavramı.....	(172)
Terzi Baba kitapları sıra listesi.....	(186)

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRAHMANİRRAHİM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollerini yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekrarları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir. Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim.

Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ

01-SOHBET -ARA –SOHBET

Tuhfetu-l-Uşşaki'den bir bölüm- Devir/Sema

Beşinci tamamlama devran yani devir dönme sema hakkındadır. Bütün turuk-u Aliyenin yani Hz Ali'ye bağlı oradan kaynaklanan tarikatların cehrisinden yani sesli zikirden bilhassa halvetiye-i uşşakiyede zikir ile yapılan devranın rumuz ve esrarına binaen büyük piranın içtihiyâyla bu erkan üzere kabul edilmiştir. Yani bu sitem pirlerin içtihiyâyla bu hale getirilmiştir. Yani kurallaştırılmıştır, bu hareketler büyük pirlerin içtihiyâyla yani birlikte düşünerek uyguladıkları bir sistemdir. Her önüne gelen ben dervişim deyip dönüp durursa bu işler olmaz. Dönerse o zikirdir o da bir ibadettir, ayrı da ama hakikatına nail olunamaz.

Devranı şer'i delili yani şeran delili şeriat ehli devrana haram derler, sema'ya haram derler zahir ehli olanlar, ama bakın şeriat içindeki delilini gösteriyor, وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَاقِّينَ

مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بِهِمْ أَمْرُهُمْ بِالْحَقِّ
39/75 “Melekleri Arş'ın etrafını

çevirmiş oldukları halde Rablarını hamd ile överken görürsün. Bakın etrafında dönme halinde görürsün diyor, daha devir arştan başlıyor, sema dönme. Artık insanların arasında adaletle hüküm olunmuştur, övgü alemlerin rabbi olan Allah

içindir.” Denir, Ayet-i Kerimesinde müfessirler حَاقِّينَ

kelimesinin “Ey daire-i zakirin” dönerek zikredenler diye tefsir etmişlerdir. حَاقِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ Arşı dönerek zikrederler,

ha Arşın etrefında olsun ha caminin etrafında olsun ha

Kabe'nin etrafında olsun, netice değişmiyor. Yani oradaki hukukun sağlamlığı anlatılıyor. Arş-ı Ala'nın etrafını melaikeli-Kiram'ın tesbihlerle zikirlerle devran ettikleri cihetle namazın nasıl insanların ibadetini cami olduğu gibi yani namaz nasıl bütün ibadetlere cami ise içinde bütün ibadetler varsa duası zikri orucu her şeyi varsa devran da Arş Melaikesinin ibadetine camidir. Yani Arş-ı Aladaki Melaikelerin ibadetlerin toplamıdır devran. Hepsini içinde mevcuttur.

Keza Kabe-i Muazzama'da hüccac-ı Kiram yani hacılar Kabe-i Muazzamayı "Lebbeyk" diye tavaf etmeleri ve Kabe etrafında yedi defa devran etmeleri gibi, tarikat-ı Aliyede ism-i Celal yani Hu Allah Hu, Hay, Kayyum, Vahid, Ahad, Samed Allah ism-i Şeriflerinin her birinde yedişer defa devran edilir. Yani yedi defa döndükleri gibi devranda da bu isimlerle yedişer defa dönülür diyor. Her isim için yedi defa dönülür. Evvela oturarak halka suretiyle zikir olunur, istiğfar salavat tevhid, okunur, zira Hâdis-i şerifte "Cennet bahçelerine uğrarsanız meyvelerinden yiyip lezzet alınız "diye Hâdis-i Şerif buyurmuş Efendimiz.

Ashab-ı Kiram, Cennet bahçeleri nedir ya Rasulullah diyerek suallerine cevaben "Zikir halkalarıdır" diye cevap vermiştir. Yani zikir halkası Cennet bahçesidir oralara uğrayın demektir yani o halkalara katılın demektir. (sav) Efendimiz halka suretiyle yapılan zikri Cennet bahçelerine benzetmiştir bu sebeple bağdaş kurma şekliyle oturulmayıp halka ve daire şeklinde oturulur. Zira tevhid usulünü asli şekliyle ifa etmek lazımdır. Yani zikir yaparken diz üstü oturmak lazımdır. Ama yorulunca ayağını biraz yana kaydırırsan gerekirse bağdaş da kurarsın o ayıdır. Ama halka zikirde diz üstü oturmak daha nezaketlidir.

Evvele halka şeklinde yapılan zikrin işareti, "Halka" ne demektir, halka şekliyle yapılan zikrin işareti Vahdet-i Zat'iyeye Mihver-i merkezden geçen hat AHâdiyettir. Vahdet-i Zat'iyenin yani Zat'i vahdetin zuhuru olan AHâdiyet-i Zat'iyeye baplı olan Feyz-i Akdes, yani en mukaddes feyiz, Mukaddes Feyze

tecellisinin suretini mürşid evvela yalnız olarak “fe’lem enne hü la ilahe illallah” diyerek zikre başlamasıyla gösterir.

Şimdi istiğfar, salavat, çekildikten sonra destur Ya Hz Allah diye bu desturlar çekildikten sonra yani izin alındıktan sonra “Fa’lem ennehu la ilahe illallah” diyerek şeyh efendi zikre başlar. İşte O’nun bulunduğu merteye AHâdiyet mertebesidir. Feyz-i Akdes Feyz-i Mukaddes’e akmaktadır.

Feyz-i Akdes ; en mukaddes feyiz demektir, burası AHâdiyyet mertebesidir. Lâ taayyün/zuhuru olmayan mertebedir. Feyz-i Mukaddes de, bildiğimiz mukaddes feyiz yani Feyz-i Akdes, Zat’tan sıfatına Vahidiyetine zuhur ettiğinde feyz, Feyz-i Mukaddes; ismini almaktadır. Burası da “Taayyünü evvel/ilk tecelli” sahasıdır.

Vahdet-i zat’iye’nin zuhuru olan AHâdiyet-i zat’iye bağlı olan Feyz-i Akdes en mukaddes feyiz, feyz-i Mukaddese Mukaddes feyze tecellisinin suretini mürşit evvela yalnız olarak “fe’lem ennehu la ilahe illallah” diyerek zikre başlamasıyla gösterir. İşte mürşit yalnız olarak tek olarak bunu söylediğinden Feyz-i Akdes’in kendisine kendisinden de Feyz-i Akdesin, feyz-i Mukaddes olarak etrafına yayılmasıdır diyor. O Feyz-i akdesin Feyz-i Mukaddesin EHâdiyetiyle zuhurunu dairede bulunan saliklerin birazdan la ilahe illallah demekleriyle gösterirler.

Bakın evvela mürşit “La ilahe illallah” diyor izin aldıktan sonra feyz-i Akdes yani en mukaddes feyiz kendi kelimandan ortaya çıkıyor, arkadan dervişlerle birlikte La ilaheye başlaması Feyz-i Akdesten feyz-i Mukaddese geçişi oluyor. Yani o tecellinin çevresindeki halkaya geçişi oluyor. Demek ki birlikte çekilen zikrin ne kadar büyük bir feyzi var özelliği var, işte onun için dergahlarda öyle toplu zikirler yaparlar, bunun dışında yapılan zikirler muhabbetin artması belirli şartlanmaların şekillenmeleri yerine gelmesinden başka bir şey değildir. Beraberce söyler Vahdet-i zat’iye ile AHâdiyet feyzinin ilmin malum ile mutabıkını yani ilim maluma tabidir hakikatini ima ve anlamaya işarettir.

Şimdi şeyh efendi ama gerçek şeyh ise AHâdiyet mertebesini idrak etmiş bir şeyh ise yoksa tarikat şeyhi ise bunlarla hiç ilgisi olmaz, zaten o Feyz-i Mukaddese ulaşamaz, ulaşamayınca da çevresine o feyzi veremez. O feyzi veremeyince de bu işler böyle surette kalır. Yani sadece lisanda kalır.

İlim maluma tabidir, yani ilim ilimdir de ilmin bilinmesi malum ile mümkündür. Şimdi şu radyoyu yapan veya şu halının nakışlarını işleyen veya şu resimleri yapan kimselerin ressamlığı yaptığı resimle ortaya çıkar eğer resim yapmamış olsa o resim onun batınında kalacak dışarıya çıkmayacak yani bilinmeyecek varlığından haberi olunmayacaktır. Onun için ilim maluma tabidir. Yani resim olmasa ressam bilinmeyecek, işte Feyz-i Akdes feyz-i Mukaddese intikal etmezse oradan da dervişler kanalıyla yaşantı kanalıyla zuhura çıkmazsa feyz-i akdes mukaddes feyz batında kalacak bilinmeyecekti.

İşte zikir bunu ortaya getiriyor. İlmin maluma tabi olduğu gibi feyzin feyz alana tabi olması gibi. Feyz alan olmasa feyz feyzin sahibinde kalacak yani o çekirdek toprağa ekilmemiş olsa oradan bir feyz veremeyecek ve o zaman çekirdeğindeki ağaç bilinmemiş olacak onun ilmi bilgisi kendi gaybında kalmış olacaktır. Kelime-i Tevhit makam-ı fenafillah'a ulaştıncaya kadar zikredilip harfi mahreç boğaz harfi tayin zamanına kadar mahfiyette harf ve mahreçsiz, yalnız halka olarak kalbe vurdurarak zikire başlanır ki, zuhur batına dayalı batını iç zuhurla dış meydana geldiğine ima ve işaretir.

Kelime-i Tevhid yavaş yavaş çekildiğinde o kişiyi bir mertebeye getirmesi lazımdır. Kelime-i Tevhidin getireceği mertebe tabi bu hemen zikir halkalarında meydana gelecek şey değildir. bunlar hep yardımcı çalışmalardır. Ama bunun aslı kelime-i Tevhidin aslı kişiyi fenafillah'a getirmesidir. Bakın "La İlahe.." başka ilah yok, başka bir şey yok, dediği zaman sen de o başka şeyin içindesin sen de yoksun. "La ilahe "nehiy "illa Allah" ispattır. Tevhid iki yönlüdür iki ana bölümü vardır,

“La ilahe” nehy etmek kaldırmak “illa Allah” da ispatlamaktır, Allah’ın varlığını ispatlıyorsun. Bir bakıma bu da yanlış iş yoku yok etmeye çalışmak zaten ahmaklıktan başka bir şey değildir. “la ilahe” zaten yok, yok olan şeyi yok etmeye nasıl çalışırsın. Ama biz onu var etmişiz, yok etmeye çalıştığımız şey meydandaki değil, alemdeki değil bizim kendimizdeki yanlış idrakimizi yok etmeye çalışıyoruz.

Buradan/bedenden yanlış anlayışı kaldıramazsan dışarıdan hiç kaldıramazsın. Fenafillah’a ulaşıncaya kadar zikredilip harf-i mahreç ile yani boğaz harfi ile zikre devam edersin ondan sonra yani evvela dilin ile zikrediyorken sonra boğazına aktararak zikri daha derinden çıkararak daha başlarda “La ilahe illallah”, “la ilahe illallah” derken sonraları daha serileştirerek boğazdan çıkartarak zikri oraya getirirsin.

Kalbe vurdurarak zikre başlanır ki zuhur batına dayalı batın iç zuhurla dış meydana geldiğini ima ve işaretir. Yani boğazından senin o harfi çıkarman senin içindekinin dışarı çıkmasıyla yani içinin batınının zahire çıkmasının işaretidir. Yani içinde olmasa onu zahire çıkaramayacaktın demek istiyor. Sonra tevhid Fenafillah’ta tamam olunca zikir kesilir, ilahi okunmaya başlar, bu biraz oturarak halde oluyor, bu da bezm-i elest aleminde “elestü birabbiküm” hitabı izzetiyle ruhların ilahi lezzet ve istiğrakına gark oluşlarına tenbih ve işaret olmakla müstağrak bir surette dinlenir.

Şimdi Kelime-i tevhid çekildikten sonra bir müddet oturulur sakın sükûnlükte ilahi okunur, diyor. Yani bir ilahi okunur, bu ilahi ruhlar aleminde Cenab-ı Hakk’ın “Elestü bi rabbiküm” ben sizin rabbınız değil miyim hakikatini yaşatmak için bu Hâdiseyi idrak etmek için orada biraz durulur. Zikir durdurulur, dinlendirilir, ilahi okumak suretiyle insanın gönlü muhabbete dönüştürülür. Zikrin hakikatinde bunlar vardır.

Elest hitabıyla cezbelenmesini ve fenafillahta ruhların isimlerde seyir esma mertebelerinde ruhun mertebeleri gereği seyr-i fil Esmada Sıfat-ı la ilahe illallah seyr-i la Allah Allah’a seyir, sonra seyr-i fillah Allahta seyir, göstermek için cisimde

ruhun halini tabi olarak uruc yükselmeyi göstermek için devrana kalkıyoruz. Bakın ilahiyi okuyorken Fenafillah'ta fani olduktan sonra o zaman sıfatta fani, isimde fani, fiilde fani olduktan sonra yahut fiilde fani isimde fani, sıfatta fani, Zat'ta fani olduktan sonra ayağa kalkmak uruc yükselme manasınadır. Ayağa kalkıpta zikre devam etmek, oraya kadar oturarak sükûnet vardı.

Ruhun haline tabi olarak, daha evvelce cesedin haline tabi olarak yerde oturuyorken ruhun haline tabi olarak ayağa kalk diyor yükseliyor, kişi miraç ehli oluyor. Ayakta okunan ilahi ile ruhun yükselmesinde Hakk'a tam bir alaka ve Hak ile Hakk alarak ve taayünden tamamıyla sıyrılmış olarak istiğrak halinden cezbelenmenin suretidir. Ayağa kalkmak demek kendi nefsanî varlığından, her türlü senin varlığından sıyrılıp Hak ile Hakk olup Hakk'a cezbelenmek halidir, ayağa kalkmak. Miraç uruç yükselme halidir. Beşeriyetinden sıyrılma hali ve bu cezbelenmenin misalidir.

Sonra halvetiye devranı usulinde el ele tutmadan hem devran hem zikre başlanıp bir kere sağa bir kere sola darb-ı zikir ile zikir ile vurdurarak devam edilir. Yani kalbinin üstünde darb ederek o kelime-i Tevhidi yahut çekilen esmayı kalbine vurdurarak orada Nuru meydana gelsin diye. Bu da Makam-ı Vahidiyet sıfatının suretidir. Vahidiyet makamının suretidir, ayakta el ele tutunmadan zikretmek. Vahdet-i Zat'îyenin alakasına işarettir bu şekilde devran edilmeye devam edilir sonra el ele tutulduğu halde devran edilir ki, Vahidiyetin AHâdiyetle, el ele halka şeklinde tutunarak dönmek. Vahdet-i Zat'îyenin bağlantısına işarettir.

Bakın evvela el ele tutunmadan tek tek halka zikir ediliyordu, sonra el ele tutunarak dönerek zikre başlanır, daha sonra ism-i Celal Allah ismi devranından evvela harf ve lafz ses harfi ile sonra darb-ı zikir ile edilen Vahidiyetin AHâdiyetin zahiri olduğuna, bakın Vahidiyet AHâdiyetin zahiri olduğuna diyor, neden çünkü Vahidiyet AHâdiyetten sonra zuhura geldiğinden AHâdiyet batın, Vahidiyet onun dışı zuhuru olmuş olur. AHâdiyetin zahiri olduğundan harf ve lafz ile zikir edilerek

ima ve işarettir. Vahdet-i Zat'ıye ile EHâdiyet-i Zat'iyenin Vahidiyet sıfatıyye ve nisbeti ile için içi yani özün özü olmasına ima yoluyla darb-ı zikir ile devam edilir. Yani böylece düşünülerek zikre devam edilir.

Sonra Vahidiyet sıfatının mertebeleri tamam olur, tecellisini göstermek için kolları omuzlara koymak ile Vahidiyet tecellisinin Vahidiyet sıfatının mertebeleri tamam olur ve bunun tecellisini göstermek için yani birlik sıfatı tamam olur, onun tecellisi kolları omuzlara koymak yani sağ el arkadan omuza sol el arkaya konmak zuhur sıfatıyla olmasına işarettir. Yani Vahidiyet zuhurunun sıfatı olmasına kişi bir elini arkasına bir elini yanındakinin omuzuna o da onun omuzuna o da onun omuzuna, böylece herkes bir tek olmuş Vahid olmuş, buda buna işarettir.

Sonra “Hu” ism-i Şerifine başlanıp Vahdet-i Zat'ıye Hüviyet-i batıne ve suret-i hüviyet ise Vahidiyet sıfatına işaret olmak üzere bir kere batına bir kere de zahire meyil ile zikir edilir. El ele olmak hüviyetin alakası kol kola olmak hüviyetin zuhuru namına işaret olduğu gibi hüviyeti Zatiye itibariyle sıfatın hakikatlerinin diğerine mukabil gelmesi hüviyetin sıfat mertebeleriyle zuhuruna ima ve işarettir. Böyle bir kol kola girilerek de yapılır, bunları da anlatıyor.

Sonra zuhur mertebeleri olan 18 adedini kapsayan “Hay” ism-i şerifi ki hayat ismi bakın bütün mertebeleri kapsamına alıyor, çünkü “Hay” ismi ile, bütün alemlerde hayat vardır. Cenab-ı Hakk'ın “Hay” sıfatı vardır. Hay ismi şerifi, esma mertebeleri olan bin adedi ile çarpıldığında 18 bin alem-i siryanı yani tesir, yayılma sırrı, hayat ile “Hay” olup Nur'un sabitliği ile daim ve kaim olmakla sırr-ı siryanın yani tesir sırrının suretini zahir ve zahir oluş devranı ile gösterdiği gibi “Hay Allah” , “Kayyum Allah” ismi şerifleri ile devrana başlanır ki mahviyetten sonra taayyünün aynına hayat-ı zulmetiye mukabil hakikatte hayat-ı hakiki kayyumunun zuhuruna işaret olarak 18 kere devran edilir.

Yani bütün alemler 18 “Hay” esması ile 18 defa devran edilir, bütün alemlerin hayatına nisbet olarak bu yapılır. Yani 18 bin aleme nisbetle 18 defa “Hay” esmasıyla dönülür. “Hay” ism-i Şerifi süratle devran edilerek tamamlanır ki kayyumiyetin aynı hayat hayatın aynı kayyumiyet olsun. ^{هَـ}اَللّٰهُمَّ a,

Kayyum demek; kendi varlığı ile kaim, yani hayat kendi hayatı kendi hayatını da Kayyum esması ile devam ettirmekte, Hay Kayyum esması da bunun için çekilir.

Sûratle tecelli mertebelerinden biri gibi görüldüğünden hayat-ı kayyumiyetin Kayyumiyet hayattan ayrılmadığından bir zuhurda toplanmış olmakla yalnız “Hay” ism-i şerifi ile bir birini takip eder şekilde buyurulmuştur. “Hay Kayyum”, “Hay Kayyum” yani “Hay” çekilir arkadan “Kayyum” çekilir, birbirini takip eder bu yüzden. Çünkü ikisi birbirinden ayrılmaz. Sonra Cem-ül Cem toplulukların topluluğu mertebesinde o müşahede de “Vahid”, Ahad”, “Samed” “Allah” esma-ı Şerifleri ile devrana devam edilir.

“Kavs-i imkan” mertebeleri sebebi ile kavs-ı vucud ayna olduğunu göstermek için Vahid Ahadın zuhuru, Ahad Samed’in zuhuru Ahad mertebe-i cemin toplu mertebenin zuhuru olduğuna ima yoluyla toplu olarak zakirin her birinin zuhuruna diğerinin sadrı, gönlü mukabil karşılıklı olarak, dervişlerin gönülleri o vahidiyet sırrına ayna olarak bir birlerini muhabbetle cereyan eder karşılıklı onlar da zuhura gelir. Kavs, ^{كَاوَسَ}كَانَ قَابَ

^{قَوَسَيْنِ}قَوَسَيْنِ أَوَانِ 53/9 kavis şeklinde yuvarlak şekilde, Kavs-i

imkan tasavvufta varlık vücut mertebelerinin izahında kullanılır, vacib ezeli olan, imkan sonradan var edilene denir, Mübarek geceler ve bayramlar kitabının Mirac bölümünde izahat vardır. 12 defa devran ile tamamlanır, Kavseyn’in sırrına bir defa sağa bir kere sola döndürmek suretiyle işaret edilmiş olur. Yani imkan ve vacib yani Vacib Cenab-ı Hakk’ın kendi varlığıdır, Vacib-ül Vücut, Mutlak vücut, imkan da onun gölgesi,

dediğimiz ondan zuhura gelen bu alemler vacib ile mümkün yahut imkan “Kavs” dediği o bir yuvarlak düşünelim bir çember onu ortadan böldüğümüz zaman iki yarım iki kavis meydana gelir, işte bu kavisin bir tanesi Vacib bir tanesi Mümkün’dür.

Yani bir tarafı Allah’ın azameti yani kendi kimliği hüviyeti diğer tarafta da bu hüviyetin zuhura geldiği imkan mümkün alemidir, yani sonradan oluşan bu alemler. İşte yukarıda kavs dediği bunlardır, bu hali ima için bu devran yapılır diyoruz her Esmanın devranında daire ortasında yani mihvere Mürşidin girmesi derece, derece, mertebe, mertebe, vasıta ve vekalet olduğuna işarettir. Şimdi şeyh efendi evvela bu dairede sıradadır, sonra kendisi ortaya geçer, mihfer olur. O’nun etrafında daire dönülür. Bunun yarısı halkanın yarısı Vacib, yarısı da imkandır. Yani sonradan meydana gelen varlıkları temsil eder şeyh efendi dairenin ortasına geçtiği zaman.

O da orada Hakk’ın temsilcisidir, her esmanın devranında daire ortasına yani mihvere yani ortasına mürşidin girmesi derece derece mertebe mertebe vasıta ve vekalet olduğuna işarettir. Yani mürşit orada Hakk’ın vasıtası olduğuna işarettir. Derece, derece mertebe, mertebe Hakk’ın vekaletidir vekilidir orada. Diğer mürşitlerin o makama alınmaları ise bu devranda başka mürşitler de varsa onlar da sonra bu makamın içine alınırlar. Halkanın içinde onlar kendi mihverinin içinde dönerler. Mevleviler gibi hem kendi mihverinde dönüyorlar ya Mevleviler hem de dışarıda çevrede dönüyorlar.

Mürşitlerin o makama alınmaları ise Hüviyet-i Zat’iyyeye nisbeti ile mensub bütün esma ve Sıfatların hakikatlerinin müsavî olarak alakaları itibariyle mihver Esma ve Sıfatında gıdası kabul edilen mertebe-i Zat’tan bütün Esmanın hüviyetlerine o nokta-ı Zat’dan feyzin zuhuru ile esma mertebelerinin taayyünü ayrılma ortaya çıkma tahkiki hakikatlerine işaret edilerek İsm-i Azam’ın her mertebede zuhur zahir ism-i Şerifin saltanatı olduğu gibi her ismin de ism-i Azam’da hassa, hususi bir zahir oluşu nesbeti mensubiyete bağlılığı vardır.

Şimdi bu halka burada dönüyor iken mürşidin ortada olması derece, derece mertebe, mertebe Hakk'ın vekilliğinin orada olması derece, derece mertebe, mertebe Hakkın vekilliğinin orada olması. Dolayısıyla etrafında dönenler de Hakk'ın etrafında dönüyor olmalarıdır. Daha başka şeyhlerin de oraya girmesi bütün esma-ı ilahiyenin aynı haklara sahip olarak o mürşitlerden zuhura çıkmasıdır. Bir birini ayırmadan ama hepsi mürşid-i kamil ise, birbirinden ayırmadan hepsinden o feyzlerin o esma-ı ilahiyenin tesirlerinin zuhura gelmesidir demek isteniyor.

İsm-i Azam her mertebede zuhuru Zahir ism-i şerifinin saltanatı olduğu gibi her ismin de ism-i Azam'dan hassası vardır. ism-i Azam her isimde zuhura gelir, diyor yani ism-i Azamın her isim üstünde üstünlüğü vardır. Ama her isimde de ism-i Azam'ın feyzi vardır, ism-i Azam'dan feyz almaktadırlar. Yani her isim ism-i Azam'dan yararlanmaktadır. Bir zahir oluşum nisbeti mensubiyeti bağlı bulunduğu itibarıyla bütün esmaların arasında müşterek olduğunu göstermek için de mürşit mihver noktasında kendi mihverinde kendi kendine olarak dönmeye başlar.

Devran tarafına olan teveccühe yönelme başlar İsm-i Azam'ın nisbetinde bağlılığını eşitliğini devam suretiyle ima için gösterir. Daha sonra mürşit dervişlerin karşısına geçerek her birerleri onun önünden geçerler daha zikrin sonlarında. Daha evvellerinde mürşid-i kamil ortada döner kendi kendine ama daha sonra yaklaşarak her birerleri onun önünden geçerler. İşte bu da İsm-i Azam'ın diğer isimlere olan bağlılığını ve üstünlüğünü gösterir.

Ey salik-i hakiki ledünni hakikatlerden Allah'ın yanındaki hakikat suret-i devrandan ruh devranına Uruc, yükselme için devranda salikler kemaliyle huzur tecrid tam temizlenme ve gark olma haliyle devran etmeleri lazımdır ki vücud-u unsuri anasır toprak vücudlarından toprak su hava ateşten meydana gelmiş olan bu beden Nur-u esma ef'al sıfat ve esmadan

hissedar olarak tahkik makamının kıdeminde suretten taklitten azade olarak Allahümme halisna amma sueke vel ehadaye nevari vecallake ya Rahimi ya reşidi ya Saburi ya gaffari ya Allah. Allah'ım bizi senin dışındaki şeylerden helas eyle bizi tecalliyatının nuruna gark eyle diye bu manada dua etmelidir. Yani toprak vücuttan kurtulup salt ruh ile kalmak niyetiyle zikir yapmalı diyor.

Tarik-i aliyeyi mevleviye devranında ise sırr-ı nefih gaibden feyz alan zuhurdan harfsiz ve sessiz “Kün” yani ol emri ile Hakkıyla olunan tecelliden sonra yani “Ol” emrinden sonra Mevlevilerdeki devran da bu demektir evvela “Ol” hükmü gelir sonra ef'al Sıfat Zat mertebelerine ima yoluyla üç defa Cem ve fark ile beraber devran biri vahdet-i zat'ıye ilmindeki şe'n her an yeni bir oluşum ima bir de AHâdiyet-i Zat'iyeyi bilinen de ayırma birleme mertebelerine işaret üçüncüsü de Vahidiyet sıfatıyla birlemeye işaret olmak üzere devran cem birlikte fark ile sema bitirilir.

Mesnevii Şerifin başında “Bîşnev” şu ney'in nasıl şikayet etmekte olduğunu dinle, onun nevası ayrılık hikayesidir. Kudsi ifadeleri de bu sırrı ima ve işaret olabilir bununla beraber Mesnevi-i Şerif'in baş tarafında fakirane ilavemiz olan ifademiz şudur.

Ey garib alem-i nasut-u halk
Bir mahf-ı kıssa-ı lahut-u Hakk
Ey garip alem ve insanlar hâlk'tır
Mahfiyetle bakarsan anlarsın İlahi Hakk'tır

Ey garib alem ve insanlar halktır, mahfiyetle bakarsan anlarsın ki İlahi Haktır, yani beşeriyetle bakarsan bu alemler hâlk hâlk edilmişlerdir. Sonradan meydana gelmişlerdir zannedersin, beşeriyetin ile baktığın zaman ama mahfiyetle bakarsan yani hakikatınle bakarsan anlarsın ki bütün alem ilahi Hakk'tır.

AHİRETE NASIL GİDİLMELİ

15/04/ 2001 senesinin Pazar günü İzmir’de bulunuyoruz kaldığımız yerden sohbetimize devam edelim kardeşimizin bir sorusu var, bu soruyu nasıl halledelim ve bu dünyadaki yaşamamızı nasıl galip getirerek kendimizi galip getirerek bu dünyadan muzaffer bir kumandan gibi veyahut insan gibi asker gibi ahirete intikal edelim çünkü buraya gelmekten maksat ve gayemiz bir şeyler kazanmak için kaybetmek için değildir, eğer kaybetmek için olsaydı, bu kadar büyük işlere gerek kalmazdı, Cenab-ı Hakk bizden bizim hakkımızda neden bir şeyleri kaybetmemizi istesin o “Vehhab” ismi ile hep vericidir.

Karşılık beklemeden hep vericidir, “ey kulum ben seni o kadar mükemmel bir şekilde hâlk ettim ki dünyada verdiklerimi al karşılıksız veriyorum ben sana ve bunun devamı ahirette de olacak hem çok daha fazla olacak, ama bu almayı buradan öğrenmelisin. Yani dünyadan hazırlanmalısın bu istihkaka hak sahibi olmaya yani sana “Vehhab” ismi ile vereceğim şeylere Hakk sahibi olman için bu dünyada yapacağın bazı özellikler var bunun en başında geleni de irfaniyet Marifetullah Allah bilgisidir. İşte bu Allah bilgisi Besmele-i Şeri’te bunun anahtarı bir başka yönden de İnsan-ı kamil besmeledir, besmelenin içinde mevcut olan özellikler İnsan-ı Kamil de İnsan-ı Kamil o besmele anahtarını çevirerek kapıyı açar.

Anahtar yanınızda olsun, sistemini bilmezseniz gene açamazsınız, uzaktan kumanda yanınızda olsun hangi düğmeye basılacağı bilinmezse çalıştırılmaz, hatta ayarı bozulur karma karışık olur. İşte arkadaşımızın sorduğu suali cevaplandırmak için veya yaşantıya tatbikata sokmak için günümüzde ve daha evvelki devrelerde de olduğu gibi işler karma karışık olmuş, şeriat bir birine geçmiş, tarikat birbirine geçmiş, kendi mertebeleri arasında Hakikat diye bahsedilen şeyim “Ha” sı kalmamış marifet diye bahsedilenin şeyin “me” si

kalmamış, ilhami bilgiler o kadar karışmış ki birbirlerine küçük şeyler büyük şeylermiş gibi gösterilmiştir.

Bunların üzerinde çok uzun süreler zamanlar oyalanarak geçirilmiş işte Cenab-ı Hakktan niyazımız en kısa sürede en güzel şeye ulaşma yolunda çalışmalar yapmalıyız. İşte bu da baştan dediğimiz gibi anahtarı yuvasına sokup doğru anahtarı doğru yerde kullanmak şartıyla ancak kapıların açılması mümkündür. Fatiha Suresini niçin Kur'an'ın başına getirmişlerdir, bunların cevaplarını bulmamız lazımdır, çünkü bu alem niçinler ile doludur, nedenler ile doludur, kemler, kaçlar sayılarla doludur.

Fatiha-ı Şerif'in içerisinde hiç "fetih", "Fettah" kelimesi geçmediği halde "Elham suresi" meşhur olduğundan ama daha meşhur "Fatiha" suresidir. Diye konuşuyoruz içinde fetih ile ilgil, bir şey yoktur, içerisinde "Hamd" vardır, geniş manada. İşte Kur'an-ı Kerimin tefsirlere baktığımızda ilk suresi olduğundan kitap O'nunla açıldığından fetih, Fatih yani kitabı açma manasınadır. Bu o'nunla da açılabilir Bakara suresi ile de açılabilir, İsra Suresi ile de açılabilir, Kur'an-ı Kerim buna mani değildir, kapağın açılması mani değildir. Ama Kur'an'ın içinde mevcut olan sırların açılması Fatiha'ya bağlıdır, "Fetih" kelimesine bağlıdır.

"Fatiha" dediğimiz o Sure-i Mübareke ona hani ne diyorlar "Seb-ül Mesani" biz sana Kur'an ile birlikte "Seb-ül Mesani" yi verdik bakın "Fatiha" nın yeri ne kadar yüksek Kur'an ile eş değerde, Kur'an'ın içinde mevcut olduğu halde Kur'an ile birlikte sana "Seb-ül Mesani" yi verdik diyor. Bunun tabi bir Mekke'de bir de Medine'de nazil olduğu söyleniyor ya, rivayetlere göre işte onun için iki yedili yani iki defa nazil oldu diye "Seb-ül Mesani" "seb'a" yedi demek "mesani" de iki demek "iki defa gönderilen yedi ayet" li sure manasına dır zahirdeki ifadesi. Bir de batındaki ifadesi vardır.

Ama burada "Seb-ul Mesani" Cenab-ı Hakk'ın yedi sıfatının zuhurunu anlatıyor, "Seb-ul Mesani" denilen şey budur, Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, semî, Basar bunların hakikatini

anlatıyor “Seb-ul Mesani” demekle. Bu ne demektir, “Yedi ikili” yani bu sıfatlar bende olduğu gibi ey kulum bu sıfatları ben sana da lütfettim. Bunları sana “Vehhab” isimimle sana verdim, hepimiz bu sıfatlarla ayakta değilmiz, eğer bu sıfatların biri bizde eksik olsa sistemimiz çok aksar, Hayat olmasa biz olmayız, hayat var, İlim olmazsa görüyoruz bazı akli eksik evlatlarımız oluyor, ne haldeler, ne diyorlar onlara “spastik” çocuklar, akli yok bakın ne haldedirler.

İradesi yoksa akli var hayatı var, ilmi var, iradesi yoksa o ilim ona hiçbir fayda sağlamıyor. O bildiği halde gidiyor diskoteklerde sağda solda vakit geçiriyor. Bakın bunların hepsinin faaliyette olması gerekiyor. Gerçi biz bunları bilsek de bilmesek de bizde bunlar faaliyet üzeredir, ama bunları bilerek kullanmaktır mühim olan. İşte Fatiha açma manası verilen o Sure-i Şerif’in hakikati budur, sendeki sıfatlar Allah’ın sıfatlarıdır, bunları böyle bil, daha ötelerde arama diyor. Tabi Allah ötelerde de vardır, ama beride de vardır, bunlar öte beri işler değildir.

Evvela bu kargaşa bilgi kompleksin içerisinde kendimizi çıkarıp temiz düzgün bir akış içerisinde berrak bir bilgi ile Hakk’a ulaşmamız bu dolaşmış olan bilgileri ayırmakla mümkündür. Nasıl ayıracağız. O zaman şeriat mertebesinin ilmini bir kitaba koyacağız, veya bir sayfaya veya bir dosyaya tarikat mertebesinin ilmini bir dosyaya koyacağız yahut bir kitaba koyacağız, hakikat mertebesinin ilmini bir dosyaya marifet mertebesinin ilmini bir dosyaya İnsan-ı Kamil mertebesinin ilmini bir dosyaya evvela bunların ayrılması lazımdır.

Şimdi siz yemek yaparken piring bulgur makarna nişasta bunlar birbirine karışmışsa bundan çorba yahut pilav yapmışsak karma karışık olur. Bu tevhid çorbasını ancak ustalar yaparlar. Şimdiden çiraklık devresindeyiz, diyelim ki yeni bir kızımız evlendi, evde baktı yiyecek yok aldıracak kimse de yok akşama da bir çorba lazım işte ondan bir parça kalmış ondan bir parça kalmış neyse karıştırdı yaptı bir şey, şimdi buna ne isim verecek, tevhid çorbası daha ileriki

yaşlarda olacak da ustalaştığı zaman pirinç pilavı dese içinde bulgur da var, bulgur pilavı dese içinde pirinç de var, işte elimizdeki bilgi yumağı yığını buna benziyor.

Evvla onları pişirmeden evvel pirinçleri bir tarafa bulgurları bir tarafa makamaları bir tarafa ayırıp ondan sonra yetiyorsa bir çorba veya makama yetmiyorsa eş değerinden komşudan veya çarşıdan bir miktar daha alıp yapılabilecek hale getirilir. Bir kaşık pirinç ile iki kaşık pirinç ile pişirdiğine değmez. Hâdi 100 gr 250 gr neyse bir şey alırsın yanına bir iki tabak bir şey olur.

Yani anlatmak istediğim her mertebenin kendi yaşantısını ayırmamız gerekiyor. Peki bunu nasıl ayıracağız Şeriat mertebesindeki hukuk nedir, Tarikat mertebesindeki hukuk nedir, Hakikat mertebesindeki hukuk nedir, marifet mertebesindeki hukuk nedir, ve İnsan-ı Kamil mertebesindeki hukuk nedir, yani hangi sahada faaliyet gösteriyor, hangi ilim ile oradaki araba yürüyor. Hangi benzinle hangi yakıtla yürüyor. Şimdi şeriat mertebesi bilindiği gibi Fıkıh ilminin toplandığı ve yaşandığı yerdir. Bu fıkıh ilmi olmazsa daha islamiyetin kapısından adım atılmamış olur. Bu fıkıh ilmi yani zahiri şeriat ilmi en azından farz-ı kifaye edecek kadar yani bir kişinin kendine ait yaşantısına yetecek kadar bilgiye sahip olması lâzımdır.

02-ŞERİAT – TARİKAT – HAKİKAT – MARİFET

Şeriat mertebesinde yaşıyor isek ki, ilk başlangıcımız burasıdır, hani bir çok zamanda geçer ya yine yeri geldiği için söylüyorum evvela şeriatın ne olduğunu anlamamız gerekiyor, zaman, zaman belki sohbetler tekrar oluyor ama çaresiz olarak geliş içerisinde tekrarda da fayda vardır bir seferinde bir kelime kaçmış olsa orası boşta kalır ikinci de o dinlenildiği zaman orası oturmuş olur. Şimdi şeriat kelimesini iki manada anlamamız gerekiyor, bunun bir tanesi zahiri şeriat, genelde

kullanılan Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet İnsan-ı kamil ilimlerini içine alan şeriat, bunların hepsini Hz Rasulullah getirmede mi, Hz Rasulullah'ın getirdiği hukuka da şeriat hukuku hükmü denmedi mi, dolayısıyla geniş manada bir şeriat ilmi vardır, zahiri manada da bir şeriat anlayışı vardır, olması da gerekiyor.

Ama biz geniş manadaki şeriat kelimesini kullanmadan yerini yurdunu bilmeden şeriat kelimesini sadece şeriat mertebesi içerisinde kullanıyoruz. Yani suret ve şekil düzenlemesini İslamın genel ilmi olarak kullanıyoruz. İşte birinci en büyük yanılgı da budur. Bunu aşamadığımız sürece diğer mertebelere geçmemiz mümkün değildir. Bizi şeriatla şartlandırmışlar yahut şartlanmışız. Din budur diyoruz, ben buyum yani et kemik benim diyoruz ve bunun hukukunu dinin tüm hukuku olarak ele alıyoruz. Yani bazı fıkhi meseleleri dinin tamamı olarak alıyoruz, dinimizi hallettik zannediyoruz. Bu bilgiyi almak suretiyle, hem de büyük, büyük profesörlerimiz müftüler ilim adamları fıkıh ilmini ve sosyal münasebetlerle ilgili kişiler arasındaki münasebetleri sağlayan ilmi aldığımızda, İslam budur ve bu kadarı yeterli görüyoruz.

Bunun içindeki ilmi de ayrıca inkar ediyorlar Tarikat yoktur diyorlar, iş bitti tamam, tarikat yoktur ama hangi tarikat yoktur, şeriatın şartlanması olduğu gibi tarikatın da şartlanması vardır. Hayali tarikat yoktur, hakiki tarikat vardır. İşte bu dışarıda gördüğümüz elinde baston çomak alacak eline gezecek başına sarık saracak sırtına cübbe giyecek o tarikat değildir, bu tarikatın şartlanmasıdır ve en kötü halidir. Çünkü dışarıda saf temiz bi taraf halk onun haline baktıkça yahu Müslümanlık böyle ise tarikatlık böyleyse korkuyor ve benden uzak dursun bu tarikat diyor, tarikattan bucak, bucak kaçıyor.

Tarikat yol demektir, yol ehli yoldan kaçır mı, biz Hakk'a gitmeyi istiyorsak İzmir'e gelirken bizim niyetimiz İzmir'e gelmek olsun, İzmir yoluna gitmeyelim, vasıtaya binmeyelim arabaya binmeyelim, denize doğru gidelim, hani samimiyetiniz nerede, işte insanlar böyle yanlış yönler yönlendirilmiş, hani Şebisteri'nin dediği gibi vahalarda vadilerde sahralarda

mecnun gibi dolaşır hale gelmiş, akıl düşünce vadilerinde. Bir tarafa çıkamıyorsun, neden, önünde ne hedef var, ne yol var, yolu yolsuzluk hükmüne getirmişler, işte bütün bunlardan temizlenip aklımızı da temizlemek aklımız da o kadar çok kirlenmiş gönlümüz de o kadar çok kirlenmiş yaptığımız işler de o kadar çok kirlenmiş, yani kirlenmekten maksat karışmış, biri birine, üzerine elbise giydir elbise, elbise perde üstüne perde, perde üstüne perde, nihayet camdan dışarısını göremez hale gelmişiz. Çekilen tüllerin sayısı o kadar artmış ki kalınlaştıkça dışarısını göstermez hale gelmiştir.

Bulunduğumuz oda içerisinde dönüp durmuşuz Müslümanlık yapıyoruz diye. Tabi söylediklerimiz kınama manasına değildir, böyle bir şeyi hiçbir zaman kimse için düşünemeyiz, zaten gerek de yok, ama biz kendimizi bilmek için bazı şeyleri açık olarak bilmemiz gerekiyor. Çünkü bu bizim derdimizdir.

İşte şariat kelimesinin dar manadaki zahiri ifadesi şariat mertebesindeki hukukun bilinerek en az kendine yetecek kadar bilinerek namazını orucunu farzını sünnetini müstehabını belirli bir şekilde bunu bildikten sonra tatbikatını da yapıp şariat mertebesindeki fiili tatbikatını yani islamın beş şartını mutlak surette yerine getirip eğer bu şekilde yetmiş olsaydı Tarikat Hakikat Marifet diye mertebeler olmazdı. Daha bu işin başlangıcıdır, yani alıştırmasıdır. Şurada bir şeyi daha mutlaka dile getirmek gerekiyor, İslam dini Hz Allah'ın emriyle Hz Rasulullah'ın ağzından zuhur ettiğinde bakın hukuki emirler yani fiili emirler yaklaşık 10 sene sonra farz oldu. Bunun üzerinde durulması lazım gelen çok mühim bir meseledir.

Çünkü sistem budur baştan ne geldi "İKRA" yani ilim okumamız tavsiye edildi. Bakın 10 sene sonra farzlar Medine devrinde Mekke devrinin sonlarında Medine devrinde farzlar gelmeye başladı. Namazın farzı, orucun farzı, Zekat, haramlar, yani tatbikat sonradan geldi. Bakın bu çok mühim meseledir. Bakın evvela ilim 10 sene Hz Rasulullah çevresini eğitti, sahabe-i Kiramı eğitti, eğitti, bilgilendirdi güçlendirdi,

maneviyatını iç bünyesini güçlendirdi, Hâdi bakalım ondan sonra şu farz bu farz, diye fiiliyata tatbikata geçirdi.

Gerçi ilk Müslümanlar daha evvelce beş vakit namaz farz olmazdan evvel sabah Akşam günde iki vakit namaz kılıyorlardı, ama o İbrahimiyyet dininden gelen zaten onu yapıyorlardı, o ayrı konudur, yani islam emretmedi, İslam beş vakit olarak onu beşe çıkarttı daha kemalleştirdi. Anlatmak istediğim şudur, şimdi Müslüman bir kimseye gayri müslim bir kimse geliyor işte müftü efendi ben Müslüman olacağım İslamiyeti kabul ettim, oh ne güzel peki Hâdi bakalım Kelime-i Tevhid, Hâdi bakalım al beş vakit namazı Hâdi bakalım oruca gir, Hâdi bakalım şunu yap diye o kişinin önüne bir duvar çıkarıp yeni taleb eden için bunları zorlaştırıyoruz.

Onun iç maneviyatını beslemeden hazırlamadan onu ilim ile eğitmeden fiiliyata sokuyoruz, o da onu bir müddet yapıyor iç bünyedeki enerji yetersiz kaldığından bakıyor ki çevrede zaten ne namaz ne niyaz ne bir şey o zaman ne yapıyor, dinine fazla ilgi yok o da bir bakıma pişman oluyor, bir bakıma yürütebilirse kendi gayreti ile yürütmeğe çalışıyor, tabi eleştiri babından değil, ama tatbikat bu, evvela ilim ondan sonra tatbikat işte bu tatbikatın dönüşü olmaz. Yani dönüşü olmaz derken bu tatbikatı boş veremez, bırakamaz. Çünkü bırakması için sebep kalmaz. Baştan enerjisini almıştır.

Tekrar dönelim Şeriat, dar manada insanın sosyal bireyler ile olan münasebetini ve Allah'ın huzurunda olan tatbikatını düzenleyen şeriat zahiri manada sistemin adıdır. Ama aynı şeriatın batını ve genel geniş manası bütün İslami mertebelerin her mertebesi ile birlikte tatbikatıdır. Geliyorlar işte efendim konuşuyorlar şeriatınız yok, kime göre yok, hangi şeriata göre yok senin anladığın manada bizim şeriatımız yok, yok tabi olmaz senin anladığın şeriat değil ki, o zaman gel bakalım buraya bizim neyimiz yok, işte efendim şunu şöyle yapıyorsunuz bunu böyle yapıyorsunuz işte şudur budur, gel bakalım senin şeriattan haberin var mı, şeriat nedir sen söyle bakayım, evvela işte sakal dört parmak olacak, takken olacak,

hanımlar en uzununu giyecek ittika edecekler, tamam sonra, bitti mi tamam.

Peki senin tarikatın nerede, efendim ben falan tarikat ehliyim kaç senedir 20 senedir, peki ne anladın 20 seneden nedir yani 20 seneden ne anladın sen bu yolun neresindesin, ben bilmem efendim şeyhim bilir, 20 sene yemek ye ye ne tat aldın de, ben bilmem aşçı başı bilir, sen o yemeği yememişsin ki insan bir lokma aldığı zaman tatlı ise tatlı acı ise acı bir lokma yirmi sene kaşık gelmiş gitmiş ama boş gitmiş gelmiş, Allah, Allah, zikir ama ne hedef var ne miraç var o kelimeyi tekrar edip durmuş, zararlı mı hayır, faydalı ama zararlı da 20 sene heba olduktan sonra bakın Allah lafı Celalini günde 20 bin defa çekiyor, 30 bin defa 90 bin defa Allah, Allah diyor da o Alah'a ulaşamamış, daha hala ötelerde Allah arıyor. Uzakta olan çağırılır, yakında olan bir defa çağırılır, duyar gelir, onun için Süleyman Çelebi *“Bir kez Allah dese aşk ile lisan dökülür cümle günah misli hazan”* bakın bu adamlar günde 90 bin defa Allah diyor, ne kadar çok günah varmış, daha günahlarını dökememişler. Yemek için söylemiyorum, bazı şeyleri açmamız lazımdır.

Demek Şeriat kendi düzeyinde, kendi mertebesinde şartlanma içerisinde kaldığı gibi, tarikat da aynı şekilde şartlanmanın bu sefer tarikat şartlanması içine girmiştir. İşte bizim ayağımızı zincirleyen bu hususlardır. Sökülmesi lazım gelen bu karışıklıktır. Şöyle derler, *“bir tarikat ki şeriatı yok batıldır,”* efendim ben tarikat ehliyim biz artık geriye mi döneceğiz ilkokula mı gideceğiz zikir yapıyoruz ya zaten namazın ismi de zikirdir, bunu artık yapmaya gerek yoktur, o ilkokul işi idi yani çocukların işi idi, başlangıçta idi, peki oruç, biz nefsimizi terbiye ettik zaten ona da ihtiyaç yok, iyi peki maşallah, böyle savunma yapıyor, O zaman sabah yemek yedin, madem ki senin yemeğin yenmiş öğlen akşam ve daha sonraki günlerde de yeme, işte bir tarikat ki şeriatı yoksa batıldır hiç sokulma yanına bakın ölçü bunlardır.

Ama bir şeriat ki tarikâtı yoksa o da atıldır, hareketsizdir, ama biz de diyoruz ki bir tarikat ki Hakikati yoksa o da atıldır, batıl değil atıldır, yani hareketsizdir, uyuşuktur, bir başka ifade ile, şeriatın görevi tarikata elaman yetiştirmektir. Yani yola hazırlamaktır. Tarikatın görevi hakikate elaman hazırlamaktır, bünyeyi alıştırmak ilmi konuları anlayacak kapasiteye ulaştırmak, ne kadar mühim vazifeleri var her mertebenin vazifesi vardır, nasıl ilkokul ortaokula elaman hazırlıyorsa çocukları hazırlıyorsa lise de üniversiteye hazırlıyorsa Üniversite İnsan-ı Kamil yani doktora hazırlıyorsa ki ondan sonra da iş gene doktora ile bitmiyor, bir de fiili hayatta tatbikatı gerekiyor, bu hepsinden de zor bir okuldur.

Teorik olarak şu şudur bu budur, ama tatbikatta teorideki gibi kolay değil, sen kabul etsen karşıdaki kabul etmiyor, neden onun da tatbikatı bir başka türlü oluyor. O zaman ispatlaman gerekiyor, ispatlaman için de yollardan geçmiş olman gerekiyor. Sana geriye dönük sual soruyor. Sen Hâdi bu vadiden geçtin ama vadide kaç tane ağaç var, köprü tahta mıydı, ahşap mıydı diye bu beton muydu, o yoldan geçtiysen bilirsin geçmemişsen o köprüden haberin yoksa vereceğin cevaplar da ona göredir.

Şimdi ne oldu, bir şeriat var zahir manada kullandığımız bir şeriat var bütün mertebeleri kapsayan manada kullandığımız. İşte bizim şeriat diye hakiki manada anlamamız gereken bütün sistemi içerisine alan kelime olarak kabullenmemiz gerekiyor. İşte bu Hz Rasulullah'ın şeriatıdır bu, bizim anladığımız manada sadece saç sakal potur şeriatı değildir. Az önce dört parmak sakal dedik, şeriatın aslında söylediği her ölçü yerli yerinde geçerlidir. Dört parmak sakalın her bir parmak ölçüsü bu dört mertebenin temsilcisidir. Ama biz bu ölçüleri de şartlanmışlıklar içerisinde bir tatbikatla hayali bir hale getirmişiz, ne olduğunu anlaşılmaz hale getirmişiz.

Efendim böyle demişler sen tatbikatını yap ne olduğunu sorma diyor, tatbikatı ben yapıyorsam neden sormayayım, yaptığım işin ne olduğunu bilmezsem onu nasıl devam ettiririm. Hâdi bir defa iki defa yaptım hatır için Allah'ın

Peygamber'in hatırı için ama anlamadığım şeyi ne diye yapayım, çünkü İslam dininin içerisinde anlamadım diye bir şey yoktur. İslam dini bu bilinmezlikleri anlaşılmalıkları anlatmak için geldi bunları açmak için geldi, yani çözüm getirdi, çözümsüzlük getirmedir. Ama biz bu mertebeleri bir birinden ayırmadan meseleye topyekün baktığımızdan şeriatla tarikat tarikatla Hakikat, Marifet ile şeriat birbirinin içerisinde kitaplarda da olsun sohbetlerde de olsun birbirinin içerisinde geçmiş, içinden çıkılmaz hale getirmişiz.

Diyor ki sünnet-i seniye sakal bıraktık, be mübarek sünneti tatbik ediyorsun tamam, da sünnet sakaldan poturdan ibaret değildir, sünnet de bu şeriatın içinde aynen sünnetin tatbikatı şeriat gibi onun da iki hali vardır, biri dar çerçevedeki sünnet, biri geniş çerçevedeki sünnettir, sünnet aynı zamanda Hz Rasulullah'ın Hâdisleridir. O'nun sözü de sünnettir. Hâdis-i şeriflerinden birisinde diyor ki "İmanın ilk şartı Allah'ın seninle olduğuna iman etmendir" diyor. bakın Allah'ın varlığını evvela iman yoluyla sana getiriyor. Ama biz bu Hâdisleri almıyoruz, tırnağını ne kadar keseceksin parmağının arasında kuru kalmayacak, dirseğini dört parmak daha yukarıya yıkarsan oraları da nurlanacak, tamam bunlar da Hâdis, bunlar da şeriat tatbikatı ama Kur'an-ı Kerimde Bakara Suresi 115. Ayette

يُفِيضُ مَا تَوَلَّوْا فَمِنْ وَجْهِ اللَّهِ
"Allah sen tenzihtesin ne yücesin sen ne mübareksin"
zamandan mekandan tenzih, Allah gitti ortadan, bulabilirsen bul. Haşa.

Dört parmak sakal sünnet diyor, peki neden dört parmak da beş yada üç parmak değil, işte bunu böyle söyleyip de dört parmağın gereği budur diye söylesen o zaman hiç sorun kalmayacak dört parmak neden dört parmak ben bilmem efendim ölçü o kadar, bunun biri şeriat mertebesi, yani şeriat mertebesinin kemalatı, tarikat mertebesinin kemalatı hakikat mertebesinin ve Marifet mertebesinin kemalatı ama bu sakalı dört parmak bu boşta kalarak altından da bu parmakla sakalı

tutarak dört parmak diyor, yani İnsan-ı kamil bütün bu mertebelerin karışılığı olarak o sakalı tutmaktır.

Sakalın her bir teli bir ilimdir Esmâ-ı İlahiyenin zuhurudur. Hz Rasulullah'ın zamanında Ebu Cehil'in de sakalı vardı, şimdi sakal bırakıyoruz diye Ebu Cehil'in de tatbikçisi oluyoruz aynı zamanda, yani eksi manada söylemiyorum Hz Rasulullah sakalı bırakmasının sebebi o gün zaten moda olan veya geçerli olan bir yaşam sistemi olduğu için özel olarak kendisi benim sakalım var, kimsede sakal olmasaydı O'nda olsaydı o zaman gerçek sünnetti. Herkeste sakal varken Hz Rasulullah sakalını kesseydi o zaman sakal kesmek sünnetti, o zaman onu yap, o camianın tabi kılığı idi, üzerine kaftan gibi giysi giymek o zamanın o yörenin hatta şimdi coğrafi gereklerinin yani zaruretlerinin haliydi. Sakal ve kıyafetler örfidir.

Şimdi sakal bırakacağım diye uğraşıp duruyor tamam bırak ona kimsenin bir şey dediği yok, yani anlatmak istediğim din sadece bunlar değildir. Bunlar dinin içindeki yapılmasında fayda olan bazı tatbikatlardır, ama mutlakıyet olan hükümler değildir. Olmazsa olmaz hükmünde olanlar değildir. Şimdi şariat mertebesi fiil tatbikiyle o çalışmalar ile yaşanan bir mertebedir. Bu tatbikatı yaptıktan sonra kişi görüyor ki bu yaptığı tatbikat yeterli olmuyor. Yani işin daha ilerisi var boşluklar var, bunu nasıl dolduracak o zaman sıra tarikat yani yola çıkmaya kalıyor. Kişi kendi bulunduğu yerde dönüyor, dönüyor, orada gerekli olan fiilleri yapıyor fakat hız alması için yola çıkması için bir başka bir şeylere ihtiyacı vardır.

Bu yeterli değildir, kendi bünyesindeki çalışmalar yeterli değildir. Karşısına tarikat yol çıkıyor o zaman araştırıyor en yakın çevresinde neler var, şunlar var bunlar var eğer, gerçeğine ulaşabiliyorsa ne mutlu ulaşamıyorsa o bu sefer vahada o sahada boğulup gidiyor. Ama ne ile iyi niyeti ile o ayrı konu tabi, zikirlerini yapıyor, Cenab-ı Hakk mükafatsız bırakmaz onları da o ayırdır. Ama Cenab-ı Hakk'ın o yaptığı fiilleri mükafatlı veya mükafatsız bırakmaması değil, bizim Cenab-ı Hakk'ı idrak etmemiz sorun buradadır. Çünkü biz onun için geldik buraya Cenab-ı Hakk ne diye getirsin bu kadar

milleti ortaya koysun da bıraksın dünya sahasına sahnesinde, bunların hepsinin birer sebebi vardır.

Burada varsak bir işimiz var, sen iş yerine gereksiz bir elaman alır mısın, almazsın almışsan onun orada bir işi vardır görevi vardır orada yapmıyorsa kendi bilir çeker gider oradan. Tarikat bilindiği gibi meşhur ve eksi şöhretiyle değil tarikat dendiği zaman ürkütüyor şimdiki işte bu eksi şöhretidir. Ama yine suç bizdedir. Yani tatbik edenler bunu yanlış tatbik ediyor. yanlış uygulama yaptığından vaktiyle çok güzel uygulamalar yapılmış o ayırdır. Ama zaman içerisinde bazı zafiyetlerinin oluşması bütün bu yolun tıkanmasına sebep olmuş, kapanmasına sebep olmuş, ama tarikat yolu kapandığı zaman daha üste geçmek mümkün değildir.

Şimdi biz onları bir tarafa bırakalım, ama biraz benzetme yapmak için anlatmaya çalışıyoruz düğümleri çözmeye çalışıyoruz. Gerçek tarikat “Tarik” sırat, yol صِرَاطِ النَّارِ

dediği işte bu bizi اَنْتَ عَلَيْهِمْ bakın bizi götür diyor,

Hız Rasullullah’a hitaben Ya efendimiz Ya Peygamberimiz bizi götür, doğru yola götür dediği işte bu tarikat, biz tarikatı her gün taleb ediyoruz günde en az 40 defa taleb ediyoruz beş vakit namaz kılıyorsak duaları ile beraber elliden fazla oluyor. Bakın bizi tarikat üzere götür, bizi doğru yol üzere götür, tarikat

doğru yoldur, tarikat الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ dir

الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ den sonra Hakikat mertebesi de Sıratullah’a götürür.

Bakın الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ paralel gider dünyaya çünkü o daha

dünya üzerindeki nizamı en güzel şekilde oturtur. Ama sıratullah ki Miraç o helezon olarak yükselir. Kuds-i Şerif’ten yükselir. Yani İseviyet mertebesinde yükselir. Orası da “Sıratullah” tır. Yani Allah’a giden yoldur. Bir tanesi “Sırat-ı

mustakiyim” Allah’a giden yolun başına getiriyor seni yani Allah’a giden uçak pistine getiriyor seni Sırat-ı Mustakiyim seni Allah’a götürmez, ama Allah’a giden yola o seni ulaştırır. Başka yol yoktur. Hava alanına o yol götürüyor. O hava alanından başka yerden Allah’a gitmek mümkün değildir.

Onun için Sırat-ı Mustakiyim çok mühimdir. İstikamet üzere olan işte bu yol kişi Hakikat mertebesine de geçmiş olsa yine de tarikat ehlidir. Hakikat mertebesinde yol bitmiyor ki marifet mertebesine geçse yine tarikat ehlidir, asli olarak ama yoldaki bölüm isimleri değiştiği için Tarikat, Hakikat, Marifet diye geçer. Ama aslında Tarikat yoldur, ta ki Bakabillah’a yolun sonuna gelinceye kadar hep yol ehli, Fenafillahta tükenip Bakabillah’ta var olduktan sonra gerçek oluşumumuzla gerçek kimliğimizle hüviyetimizle “Vahhab” ismi ile Cenab-ı Hakk ın Zat’i tecellisi ile tekrar var olduktan sonra bu sefer tekrar onları eğitmek için insanların arasına gelip tarikat yine devam eder bitmez.

Bu sefer o tarikatı yani o yolu başkaları için geçersin Hakk’a gidersin gelirsın gidersin gelirsın gerektiği gibi. Şimdi ne oldu, tarikattaki yaşama bakalım nedir, bunun yaşamı şeriattaki yaşam dedik fiili emirleri yerine getirmek, tarikattaki yaşam yani o süredeki yaşam muhabbetin artırılması devresidir. Yani muhabbet oluşturma devresidir. İşte efendim Peygamberimizi daha çok ön plana çıkararak şeyh efendileri daha çok ön plana çıkararak şeyh muhabbeti içerisinde Peygamber muhabbeti onun içerisinde de Allah muhabbeti bakın şeriat mertebesinde yaşayan kimsenin muhabbeti çok azdır, zayıftır.

Caminin içerisinde bile *“Arkadaşım bu gün işler nasıl gitti”* cami içindesin mübarek daha kapıdan çıkarken bile hemen başlar, neden akı gönlü orada değil, sadece bedeni orada beden ile dinini yaşıyor, akı ile ruhu ile muhabbeti ile değil. İşte tarikattaki fark muhabbetin biraz artmasıdır. Tarikatın görevi budur. Yani yakıt hazırlamasıdır. Bu yakıtı aldıktan sonra kişi o yakıtla ancak Hakikat mertebesine ulaşır. Şimdi şöyle islam ilmini islam kompleksini yaşamını yüz üzerinden

beş bölüme bölersek 20 şer düşer her bölüme % 20 düşer, işte şeriat mertebesi daha İslamiyetin %20 si ama biz bu %20 içinde bile kayıp olmuşuz. Yani %20 nin tamamını değil onun da %20 sini kullanıyoruz yani beşte birini kullanıyoruz. Eğer bu %20 nin tamamını kullansak %20 yi %21 e ulaştıracak ama %10 ile kalınca arada boşluk oluşuyor, tarikatın tavanına vuramıyoruz, tıklayamıyoruz oradaki kapıları açtıramıyoruz.

İşte bütün sıkıntı buradan kaynaklanıyor. Bunun dahi hakkı ile tatbik edilememesi o yüzden %20 nin de dolmaması dolmayınca da tarikat tabanına ulaşamıyoruz. Yani şeriatın tavanına ulaşmak tarikatın tabanına ulaşmaktır. Şeriatın tavanı tarikatın tabanıdır. Biz daha başımızı şeriatın tavanına ulaştıramadığımızdan arada boşluk var, zorlayamıyoruz tarikat kapısını zorlayamıyoruz, aştıramıyoruz açılmıyor. Açılmayınca da bizim işimiz o kadar basit bir İslam yaşamakla kalıyor. Hayali bir İslam yaşamış oluyoruz, daha doğrusu kendimizi aldatmakla vakit geçirmiş oluyoruz. Oraya ulaşip da orasını tıklattığımız zaman orada kapı açık aslında hemen kapıyı açıp seni hemen yukarıya alıverirler. Oraya geçtiğimiz zaman oranın hukuku az önce dediğimiz gibi muhabbet üretmektir. İşte burada da tehlike şeyh efendi senin önüne geçer, efendim onun önünde başını kaldırmayacaksın yüzüne bakmayacaksın hiç soru sormayacaksın ne derse eyvallah diyeceksin arka arka çıkacaksın tamam hürmet yerinde de ama irfaniyyet üzere ne oldu, hiçbir şey olmadı.

Sen her istediğin soruyu rahatça soramadıktan sonra korkarak ürkererek hareket ettikten sonra, bu nezaket bir bakıma nezaketsizliğe dönüşüyor. Edepsizlik hükmüyle değil, nezaket, nezaket ama ömür geçiyor, işte bunun da aşılması lazımdır, baştan biraz şeyh muhabbeti lazım tabi baştan lazım olmazsa o muhabbet üretilmiyor, ama oraya takılıp kalırsan bu sefer senin şeyhin Allah'a gitme yolunda senin en büyük perden oluyor. Ama onun görevi perde olmak değildir, perdeyi açmaktır. Tarikat mertebesindeki tehlike işte burasıdır. Şeyh efendinin hakiki manasını değil suri manası üzerinde takılıp

kalma zahirine takılıp kalma eğer bir şeyh efendi gerçekten şeyh ise Arif bir şeyh ise bu tatbikatı yaptırmaz.

Böyle tatbikat yaptırmaz. Baştan bazı şeyleri söyler, o belirli bir süreden sonra kendisi ortadan kalkar Hâdi bakalım aslanım der ya arkasından onu iter arkasından yardımcı olur veya kolundan tutar Hâdi bakalım şurayı beraber aşalım şu dereyi hop diye atlayalım Hâdi bakalım diye talim ettirir onu oradan atlatır yani önünde durmaz. Anlatmak istediğim odur. Bir dervişin önünde şeyhi mutlak durduğu sürece nezaketinden ve muhabbetinden onu aşması mümkün değildir, ta ki şeyh efendi onun önünden çekilinceye kadar. O sistem ömür boyu devam ettiğinde ömür boyu oradan geçemez. O zaman en büyük perde, perdeyi açması gereken kişidir.

İşte tarikatların sıkıntısı da buradadır. Buna biraz, Yaşar Nuri değiniyor, burada biraz haklı olduğu yer var ama, tabi Yaşar Nuri her sözü ile haklı demek değildir. Çok konuşması şirk şirk bütün işi o şeyhler ile uğraşmaktır O'nun başka işi yok. Lisanen söylese de söylemese de hücumu hep orayadır, putlar, gizli şirkler der ama açık söylemez. Tenkit etmek için demiyorum, Muhiddin-i Arabi'yi inkar eden bir insan hakkında laf söylemeye bile değmez. Muhiddin-i Arabi Hz Lerinin Fusus-ul Hikem' e dil uzatıyorsa bir kişi ve diyorsa bu hayali bir şeydir, Hz Peygamber işte rüyada yazdırdı böyle bir şey olmaz diye inkar ediyorsa artık onun hakkında hiçbir şey konuşmaya deymez. O istediği kadar konuşsun.

Şimdi Şariat mertebesinde fiiller tatbikatı vardır. Tarikat mertebesinde nefsani eğitim var ve muhabbet oluşması vardır, hakikat mertebesinde kendini tanıma var, bakın şimdi tarikat mertebesinde Muhabbet üretiliyorken o muhabbetle de belirli bir yol alınıyorken hakikat mertebesinde kişinin kendini tanıması vardır. Eneiyetini, Hüviyetini benliğini ben neyim ben kimim diye oraya gelen çalışmalar belirli bir ilim alma belirli bir potansiyel belirli bir malzeme elde etmek içindir, buraya gelmek için de ilim ilim hep bilgi kitap okumak sohbet ehlinde bulunmak işte ilgilenmek tefekkür etmek tarikatsa yol ise her

gün en azından bir kelime bir cümle, bir harf ilerletmemiz lazımdır.

Yani ilm-i halimizi yahut ilm-i batınımızı lugatımızı kelimeler olarak arttırmamız lazımdır. Her gün yeni bir bina eski bilgilerle yeni bilgileri karıştırarak onlardan yeni bir şeyler elde ederek ve ilme yönelerek artık muhabbete değil, hakikat mertebesinde o beşeri muhabbeti istemezler, tarikattaki muhabbet bakın iki muhabbet var, beşeri ünsiyet beşeri muhabbettir, bu beşeri olan her şeyimizin aşılması gerekmektedir. Bunu aştıktan sonra sende ancak gerçek ilahî muhabbet ortaya gelir. Bakın iki muhabbeti bir birinden ayırmak lazımdır. Muhabbetin biri fiziğimizden kendi beşeriyetimizden kaynaklanır beşeridir bu tükenir biter işte bunun yerine işte insan muhabbetsiz yaşayamaz, muhabbetsiz olmaz bu işler ama ilahi muhabbeti hubbullahı koyması gerekir, “*Yuhubbuhum ve yuhubbunellahe*” onlar Allah’ severler onlar da Allah’ı sever bakın nefislerini sever de nefisleri ile sever yoktur nefsten bahsetmiyor “Hu” hüviyetini sever yani muhabbet orayadır.

İşte hakikat mertebesinde bu muhabbete dönüşür, bu da bütün şartlanmışlıklardan bir şeyi tekrar etmekten belirsizlik içerisinde olmaktan kişiyi kurtarır arındırır ama işte bunun için de salt temiz bilgiye ulaşmak gerekiyor. Zaten o bilgiye ulaşmadan bu yollara devam etmek mümkün değildir. Mutlaka bir yerlerde tıkanır kalırsın. Nedenler niçinler içerisinde bocalar gidersin. Eğer daha fazla çıkamıyorsan aman yetti canıma dersin şeriat benim için en güzelidir dersin dönersin namazını ibadetini yaparsın yeter bu kadar dersin. Bırakırsın en sağlamı da zaten odur. Hiç olmazsa elinde güvendiğin tuttuğun bir emri ilahiye vardır zahir de olsa tabi bu yollar tehlikeli yollar kolay yollar değil kelleyi koydunsa ortaya o zaman kolay ama kelleyi ortaya koymadınsa Hz Şems’in dediği gibi “Ya rabbi bana bir muhabbet ehli gönül ehli” , “Ya şems sana Hakk dostu verirsem ne yaparsın karşısında ne verirsin diyeti nedir bunun “ denince “kellemi veririm ya rabbi” demiş.

Bu sözü üzerine zaten onu Konya’da şehit ediyorlar. Bunu baştan kabul ediyor, yani muhabbetin diyeti kolay değildir kelledir, ama senin kellen değildir, dikkat et bak nefsinin kellesidir, nefsini vermedikçe Rabbini alamazsın. Ayette de

اِنَّ اللّٰهَ اشْتٰى مِنَ الْمَوْنِ مِنْۢهُمْ اَنْ يُخْرِجُوْهُمۡ ۚ وَلَٔا يَخْرُجُوْهُمۡ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَكَذٰلِكَ يُخَوِّلُ اللّٰهُ لِمَنۡ يَّشَآءُ مِنْۢهُ فَاٰزِيۡزًا ۝۱۱

öyle diyor zaten Nefslerinizi ve mallarınızı vererek

Allah sizinle alış veriş yaptı Nefsimizi aldı kendi muhabbetini verdi. Nefsimizle olduğumuz sürece bu işlerin üstesinden de zaten gelmemiz zaten mümkün değildir onun için teslimiyet şarttır. 131/2 قَالَ لَهُ رَبُّهُ اَسْلَمَ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِيْنَ

Diyebiliyorsak açık ve seçik gönülden diyebiliyorsak ondan sonra açılır ve 4/125 وَمِنْ اَحْسَنِ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِّلّٰهِ

bakın kim ki veçhini Allah’a teslim etmişse biz ne yapıyoruz veçhimizi nefsimize teslim ediyoruz al sen bunu istediğin gibi kullan diyoruz, o da vur patlasın çal oynasın deyip gidiyor. İşte evvela bu mülkü nefsin hakimiyetinden kurtarmak gerekiyor. Bu da belirli çalışmalar ile oluyor tabi ve irade ile oluyor.

Hakikat mertebesinin yaşantısı marifetullah ilmine doğru giderek kendini tanımak, kendini tanıdıktan sonra “Men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu” Hâdisinin geçtiği mertebe burasıdır. Kim ki kendine arif olursa nefsinı tanırsa kendine arif olursa o ancak rabbına arif olur. Çünkü senin rububiyet nefsinden var edilmiştir. Nasıl ekmek topraktan var edilmişse senin nefsin de rabbının rububiyetinden hasıl olmuş nefsin, aklın Akl-ı Kül’den hasıl olmuş, Ruhun Ruh-u Külli’den hasıl olmuş, senin senliğin nerede kaldı, “Benim” dediğin şey yok ki, suyun sudan geliyor, toprağı topraktan geliyor, ateşin ateşten geliyor, içindeki havan havadan geliyor. O zaman geriye ne kaldı, zaten “Sen” diye bir şey yok ki ilerisi olsun bu işin.

Sen “Ben” diye bir hayel kurmuşsun böylece de Allah’ın mülküne de sahip çıkmışsın, “Vehhab” ismi ile verdi, bunun karşılığında beş para verdik mi, vermedik ama anamız babamız yoruldu, biz de çocuklarımız için yorulduk, ödeştik yani geriye bir şey kalmadı. Yani bir diyet ödemedik bunun için, ama bunun diyetini bizden istiyorlar, kolaysa terk edersen diyet çok kolay ama terk etmekte zorlanırsan teslimiyette zorlanırsan o zaman diyetin zorlaşıyor. Sen zorlaştırıyorsun artık “Çık aradan kalsın yaradan” diyet bu kadar kolaydır. Ama şartlanmışız bu benim malım diye, tabi sen varsan bir de malın olacak üstelik, tabi tapuda kütükte yazıyor, şu şunun diye, ne kadar geçerlidir, on sn, beş sn o da yalan bu da yalan biraz da sen oyalan.

Yani var zannettiğimiz şeyler bir oyalanma sürecinden başka bir şey değil biz buraya mukim olarak gelmedik burası misafirhane biz misafir olarak geçici olarak geldik esas mukim yani mutlak oturulacak yer ahirettir. 64 / 9 خَالِ الْمَيْنَ فِي يَهْلًا بَدَّا

Cennet için de bu ayet-i kerime var cehennem için de var, onlar orada ebedi kalıcılardır, cennetten bahsederken de Cehennemden bahsederken de onlar orada ebedi kalıcılardır diyor.

Şimdi kısaca tekrar edelim Şeriat mertebesinde fiili çalışmalar var, tarikat mertebesinde muhabbet ilavesiyle çalışmalar var, zikirler tefekkürler Hakikat mertebesinde İrfaniyet çalışmaları var, yani Ariflik kendini tanıma çalışmaları var, kişi kendini tanıdıktan sonra orayı da aşarsa bu sefer Marifetullah, Allah’ı tanıma çalışmaları var, bakın aradaki farklar çok açık ve bariz bellidir, Kur’an-ı Kerimlerde ve Hâdislerde bunları Cenab-ı Hakk belirli sayfalar ve belirli sureler ayetler içerisinde serpiştirmiş böyle, ayeti okurken demiyor ki bu tarikat mertebesinden, altına şerh düşerek belirtilmiyor, “bu ayeti ben size Hakikat mertebesinden yazdım ey kulum” demiyor. Zaten de onu demez.

Onu bizim idrakimize bırakıyor, eğer biz bu mertebeleri yaşamışsak o ayetin hangi mertebeden olduğunu hiç

zorlanmadan biliriz. Çünkü karşılığı vardır, 14 قُرْآنُكَ تَابَكَ

senin kitabında yazıyor, bir de sana Kur'an-ı Kerim dışarıdan sana bildiriyor tebliğ ediyor, sendeki yazı ile buradaki yazı uygunsa işte sen kendin konuşan Kur'an oldun. Kur'an-ı Natık oldun. Çünkü ey habibim biz onu senin kalbine indirdik acele etme unuturum diye telaşlanma. Efendimiz Cebrail (as) gelince hemen arkasından hemen hemen tekrar ediyormuş

unutmayayım diye ayet geliyor لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَتَنَبَّأَ بِهِ

75/16 ey habibim biz onu senin kalbine indirdik inzal ettik korkma unutmazsın. İşte Cenab-ı Hakk marifetullah mertebesinde ayetleri gerektiği yerde senin kalbine indirir, zaten bu kalbine inmezse sen O'nu tanımamış olursun. Ama bunun oluşması için daha başlarda Tarikat mertebesinde mülhime mertebesinde mutmainne mertebesine geçip orada mutmain olmak gerekiyor. ilham ve evhamın bir birinden ayrılma özelliğini bilmene ve kabiliyete ulaşmana bağlı oluyor. Yani kısaca baştan beri alınan eğitimin sağlıklı sıhhatli ve doğru bir eğitim olması gerekiyor. Bu aralarda bir boşluk kalırsa bir yanlış yönlendirme olursa yukarısı ile bağlantısı olmaz orada kalır.

Ne kadar geçmişte öğündüğümüz büyüklerimiz varsa gerçek ehlullah Allah ehli varsa gerçek Arifler varsa hepsi bu yoldan geçmişlerdir, başka yol yok, tarikatın ismi ne olursa olsun, bu sistemin dışında bir yerden geçmeleri mümkün değildir. İşte bu yaşantı, efendim Kur'an'da tarikattan bahsetmiyor şundan bundan bahsetmiyor, sahabe-i Kiram zamanında da böyle bir şeyler yoktu, yoktu değil vardı da onlar bunun tamamını birlikte yaşıyorlardı. Ayırmaya gerek yoktu, bunlar yaşanmamış olsa İslamiyet olmazdı, İslamiyet bu kendi içindeki yüce hallere ulaştırılamazdı, bunu ulaştıracak olan insanlardır, Kur'an-ı Kerim istediği kadar en yüce mertebeden

bahsetsin tatbiki yoksa zuhura çıkmamışsa o bir şey ifade etmez.

Ne kadar büyüğümüz varsa bu yollardan geçmişler ve biz onlarla böylece öğrenüyoruz. O yüceliklere ulaştıkları için övünüyoruz ve onları kendimize misal alıyoruz. Bunun en büyük misali de tabi ki Efendimiz (sav) dir. O bütün bu yaşantıları kendi bünyesinde tatbik etti, bir bir tatbik etti, ümmetine de bu eğitimi verdi. Bazılarına zahiri eğitimi verdi bazılarına batını eğitimi ile birlikte verdi, mesela Hz Ali Efendimiz (sav) efendimizin yanına geliyordu, birlikte konuşuyorlardı, Hz Ebubekir geliyor oturuyor bir müddet çıkıyordu, Hz Ömer geliyor bir müddet oturuyor, sahabe-i Kiramdan başkaları geliyor bir müddet oturuyorlar çıkıyorlardı, çıktıkları zaman diyorlar Hz Ali efendimize “Ya Âli biz seninle Hz Peygamberin konuşmalarını dinledik ama hiçbir şey anlamadık konuşma dili de Arapça idi yani lisan da başka değildi, biz bir şey anlamadık niye diye sorduklarında;

Onlar tabir-i caiz ise Kuş dili ile konuşuyor Arapça da olsa, Yani Kur'an'ın Rapça'sıyla konuşuyorlardı.

03-HAMD VE HAYAL

Dinleyici sorusu: Hamd'ın hakikatini anlatır mısınız efendim.

Bu gün 16/04/2001 Pazartesi günü İzmir'deyiz, sohbetimize devam edelim, bir günlük namaz içerisinde yaklaşık 50 defa Fatiha suresi (el Hamd) okunur, Hamd okuyoruz, bir Hâdis-i şerifte Efendimiz buyuruyor ki kılınan namaz içerisinde Hamd yoksa yani Hamd suresi okunmamışsa o namaz eksiktir, yarımır tamam olmamıştır, diyor. Yani namazın sıhhati El hamdın okunmasına bağlıdır. Peki cenaze namazında El hamd okunmadığı halde namaz kılınmış oluyor. Neden cenaze namazında okunacak diye kaydı yoktur, da beş vakit namazda okunuyor.

Bu da işin bir başka yönüdür, cenaze namazının aslında tam bir namaz olmadığı dua mahiyetinde bir namaz olduğu söylenir, fıkıh alimlerine göre namazın tam olması için ruku, secde tahiyyatı olması lazımdır. Orada sadece kıyam olduğundan o salat ve dua niyetiyle zaten niyet edilirken de öyledir ya meyyite rahmet Hz peygambere salavat diye niyet ediliyor, okunmamasının bir sebebi mutlak namaz olmamasından bir sebebi de orada fiili olarak yaşanıyor, zaten “hamd” orada yaşanıyor, Ey insan bak önündekine bir zamanlar o da hopluyordu, zıplıyordu, telaştaydı, işi vardı, her şeyi vardı, ama bak şimdi yok, hiçbir şeyi yok bir gün seni de öyle yatıracaklar oraya senin de önünde öyle duracaklar aynı şey sana da okunacak diye.

O zaman işte Hamd’ı en yüce şekliyle yapmış oluyorsun. Fiili hamd yapmış oluyorsun sende can var iken lafsi hamdını yapıyorsun ama o orada mutlak hamdını yapıyor, o da mutlak hamdını yapıyor, bakın teslim olmuş vaziyette orada onu işte Allah övüyor, öyle değil mi artık kendi kendine övemiyor, lisanı yok alınmış elinden ama o muazzam Hâdiseyi Allah övüyor orada “*Ben böyle de yaparım*” Hâdi bakalım kendinize gelin diyor. Sizi dünyaya götürmesini ben bildiğim gibi getirmesini de ben bilirim buradan almasını da bilirim diyor.

Bakın اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Hamd Alemlerin

Rabbına mahsustur bu işleri ben yaparım diyor, siz yapamazsınız الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ Rahman olan Allah benim,

Rahman; bütün varlığa kendi varlığından vücut vermesi O’nun Rahmaniyetidir. “O verdiğim vücut benimdi” diyor, siz onu kendiniz zannettiniz sahip çıktınız, mülkümü ben geri aldım diyor orada Rahmaniyetini vücut veriyorken batından Zahire çıkarması vücudu alıyorken zahirden batına çekmesidir. Yani batın ismine dahil oluyor kişi öldüğü zaman yani yok olmuyor. Sistem değiştiriyor. Zahirden batına geçmiş oluyor. Zaten aslı batındaydı, sonradan zahir oldu, zahir ismi ile Halk oldu.

يَوْمَ الدِّينِ اِشْتِهَ مَا لَكَ يَوْمَ الدِّينِ

neden işte kıyameti kopuyor, din gününden maksat kıyametin sahibi demek onun kıyameti koptu işte, bakın bundan büyük nasihat mı olur, bundan büyük din günü mü olur, ama din günü sadece o öldüğü anda yaşanacak Hâdise değildir, ölmeden evvel ölürsek o günde gene bizim din günümüzdür. Yani ahiret günümüz kıyamet günümüzdür, bu sadece bir defa olacak bir Hâdise değildir, cenab-ı Hakk'ı yaşadığımız günlük süre içerisinde ne zaman aklımızda tuttuysak işte o din günüdür. Yani din anıdır. Yani Allah'ın anıdır, O'na verdiğimiz zaman parçaları biz zamanımızın bir kısmını nefsimize ayırıyoruz bir kısmını Hakk'a ayırıyoruz.

Hakk'a ayırdığımız zamanlar ne kadar çoğalırsa yani %50 nin üstünde ise Hakk bizde galip, altında ise nefis bizde galip demektir. Ama bu demek değil ki işlerimize güçlerimize bakmayacağız da çekilip bir tarafa Allah, Allah deyip tesbih çekeceğiz, yaptığımız besmele ile başlamışsak ve Hakk düşüncesi ile başlamışsak el işte gönül dostta demişler ne yaparsak yapalım Hakk'tan ayrı olmamızı gerektirmez. Nur Suresinde Cenab-ı hakk buyurur رَجَالٌ لَا تُلْمِهِمْ تَجَارَةً وَلَا بَيْعًا

“Öyle erler 24 /37 عَنْ هُكُومِ الظَّامِ الصَّلَاةِ وَآيَةِ آءِ الزَّكَاةِ vardır ki alış veriş yapmaları Allah'tan onları ayırmaz” bakın alış veriş yaparlar ama Allah'tan ayırmaz “Ricalun” derken bu sadece erkek görüntüsünde olan vücutlar için değil bir insan hanım görüntüsünde de olur ama “Rical” den dir. Neden, kendi varlığını idrak etmişse Hakk'ta fani Allah'ta baki olmuşsa o er hükmündedir, raculdür, ricaldir. İşte bu tür hanımlardan mürşit olur, ama hanımdan mürşit olmaz. Yani bir hanım kardeşimiz büyüğümüz küçüğümüz ne ise Hakk yolunda işte bazı nasihatlar dinledi, bazı sohbetler aldı bazı kıstaslar öğrendi ama kendinden geçemedi, nefsi ile yaşıyor, varlığı ile yaşıyor, yani bireysel kimliği ile yaşıyor, işte ondan mürşit olmaz.

Arkadaş olur nasihatçı olur, ama Allah'a götürücü vasfı olmaz. Ama bir hanım görüntüsünde olan bir varlık olur yani kendi varlığını artık cinsiyet farkından geçmişse kendi varlığını aşmışsa o er hükmündedir, Akl-ı Kül'e ulaşmışsa onun suretteki görüntüsü çoktan geçmiş bitmiştir. Görüntü öyle olsun, o görüntünün zararı yok, iç bünyedeki rical, "Rical el gayb" diyorlar ya Racul, erlik vasfı Akl-ı Kül vasfı ortaya çıkmışsa ondan şeyh de olur mürşit de olur, Arif de olur, İrfan da olur, ama genelde hukuk tarikatlarda hanımdan şeyh olmaz derler, doğrudur kendini bulamamış hanımdan şeyh olmaz, kendini bulamamış erkekten de zaten şeyh olmaz.

Ehl-i Kemal olması için dışarıdaki cinsiyet farkı manidir, bunların ayrılması lazımdır. Tarikatlarda kesin olarak hanımdan şeyh olmaz hanım ise olamaz ama, ancak er kişiden şeyh olur.

دَوْلَتِ عَلَمْدَارِ اِيَّاهُ دَوَا يَّاكَ نَسْتَعِينُ

oraya onu yatıran bu mülkün sahibidir, efendimiz kıyamet üç türlüdür buyurdu, küçük orta büyük kıyamet diye, hani onu Nasrettin Hoca'ya da sordular, kıyamet ne zaman olacak diye , o da! *"ben ölürsem büyük kıyamet, hanım ölürse küçük kıyamet"* tir, dedi. Nasrettin Hoca'nın esprili sözleri vardır ama latife latif gerektir denir, dediği gibi çok faydalı sözlerdir. Yani insanları zorlamadan kolayca bir yerden bir yere atlatmak için. İşte orada o kişinin yatması onun büyük kıyametidir. O öldükten sonra büyük kıyamet kopsa onun için ne yazar kopmasa ne yazar. Küçük kıyamet denilen şey aslında birey için büyük kıyamet olan herkes için geçerlidir. Küçük kıyamet denen aslında birey için büyük kıyamet herkes için geçerlidir.

Ama büyük kıyamet herkes için geçerli değil ki, kim o devrede yaşarsa büyük kıyameti o görmüş olacaktır. Sen gittikten sonra büyük kıyamet kopsa ne olacak, kopmasa ne olacak, bu kalanlara hastır. Yani sen onu görmeyeceksin daha evvelki geçenler görmeyecek görmediğin bir şeyin büyüklüğü

veya küçüklüğü seni neden ilgilendirsin, kabirde olanlar latif alemdir onları zahir alemd ekiler etkilemez, kabir hayatı yaşayanları da büyük kıyamet etkilemez. Bu alem onlar için gayb dır, alemler iki türlü bir gayb bir ş ehadet dır, aslında ikisi de aynı alemdir, ama bazı değişik noktaları açmak için söylüyorlar.

Biz şimdi burada şehadet alemindeyiz, yani müşahade alemindeyiz, yani bu alemi tesbit ediyoruz, ama ruhaniyetimizi batın alemi tesbit edemiyoruz, batın alemini, çünkü aracımız onu tesbit edecek kabiliyette değildir. Hissedilen şuur edilen ama ne olduğu bu kitabı elimizde tuttuğumuz gibi müşahhas yani şahıslanmış bir hali yoktur. O alem bize şimdi batın alemdir, ama biz o batın aleme geçtiğimizde orası bizim için şehadet alemi olacak, burası batın alem olacaktır. Çünkü burası ile ilgili mekanik donanımız olmadığı için burası ile iletişim sağlayamayacağız burası gayb olacak, batın alemi olacaktır, gittiğimiz yerdeki sistem içerisinde yaşayacağımızdan orası bize zahir olacak, bugün batın yarın bize zahir olacak burası batın olacak o halde buradaki haller bizi ilgilendirmeyecektir. Ta ki ilgilendireceği şey kıyamet kopacak her şey bitecek dünya belirli bir süre kendi halinde duracak ondan sonra mahşerde insanlar kalkmaya başladığı zaman herkese aynı şekilde orası şehadet alemi olacak. Külli şehadet alemi, herkes için şehadet alemi müşahade alemi, olacaktır.

Kabirlerinden kalktıkları zaman insanlar birbirlerine soracaklar o kargaşa içerisinde biz kabrimizde ne kadar kaldık, uykudan kalkar gibi kalkacaklar hani bir güzel rüyalar olur bir de sıkıcı rüyalar olur, kabuslar olur işte kimileri kabus görmüş gibi kalkacaklar sıkıntıda olanlar azabda olanlar kimileri de güzel rüyalar görmüş gibi huzurlu neşe ile kalkacaklardır. Sonra kitapları dağıtılacak, kimisinin sağından

kimisinin solundan **اِقْرَأْ كِتَابَكَ** oku bugün için bu sana
yeter “Oku” diye, başka hakime savcıya da gerek yok. Orada
insanlar birlikte olacaklar kabirde ne kadar kaldık “El yevm”

diyecekler belki bir gün kaldık veya bir uyku saati zamanı kadar kaldık veya bir kuşluk vakti kadar öğlende yattık da ikindi vakti kalktık gibi veya akşam yattık da sabah kalktık gibi birbirlerine diyecekler ama tam tatmin olamayacaklar, yani bu konuda güzel bir cevap bulamayacaklar, diyecekler ki dünyada iken ne yapıyorduk sorunlarımızı alimlere gidip soruyorduk, bunun üzerine dünyada alim olarak yaşamış kişileri arayacaklar, bulduklarında onlara soracaklar siz biliyor musunuz biz kabirlerimizde ne kadar kaldık diye onlar da aynı cevabı verecek “El yevm” diyecekler belki bir gün belki bir günün bir kısmı kadar, diyecekler.

Eğer herkes için ahiret kabir, berzah hayatı aynı miktarda olmamış olsa idi bu ilk ölülerimize haksızlık olurdu. Birisi bu soruyu bana sordu, Âdem (as) devrinde ölen mü'minler var, veya gayri müslimler var, Âdem (as) dan kıyamet kopuncaya kadar azab görecekler diyor, ama kıyamete beş kala bir gün kala öldü insan bir akşam kalacak kabirde mahşere kalkacak burada adaletsizlik yok mudur, birisi 10 bin sene kabirde azab görecek birisi bir gecede azab görecek bu olur mu?

O zaman dedim çok doğru söylüyorsun düşüncende haklısın eğer gerçekten bu böyle tahakkuk ve tatbik edilmiş olsa haksızlık olur, Allah'da haksızlık yapmaz. Onun için cevabını buradaki ayetler veriyor, bir birlerine soracaklar ne kadar işte “El yevm” bir gün kaldık Âdem (as) dan itibaren en son ölen kişinin kabirde kalış süreleri aynıdır. Çektiği azab süreleri de aynıdır, mükafat süreleri de aynıdır. Aksi halde haksızlık olur. O bir gece içerisinde ne gördüyse bazı onu daha şiddetli yaşar bazı az yaşar ama süreleri birdir. Azab ve mükafat şekilleri ayrı, o sizin dediğiniz doğru ama başka yön için.

Yani süre birinin az birinin fazla diye birinin beş ay on ay biri on sene kaldı azab gördü değildir. Bir gece kalmış kadar veya günün belirli bir süresi kalmış kadar geçecektir. Ancak bu sürenin geçişi de kişi için çok önemlidir. Eğer bir kişi sağlıklı ise o geceyi rahatça sakın, sakın uyuyarak geçirir. Ancak hasta ve rahatsız ise o gecenin sabahı kolay, kolay olmaz. İşte ehli

sevap ile ehli günahın arasındaki fark budur. Süre aynıdır ancak tecelli ve geçişleri başkadır.

İşte orada o mevtayı gördüğümüz zaman yattığı şekilde bizim daha henüz imkanlarımız elimizden alınmış değil şansımız daha çok yüksek, bundan sonraki hayatımız ne kadarsa o kadar bize pirim verilmiş zaman verilmiş sermaye verilmiş imkan verilmiş işte oradaki kişi yi tanırırsak eğer o kişi yanlış yolda gittiğini biliyorsak komşularımızdan ise veya

iyi yolda da eksik yaptığını düşünürsek o zaman diyoruz يَاكَ ا

ربِّنا يا ربِّنا يَاكَ نَسْتَغِيثُ

yalnız senden yardım isteriz diyoruz içimizden lisanımızdan değil, bilincimizden söylüyoruz. Müşahedede söylüyoruz.

Ondan sonra onun haline bakıp اِهْدِنَا bizi görür, nereye

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ bizi doğru yola götür ne zaman bundan

sonraki hayatımızda hiç olmazsa bizi doğru yola getir diye kendi kendimize dönük eleştiri, yapıyoruz. Neden o yaşayan ölü oradaki aslında, ölü yaşayan değil de yaşayan ölüdür. İhtar ikaz hatırlatma, lütuf orada ölenin canı alınmış ama bize de lütuf oluyor. Yani ikaz oluyor, bak sen de buraya gideceksin

diye işte bu ömrümüzün kalan sonunu اِهْدِنَا bizi götür diye

الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ O yol efendimize ricada bulunuyoruz.

اِنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ kimin üzerine o yolu vermişse bizi öyle bir yol ki

de onların yolundan götür. وَلَا الضَّالِّينَ Dalalete düşmemiş

olanların yani şaşırp kalmamış olanların yolundan bizi götür. Yolunu hedefine ulaştırmış olanların hidayet “Hâdi” ismi içerisinde olanların yolundan götür diye orada müşahede

ediyoruz. O zaman Fatiha suresini. lisanen söylemeye gerek kalmıyor, çünkü fiili olarak Fatiha açık olarak herkese aynı şiddette okunmuş oluyor. İşte bu husus yaşayan en büyük nasihattır

Hamd bilindiği gibi şariat mertebesinde baktığımızda teşekkür manasındadır, ya rabbi sana teşekkür ederim verdiğin nimetlerine karşılık, bunu demek de büyük bir meseledir, cenab-ı Hakk bir ömür boyu sonsuz nimetler verdiği halde hava nimeti, su nimeti, ekmek nimeti, hayat nimeti, beş duyu nimeti, sonsuz saymakla bitmeyecek nimetler verdiği halde bir gün “Ya rabbi şükür” demeyenler yani inkar ehli yanında tabi teşekkür edenlerin mertebeleri çok yüksektir. Yani “Hamd” ın birinci mertebesinde oldukları halde inkarcıların yanında bunların mertebeleri çok yüksek bir mertebedir. Hiç olmazsa kendilerine verilen nimetin karşılığını ali cenaplığını karınca kaderince ifa etmeye çalışmaktadırlar.

Ama yine de nefsi olarak beşeriyetleri yönünden Cenab-ı Hakk onlara verdiklerine karşılık teşekkür ediyor eğer Cenab-ı Hakk onlardan bir nimetini kesmiş olsa acaba o şükürlerini yapacaklar mı, orası şüphelidir.? Ama biz iyi niyetimizle inşaallah devam ederek yapacaklardır veya yapıyorlardır diye düşünelim eleştiri hakkımız yoktur, zaten gerek de yoktur. Biz sadece o mertebenin ne olduğunu anlamaya çalışıyoruz.

Hamdın birinci mertebesi diğerleri hiç hamd etmeyenler birinci mertebesi teşekkür şariat mertebesinde uygulanan bir hukuk, kişi bunu daha ileriye götürdüğü zaman daha muhabbetli hale getirdiği zaman ki o zaman tarikat üzere bir çalışması gerekiyor, tarikat üzeri bir hayat yaşaması gerekiyor, o zaman “*Ya rabbi sen ne yücesin*” diye “hamd” kelimesinin lügat manası olan övgüye geçiyor, övmeye başlıyor, “Ya rabbi sen ne yücesin her şeyden münezzehsin, sen noksan sıfatlardan tenzih ederiz “ diye O’nu övmeye çalışıyor, tarikat mertebesinin tabanında ama tarikat mertebesi taban değil belirli bir yükselme gerektirdiğinden bu yerlerde zikirlerini arttıra, arttıra derslerini yapa, yapa kitapları okuya, okuya ilimini arttıra, arttıra yavaş, yavaş tarikat mertebesinin tavanına

doğru yükselmeye başladığında bakıyor ki bizim “Allah” dediğimiz sadece bir kelime gibi vasf ettiğimiz O, ne kadar da büyük ne kadar da sonsuzmuş.

“*Ya rabbi ben seni hamd edecek güçte değilim*” diye o mertebede uyguladığı Hâdisi söylemek zorunda kalıyor, ki orada bize yol açıyor, işte efendimiz bu hakikatleri idrak ettiği için her mertebede ne söyleyecekse hepsini bildirmişti. Orada söyleyeceğimiz sözümüz şudur;

“*Lâ uhsi senaen aleyke ente kema esneyte alâ nefsike*”

“*Ya Rabbi seni tenzih ederim, tesbih ederim seni sena etmeye benim gücüm yoktur, ben senin ne isimlerini hesap edebilirim, ne varlıklarını sayabilirim, sen kendi nefsini nasıl sena/edip övüyorsan bende öyle sena edip övüyorum*”

Diyerek burada aczimizi itraf etmekteyiz.

Efendimiz bunları yaşadığından kendi lisanından kendi hayatından yaşantılar vererek bizlere bunu tatbik etmemizi tavsiye ediyor.

Yolun kurucusu O dur, ilk yaşayan O’dur, ilk icad eden O’dur, bize ne kalıyor bir tatbikat kalıyor, her şeyi önümüze koymuşlar hazır, biz onu dahi beceremiyoruz. “*Sen kendi nefsini sena ettiğin gibi nasıl övüyorsan ben de seni öyle övüyorum*” diye kendi aczimizi ortaya koyuyorur. Burada nefsten bahsettiği için neden nefis diyor da senin Zat’ını demiyor, beya bir başka Rahmaniyetini demiyor, nefsten bahsediyor, “*sen nefsini nasıl övüyorsan*” nefis bir şeyin zaten Zat’ıdır, nefs-i emmare değil, orada isim benzerliği vardır, biz nefis dediğimiz zaman “şeriat” kelimesi gibi hep o küçük yönüyle anlıyoruz, nefs-i emmare değil, nefs-i emmare nefsin küçük başlardaki bir bölümüdür, Cenab-ı Hakk’ın sıfat-ı Zat’iyesinin bir tanesi, “Kaim-i binefsihi” dir. Cenab-ı Hakk nefsi ile kaimdir. Sen de ben de hepimiz de nefsimiz ile varız. Nefsimizle kıyamdayız. Nefsimiz ile varlığımız ortadadır. Nefsimiz yoksa biz de yokuz. Ama bu emmare levvame mülhime nefis değildir, İlahi nefstir ve bu nefsin hakikati” nefes”

Nefes-i Rahmani'dir, Cenab-ı Hakk Rahmaniyyet mertebesinden bütün bu alemlere nefes-i Rahmanını yaydı, bu nefesin neticesinde beliren varlıkların ismi de nefis oldu.

Yani nefes Rahman'ın nefesini bütün aleme yayması nefes-i Rahmani o nefes ile meydana gelen bireysel varlıkların da ismi nefis oldu. Ve de bu nefis; bizde üzerine perdeler geldikçe, geldikçe, Hakk'tan uzaklaştı, kendini emmare vasfıyla ortaya çıkardı. Sonra Levvame, sonra Mülhime diye temizlenme yoluna gitmemiz gerekiyor, zaten esasen tarikat işte budur. Ama dediler ki o nefis-i emmare dediğimiz o haliyle nefis terbiye olursa olur "nefiis" çünkü nefes-i Rahman'dan gelen bir nefestir. Biz onu nefis yapmışız, "i" okutan hareke, alttadır, işte nefes dendiği zaman hareke üsttedir, nefes olunca mertebe yükseliyor, nefis olunca mertebe düştü. Bakın bunlar hiç tesadüfi oluşumlar değildir.

İşre bu nefsin yukarıyla irtibatı vardır. Yani nefese, nefes nedir, hayattır, yani "Hay" esmasına bağlantısı vardır. Şimdi soğuk bir havada bir cam parçası alalım üzerine "Huu" diye nefesimizi verelim, arkasında soğuk var, o nefes ne oluyor, kristalleşiyor ve orada şekillenmeler oluşuyor, işte alemin oluşması budur bir benzetme olarak "Bismillahirrah manirrahim" dediği de işte budur. Tabi o daha başka bir mevzudur girmeyelim. Nefes-i Rahman bu aleme nefesini saldıktan sonra o camın üstünde oluşan yoğunlaşma şeklindekiler gibi, her birey kendi programı ayan-ı sabitesi dahilinde şakulesini aldı.

İşte gene bu sure içerisinde عَلَى شَاكِلَتِهِ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ

17/84 "Her varlık kendi şakulesine göre amel eder." Güneşin programı ne ise öyle amel eder, güneşte buz bulamazsın, buzun programı ne ise öyle amel eder, buzda sıcaklık bulamazsın, çünkü ikisi bir arada durmaz, neden çünkü hepsinin programı ayrıdır. Programları ayrı olmazsa varlıklar bir birinden ayrılmaz ama bunların tümü hep nefes-i rahmani içinde Rahman'ın nefesinde Allah'ın hayat'ından hayat

aldıkları için kendilerine ait bir varlıkları olmadığı için böylece başka türlüde de olamazlar.

İşte “Hamd”ın o mertebesine kii kendi yokluğunu idrak ettiği zaman ben acizim ben “Hamd” edemim der, nefes-i Rahmani içindeki yerini idrak etmiş oluyor bir bakıma, o zaman Cenab-ı Hakk sazi eline alıyor, kusura bakmayın hani şairler atışirlar ya aldı sazi eline cevap verdi diye, öteki aşık aldı sazi eline ona cevap verdi, diye, Cenab-ı Hakk yani Kelam evvela kulda iken orada artık Hakk’a yani sahibine geçmiş oluyor. Ve de Hakk kendi lisanından kendisi övgüye başlıyor, işte o Cuma günleri

de okutulan اِنَّ الْمَلٰٓئِكَةَ رُكُوۡا يٰصَلُوۡنَ عَلٰى النَّبِیِّ یَاۡۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ

33/56 “Muhakkak ki Allah اٰمَنُوۡا صَلُّوۡا عَلَیْهِ وَسَلُّوۡا وَسَلِّمُوۡا

ve melekleri peygamberi üzerine salat-ı selam getirirler,” bakın Allah ve melekleri bize salat-ı selam getiriyorlar bu ne büyük bir şereftir, ama bu diğer ümmetlere değildir, ümmet-i Muhammede olan bir olgudur, diğer ümmetlerin övülmesi o kadar değildir, onlar da övülüyorlar ama kendi mertebeleri düzeyinde övülüyorlar. Diyelim ki 50 model bir araba o da araba ama 2001model araba var o da araba tabi ikisinin de övülmesi değerleri başka türüdür. Bakın “levlaleke lavlek le ma halktul eflak” sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim diyor, bu ümmet-i Museviye değil, ümmet-i İseviye ye de değil, onlarda bu yok bu mertebe-i Muhammediyeye olan bir övgüdür ki Hamd da zaten bize mahsustur.

Onların hamdları başkadır, besmeleleri de başkadır, “Eba ebi ve Ruh-ul Kuds” bu Hristiyanların besmelesidir. İlk onu

söylerler ama bizde بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ne oldu şimdi

dördüncüsü oldu, Allah’ın kullarına hamd/övme, etmesi hakikat mertebesinin girişidir, Hakikat mertebesindeki yaşanan Hâdisedir. Allah ve melekleri habibini yani İnsan-ı Kamil’i över,

صَلُّوا عَلَيْهِ ey iman edenler يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ sizde böyle

yapın, bakın burada mertebe değişik kaç tane mertebe var o ayetin içerisinde. “Ey iman edenler” den kasıt; “Ey muhabbet ehli” demektir, sadece en baştaki teşekkür ederim ya rabbi, de olan lisanı iman ehli değildir, İman ve İkan ehlidir, ehl-i yakıyn yani İlmel yakıyn, aynel yakıyn, Hakkal yakıyn, mertebelerinde

olan صَلُّوا عَلَيْهِ ey iman edenler, burada ayrı bir

konum vardır. bakın “Ey Müslümanlar” demiyor, Müslüman olursun da imanın derecesi zayıf olur, gerçek iman ehli “Ey

iman edenler” صَلُّوا عَلَيْهِ sizde bakın Allah’ın hamdı gibi hamd

edin, meleklerin hamdı gibi hamd edin, yani kendinizi kendilerinizi yahut peygamberinizi yahut sizin aklınızın üstündekileri daha üstte olan akılları ona göre övün, diyor, Allah’ın övdüğü yeri kul haydi, haydi över, neden övmesin ki.

Ama benim gibi övün diyor. صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلُّوا تَسْلِيمًا

bunu nasıl yapacaksın, tam bir teslimiyet içerisinde, olur mu olmaz mı efendim işte kul övülür mü övülmez mi, o yaratılmış tır, mahluktur, dedin mi, o ayeti sen lisanınla söyle istersen 150 bin defa söyle, tabi sevap kazanırsın, o ayrı konudur. Küçük göstermek için değil konuşmamız, küçüğün içindeki büyük olanı çıkarmak içindir gayretimiz küçük görünen ama aslında çok büyük olanı ortaya çıkarmak, insan küçük gibi görünüyor ama o kadar büyük değerler var ki işte gayemiz insanın kendi büyüğüne kendine tanıtmaktır, yoksa kimsenin kimseyle bir iddiası yoktur, bizim kimseyle bir iddiamız yoktur. Şöyle veya böyle diye. Olursa olur olmazsa olmaz ne yapalım beklentimiz de yok davamızda hiç yok zaten öven övsün övecekse övsün, ne oldu şimdi dördüncü mertebesi oldu. Bu da Hakikat metebesidir.

Hakikat mertebesinde kul artık kendini tanımaya başladığından kendi yokluğunu hiçliğini idrak ettiği zaman

Hakk onu övüyor artık. Ve Marifet mertebesinde وَمِنَ الْاَلَمَى
فَتَهَجَّدُ بِهِ زَافِلَةً لَّكَ عَمْدَى اِنْ يَبْغَكَ رَبُّكَ فَحَامَا مُحْمُودًا

17/79 Gecenin bir vaktinde kalk gecenin bir vaktinde kalkmak demek Fenafillah mertebesinde yaşıyorken uyan artık demektir, gece fenafillah mertebesi oluyor, kalk Bakabillah'a doğru yönel demektir. İşte Bakabillah'a geldiğin zaman Makam-ı Mahmud sensin, yani övülen sen oluyorsun, zaten Hakikat mertebesinde Allah seni övüyordu, orada da makam sahibi oluyorsun, sıradan övülmeden ileriye özel bir konumun oluyor. Övülme konumu, "Mahmud" övülmüş demektir. Cenab-ı Peygamber efendimiz buyuruyor ki, "*Makam-ı Mahmud umulur ki ahirette benimdir*" diyor. Bunu nezaketinden söylüyor, mutlaka benimdir diye sahip çıkmıyor, ama başka da zaten sahibi yoktur, "O benim değildir" dese gene de O'nundur. Başka talibi de yoktur. O makamı muhafaza edecek başka bir kimse de yoktur.

Efendim zaten "Ben" dememiştir, "Sizin dünyanızdan bana şu sevdirdildi bu sevdirdildi" diyor bakın sanki o bu dünyada yaşamıyormuş da "sizin dünyanızdan..." diyor. "Nefsim kudret elinde olana yemin ederim ki" diyor bakın hep söylediği sözler manalı, derin sırlı, düşündürücü zaten de öyle olması lazım geliyor. Yegane en kemalli zuhur yeri bu da beşincisi Marifet mertebesi yerindeki "Hamd" dır. İşte kim Makam-ı Mahmud halini yani Bakabillah halini yaşıyorsa artık o mahal o merkez övülen makamdır, yönelinen makamdır,

Buraya kadar bireysel olarak geldik, bundan sonra altıncısı da bütün alemin bütün varlıkların tümünden olarak Hakk'ı hamd etmesidir. Hakk'a hamd etmesidir, neden çünkü bütün varlığa Hakk'ın verdiği vücuddan dolayı o varlık mevcuttur. İşte kendi mevcudiyetlerinin Hakk'ın varlığından olduğunu idrak ettiklerinde "Hamd" etmiş olurlar yani ona şükür babında

onların hamdları tesbihleri idi يَسْبِحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا

62/1 في الأرض Semavat ve arzda ne varsa hepsi Allah'ı tesbih etmektedirler demesi onların tümünden olan hamdıdır. Yani her varlığın bireysel hamdı, bir de tüm olarak bütün varlığın hamdı, işte bu hamd Makam-ı Mahmud'a yönelinen Hz Peygamberin şahsında bir Makm-ı Mahmud var bir de Allah'ın varlığında Makam-ı Mahmud vardır. Bu ikisi ayrı bir durumdur. İşte bütün varlık Allah'ın varlığındaki Hamd makamına yönelmektir, külli ve bütün olan bu da altıncı "Hamd" dır.

Yedinci hamd; bu sefer dönüşüm başlıyor, oraya bir mertebeye çıktık, ondan sonra tekrar dönmek gerekiyor. Yedinci de ekmelüd dua, *"Elhamdülillah"* ekmelü zikir, *"La ilahe illallah"* demek hamd'ın yedincisidir.

Sekizincisi ise ahirette tahakkuk edecek olan "Livail hamd sancağı" altında toplanmak ve bu da buradaki hamdların tahkik olarak en güzel şekilde yapılmasından meydana gelecek bir mertebenin oluşumudur. Buradaki hamdlar yapılmazsa o liva-ul Hamd sancağı altına insanı kolay, kolay sokmazlar.

Ayrıca bunların hepsini bütün mertebeleri itibari ile toplayan hamd, "hamd-ı Muhammedi'dir" yani

"Hamd Muhammed'dir."

Hamd mertebesi, "Dur Rabbın namazdadır" mertebesinden daha üstündür, çünkü Rabbın namazdadır dediği rububiyet mertebesinin yaşantısını anlatıyor, "Hamd" Zat mertebesinde oluşan bir Hâdisedir daha yukarıdadır. Tahıyyattaki mertebedir bir bakıma, "Ettahıyyatu" diyor ya "Lillahi" benim oturuşum Allah içindir, işte o makam "Hamd" makamıdır, çünkü tahıyyat Muhammediyat'ın kemalatıdır ve namazın da kemalatıdır, ayakta durmak bir haldir, rüku bir hal, secde bir hal ama "Hamd" tahıyyat makamıdır. Bakın ötekiler hal, yani geçici haller, gelip geçici sürelerdir ama tahıyyat makamıdır. Namaz da zaten orada bitiyor, "Esselam-ı aleyküm verahmetullah"

neden? Allah'tan aldığı, hamd makamından aldığı, her türlü hali selam verdiği zaman halkına dağıtıyor.

Bakın sağ tarafı 360 dereceye yani bütün çevresine hitab ediyor, bakın selam verdiğiniz zaman ön yarısı sağ tamamı da arka yarısını görmüş oluyorsun. Yani 360 derecenin 180 derecesini kaplamış oluyorsun. Evvela sağa çünkü biz ehli-yemen'iz sağ ehliyiz, Akl-ı Kül'e evvela yani zaten Akl-ı Kül'den alıyoruz, Akl-ı Kül'den aldığımız çevrede bulunan Akl-ı Küllere vermiş oluyoruz. Hediye vermiş oluyoruz, tabi onlarla birlikte ne varsa hepsine ayırmadan cin olsun şeytan olsun, melek olsun, ne kadar mahluk varsa toprak olsun taş olsun insan olsun ne varsa "Esselam-ı aleyküm ve rahmetullah" bakın Allah'tan aldığı selameti ve Rahmeti bakın mü'mindeki feyze Allah'ın verdiği feyze bakın ve sağ tarafına veriyor, ayırmıyor ve "Ess"lam-ı aleyküm ve rahmetullah " diyerek soldakilere de kafir, mü'min münafık putperest, ateşperest, ayırmadan çünkü Allah'ın rahmeti her kesin üstünedir.

Eğer öyle olmazsa bu gün isyan ehli diye bilinen kimseler yahut yanlış yolda olan kimselerin rızkını keser. Cenab-ı Hakk onlara yağmur yağdırmaz, onlara güneşi doğdurmaz, onlara ekmek vermez, eğer biz bunları imanımız ile kazanıyor sanıyorsak, hiç de öyle değildir. O küfür ettiği halde onu rahmetinden gene de besler, diğeri Müslümanlar diyelim iman ettiğinden besleniyor değiller, rahmetinden besleniyor, işte tahiyatta oturan kişi kendini biliyorsa o anda o muhitte o mahalde Makam-ı Mahmud'da dır. Makam-ı Mahmud bir yere has değildir. tabi genel olarak Kabe-i Şerif nasıl genel olarak bir merkez olduğu gibi, ama bütün camiler mescidler hatta evimizde namaz kıldığımız yer, Kabe-i Şerif'in şubeleridir. İbadet ettiğin yer Kabadir, neden çünkü Zat'n varlığı sende sen Kabe'sin gittiğin yeri de Kabe yapıyorsun mahrem yapıyorsun, en büyük Kabe sendedir.

Mevlana Hz leri ne dedi; Mekke'deki Kabe yapıldığından beri Allah fiil olarak O'nun içine girmede, ama gönül Kabe'si yapıldığından beri içinden çıkmadı, diyor bu demek değil ki Hacca gitmeyeceğiz o ayrı konudur. Orada çok değişik

tecelliler vardır, insan bulunduğu yerde hacı olur, ama orada tatbikatını yapması gereklidir. Katillere bile cinayet işlediği zaman sonra onu olay mahalinde tatbikatını yaptırıyorlar. Acaba söylediği ifadeler doğru mu yanlış mı diye. Kabe’de tatbikatı yapılıyor, orada hacı olunmuyor, orada hacı sureta oluyor, yani bu beden hacı oluyor orada beden hacı oluyor, ama gönül haccının burada eğitimini alması gerekiyor. eğitimini aldıktan sonra da orada tatbikat yani burada nazari orada tatbiki yapılıyor.

Hac dolayısı ile aklıma bir şey geldi, bir yolcunun hacının bir tanesi kervanlarla hacca gitmiş işte o günün arabaları yer, yer yürüyerek kervanla neyse gitmiş, gitmiş bir kafileye takılmış, dönüşte yalnız başına demiş ki ben onları nasılsa bulurum günlerim de sınırlı değil yavaş, yavaş geze, geze giderim demiş, bir akşam üstü yolu bir kasabaya düşüyor, kasabada soruyor, o zamanlar şimdiki gibi oteller falan yok, burada gece kalınacak bir yer var mı diye, diyorlar ki şurada bir Rufai dergahı var orada misafir ediyorlar yemek de veriyorlar, git alırlar seni diyorlar.

Neyse kapıyı çalıyor bakıyorlar bir yolcu, diyor ki, ben Hacdən dönüyorum kalacak bir yerim yok, şurada bu akşam kalabilir miyim diyor, hay, hay diyorlar, alıyorlar yedirip içiriyorlar namazı kılıyorlar yatıyorlar, sabahleyin kalkıyorlar, sabah namazını kılıyorlar, kahvaltıdan sonra içtım var, bakalım dervişlerin hepsi orada mı hasta olan var mı diye dervişler sıraya geçiyorlar makam sırasına göre yerleşmişler ders sıralarına göre yerleşmişler şimdi misafir olan kişi de o dersleri üst düzeyde olan kıdemli dervişlerin arasına girmiş bilmediği için, yalnız akşamdan sohbet yapmışlar sohbette konuşurlarken şeyh efendi bir şey anlatacak o misafir hacı hemen söze başlıyor efendim ben önceki defa hacca gittiğimde şu paşa gelmişti bu paşa gelmişti onunla görüştüm bununla görüştüm daha sonraki hacca gittiğimde ... şöyle, şöyle deyip kendini medih edip durmuş.

Sabah içtimaya geçtiklerinde o misafir hacı efendi gidiyor o kıdemli dervişlerin arasına giriyor, Şeyh efendi gelmiş, misafiri tutup çekiyor ta develerin arkasına götürüyor senin yerin burası diyor, o anda bir şey demiyor içtima bittikten sonra diyor ki ya hu şeyh efendi sen beni ta hayvanların da arkasına koydun, diyor şeyh efendi de diyor ki onlar “*develer senden daha kıdemlidir*” sen iki defa hacca gitmişsin yahut üç defa neyse, onlar on bir defa hacca gittiler diyor. O misafir hacda gördüğü beyleri paşaları anlatıyor, halbuki rabbı ile olan ünsiyetinden bahsetmesi lazımdır, beyi paşayı her yerde görürsün ne olacak ki?

İşte böylece hamdın sekiz mertebesi oluşmaktadır, belki daha 18 mertebesi vardır o ayrı konudur, biz genel olarak sistem olarak böyle sekizinci mertebesi buradaki hamd hakikatini idrak etmek isek ahirette makam-ı Mahmud’un sahibi olan Hz Rasulullah’ın çevresinde en yakın onlar olacaklar o hamd sancağının altında “Liva” sancak demek “Liva-ı Hamd” Hamd sancağıdır. Sancak bir beldenin hürriyeti demektir, işte her birerlerimiz nefsanîyetimizi yendikten sonra bireysel hürriyetimizi kazandıktan sonra, o Hürriyeti kazanan kişi Makam-ı Mahmud olmaktadır. Yani Hamd makamı olmaktadır, işte Hamd makamına en geniş sahip olan Hz Rasulullah’a bağlıları olmaktadır. Yani O’nun sancağına bağlı sancaklar olmaktadır.

Nasıl Kabe-i Şerif’in camiler temsilcileri olduğu gibi o kendi mahallerinde olan Hamd sahipleri de Makam-ı Mahmud’un oralardaki temsilcileri olan bu Makam-ı Mahmud’lar orada toplanmaktadır ve O’nun gölgesi altındadır. Gölgesi demek O’nun koruması altında demektir. İşte bunlara mahşerde 2/38

فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ “Onların üzerine ne korku vardır ne hüznü vardır.”

Bir insan zahiri ve batını ile birlikte semavat ve arz kendi bünyesinde bulundurmakta taşımaktadır. Burada Allah semavat ve arzı yeniden kurmaya kadirdir, bunu görmüyor

musun? dendiğinde işte bir insanın çocuk olarak dünyaya gelmesi semavat ve arzın bireysel manada yeni olarak kurulmasından başka bir şey değildir. Yine aynı şekilde bir insanın ahirete intikali semavat ve arzının kıyametinin kopmasından başka bir şey değildir. Bunu görmüyor musunuz yahut onlar görmüyorlar mı, diye ayette böyle ihtar vardır. Allah cümlemize dünyadan gitmeden kıyametini kopartanlardan eylesin kendi hakikatini genel ve en iyi şekilde anlatmasını anlayan kullarından eylesin.

ALLAH'IN İNSANLARI İHATA ETMESİ

İsra suresi 60. Ayetinde Cenab-ı Hakk bizlere o kadar çok lütuflarda bulunuyor ki, tabi sadece bu ayette değil. Cenab-ı Hakk'ın ihsanı ve lütufları çok boldur, yalnız bazı ayetlerin bazı özellikleri çok mühim ifadeler arz ediyor. 60. Ayeti ve daha sonraki arkasından gelenler de böyle. Yani bazı ayetlerde genel ifadeler verilmekle birlikte, bazı ayetlerde de çok özel ifadeler veriliyor. Çok ağıdalı şeyler veriliyor, mesela çarşıdan aldığımız konsantre bir içecekten bardağa bir kaşık koyup üstünü su ile doldurduğumuz bir kaşık bardağın tamamına yetiyor, bazı kelimeleri ilahiler var ki çok özden bahsediyor. Küçük görüldüğü halde bir büyük surenin içerisinde bir satır gibi birkaç kelime gibi olduğu halde ama o surenin özünü teşkil ediyor.

İşte 60. Ayette tabi hepsi öz de, ama insanlara olan yaklaştırması yakınlığı izahatı oluşumları apaçık anlatıyor. وَادِّ

17/60 قُلْ لَّ مَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ
habibim biz senin için demiştik sana demiştik senin için ne demiştik muhakkak ki rabbın insanları ihata etmiştir
kuşatmıştır. İşte bitti geriye bir şey kalmadı, bitti iş, bunu derken beşeriyetimizin işi bitti beşeriyetimize yer yok rabbın

seni kuşatmışsa her tarafından bakın bunu ayet söylüyor, habibine söylüyor, ey habibim ben seni nasıl kuşatmışsam rabbın da bütün insanları kuşatmıştır. Bakın kafir mü'min Müslüman demiyor, bütün insanları rabbın kuşatmıştır. O kuşattıktan sonra O'nun sınırı içerisinde O'nun hükmü içerisinde olduktan sonra geriye ne kalıyor bize işte az önce dediğimiz gibi Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Semi Basar Zahir Batın Evvel Ahır, hepsi O olduğuna göre onları da bize verdiğine göre işte bu isimleri ile kuşatmış bizleri vasıfları ile sıfatları ile kuşatmıştır.

Yani bizde ne varsa hepsi O'nundur. Onları bize emanet olarak vermiş, geçici olarak vermiş, arızı olarak vermiş, ama biz bunları bedava bulduğumuzdan hiçbir diyet ödemediğimizden karşılıksız bulduğumuzdan kendi malımız zannetmişiz. Sermaye olarak vermiş biz onu kendi malımıza

aktarmışız. İşte emanete ihanet ne diyor اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ

اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ 8/58 Allah hainleri sevmez. Emanete ihanet de en büyük hainliktir, ihtara bakın ki ne kadar zor bir durumda kalmış oluyoruz. İşte bu ihatayı biz idrak eder de emaneti Hakk'a teslim edersek o zaman o sermaye bizim öz sermayemiz oluyor, eğer bu sermayeyi O'na iade etmezsek O'nun verdiği sermaye ile çalıştırdığımız bu sistemimiz hükümsüz hale geliyor, iflas ediyor. işte onun için صَمُّكُمْ

صَمُّكُمْ 2/18 عَمِيْ فِهْمٌ لَا يَرْجِعُ وَنَ 2/18 sağırdırlar, kördürler, dilsizdirler, ahirette ya rabbi neden beni kör olarak halk ettin dediğinde “Dünyada iken sen bizi unuttuğun için bu gün de biz seni unutuyoruz hitabına maruz oluyorlar. İşte tevhidin hakikati burada ne kadar açıktır, bakın “ey habibim onlara de ki rabbın bütün insanları kuşatmıştır, ihata etmiştir de” وَاقْلُذْ قُلْدَا لَكَ اِنَّ

رَبِّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَحَدَ الرَّبُّ مَا آتَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ
وَالشَّجْوَةُ الْمُلْعُومَةُ فِي الْقُرْآنِ وَخَوْفُهُمْ فَمَا يَزِيلُهُمْ إِلَّا طَغْيَ إِذَا

أَ 7/60 biz o rü'yayı sana kılmadık, o rü'ya öyle bir rü'ya

ki insanlara fitne olması için onu sana gösterdik. Kur'an'da da şecere-i meluneyi gösterdik. O şeytandan korkuyorsunuz onların isyanları ve tuğyanları ziyade olur, ne ile şecere-i melune ve gösterdiğimiz rü'ya ile.

Şimdi buradaki rü'ya nın değişik yorumları vardır, bazıları diyorlar Hz Rasulullah'a Mekke'nin fethinin gösterilmesi rü'ya olarak Hz Rasulullah bu rü'yayı gördü rü'yasında dediler ki siz Mekke'yi feth edeceksiniz, Hz Rasulullah da bu rü'yasını müjdeledi, mü'minlere Medineye girdikleri zaman mü'minlere müjdeledi, mü'minler buna sevindiler tabi. İşte o sene de, umreye ziyaret için gittiler fakat anlaşma sağlanmadı işte belirli biad-ı rıdvandan sonra geriye dönmeleri icab etti, geriye dönecekleri zaman Ya Rasulullah sen Allah'ın peygamberi değil misin, rüyan sadık değil mi, hani sen bize müjde vermiştin biz Mekke'yi feth edeceğiz diye neden geri dönüyoruz diye biraz böyle konuşmalar oldu, seslerini yükseltenler oldu.

O zaman efendimiz dedi ki evet ben size Mekke'yi feth edeceğiz dedim ama bu sene feth edeceğiz demedim dedi, tarih vermedim dedi. Ama onlar oraya kadar gelmişken ya Rasulullah şurada üç Km yol kaldı 500 Km yol aldık 5 Km gidemedik, gibilerden. Zamanlaması henüz gelmediği için oradan geriye döndüler. Şimdi bakın bizim burada bir başka özellik var, her başladığımız iş mutlaka sonuna erecek demek değildir, onlar hacca veya umreye niyet ederek gidiyorlar, ama hacı ve umre olmadan geriye dönüyorlar. O kadar günlerce aylarca yol gidiyorlar hiçbir şey olmadan geriye dönüyorlar.

Demek ki bizim de bazı zamanlarımızda böyle ileriye gidiyoruz, ulaşmadan tekrar geriye dönüyoruz. Bunun bir üzüntü sebebi vesilesi olmaması lazım geldiğini burada belirtiyor bize bu ayet yaşantı içerisinde. Ama nefsimiz bakın kıpırdanıyor, neden bunu yaptık bunu ettik buraya kadar geldik de işte iki adım beş adım daha gitmedik birkaç gün daha kalmadık gibi, Allah'ın emri orada da imtihanda her tarafta imtihanda Hz Rasulullah'ın tatbikatı ne ise her işimizi O'nun tatbikatına uyarlamamız lazımdır. Geriye çekilmek lazımsa geriye çekileceğiz, ileri gitmek lazımsa ileri gideceğiz, çünkü O'nu örnek aldığımız için sonra o zaman mesuliyetimiz olmayacak, çünkü örnek O'dur, yani her şey mutlaka %100 tahakkuk edecek %100 muvaffak olacağız bu işte diye öyle kesin kayıtlı bir düşünce olmaması lazım ve de böyle bir şey başımıza geldiğinde Amasya'nın bardağı biri olmazsa biri daha diyorlar ya hani.

Bu gün olmayan şey yarın olur nitekim ertesi sene Mekke'yi feth ettiler ve kan dökmeden feth ettiler, eğer o gün Mekke'yi feth etmeye kalksalar büyük cidal olacaktı, büyük savaş olacak her iki taraftan da zayıat verilecekti. Düşmanlık daha çok artacaktı. Bir adım geriye atıyorsun ama ondan sonraki atacağın ve ya attığın adım daha bereketli daha feyizli daha tecrübeli daha ahenkli oluyor. Onun için üzülmemek gerekiyor. Eskiden el dokuma tezgahları diyelim ki 10 m lik bir bez dokuyacak bir kazıktan karşı kazığa atkılarını evvela ileri geri giderek o dokuyacakları bezin iplerini hazırlıyorlarmış, ondan sonra da arasını dokuyorlarmış, Nüsret babam öyle derdi oğlum gittin o kazığa ilmeği taktın şimdi de geri geri geliyorsun ama sonra bir daha ileri gidiyorsun gene geri geliyorsun işte o geri gelmen geride kalış demek değildir, o geriye gittiğin halde ileriye gidiştir.

Neden böyle çünküilmekler artmaktadır, mehter takımı da buna çok güzel bir misaldir. İki ileri bir geri atıyor neden düşmanı bir korkutuyor üstüne gidiyor, sonra kendini emniyete almak için azıcık geri çekiliyor ki hamleye koşuya zaman kalsın hız kazansın diye. Şimdi ben sana ne kadar yakınsam o

kadar hızım az olur, ama ne kadar uzaksam hızlanmam o kadar çok olur. Arkadan gelerek sana yaptığım darbe o kadar çok olur, o kadar çok zarara sokarım. İşte mehter takımı demek tabi savaş tekniği demek, çünkü mehter savaş ritmidir, musikisinde bile savaş tekniği vardır. Onun için yoksa normal mızıka bandoları ne yapıyor, belediye bandoları rab, rab, rab sadece gidiyor.

Bu rü'ya aslında Mekke'nin fethi ile ilgili olduğu gibi bir başka hakikati de anlatmaktadır, bu alemin gerçeğini yansıtmaktadır. Fusus-ul Hikem'de bir terim geçer orada diyor ki, Kur'an Zat'tır, bütün Esmâ ve Sıfatlara Cami olan Zat'tır. Yani Kur'an'ın içerisinde Esmalar, Sıfatlar hepsi var, bunlara camidir. Kur'an Zat demektir. Gerçi kıraatdan geliyor oku anlamına da gelir, ama Zat'ın kıraatıdır. Okuma yönünden baktığımız zaman Zat'ın kıraat edilişi sıfatların isimlerin fiillerin kıraatı değil, Sıfatların kıraatı Furkan mertebesidir. Bakın Kur'an Zat, Furkan Sıfattır. Furkan; farklılık yani Allah'ın tek olarak varlığında bütün varlığında mevcut olan Sıfatları yani ayrı özellikleri ama Furkan tek şeyin ayrı özellikleridir.

Kur'an'a Furkan-ı Kerim'de deniyor ya işte o bir ismi de Furkan, Faruk aynı şey, ayırıcı manasındır. Hz Ömer'e Ömer-ul Faruk denmesi günah ile günahsız haklı ile haksız kesin olarak ayırma kabiliyeti olduğundandır. İşte Kur'an-ı Kerim'in de yani Zat'ın bir ismi de Furkan yani bu kitab-ı kadim'in bir ismi de Furkan çünkü mutlak olarak ayırıyor, hiç şüphe bırakmıyor. Ehl-i hal ehl-i gaflet ehl-i iman ehl-i dalalet gibi semavat arz gibi Allah'ın Esmâ-ı İlahiyeleri gibi hepsini birbirinden ayırıyor. Ya da ayırtıcı kesin şeksiz şüphesiz ayırıyor. Yani her makamın kendi düzeyinde mertebesinde hakkını veriyor, Furkan budur.

Kur'an Zat'tır, Esmâ ve Sıfatlara cami olan Zat'tır. Şu taayyunat ki İlahi Zat'ın varlığında hayalat ve rü'yadan ibarettir. Taayyün demek bu alemler, tayin edilmiş yani belirli ölçülerle ortaya gelmiş olan bu alem zahir ve batın yani bütün bu alem dünya ve ahiret şahadet ve gayb bütün bu alem İlahi Zat'ın varlığında İlahi Zat'ın içinde İlahi Zat'ın varlığında hayalat ve

rü'yadan ibarettir. Yani hayelden ve rü'yadan ibarettir. Bu içinde yaşadığımız alemin gerçek hakikati budur.

İşte Hz Rasulullah'a ey habibim sana biz bu rü'yayı gösterdik diyor. Yani bu alemin hakikati biz sana gösterdik açık seçik olarak. Bakın İkbal ne diyor; o kadar güzel söz söylemiş ki, tabi güzel söz kimden çıkarsa çıksın isterse gayri müslümden, küfür ehlinden çıksın gerçek söz güzel söz kullanılır, ki bunu söyleyen Muhammed İkbal Pakistanın büyük şairi Hz Rasulullah'ı vasf ederken "Alem rü'yasının tabiri" diye dile getiriyor. Bakın alem rü'yasının tabiri yani rü'ya olan bu alemin gerçek izahını yaptı tabirini O yaptı te'vilini O yaptı, diyor. Ne kadar güzel bir ifade tarzıdır hayran kalmamak mümkün değildir. Güzel bir kelim hakikati o derece açık ve seçik ortaya çıkarır.

Güzel kelim hakikati açık ve seçik ortaya çıkarır. Bu kelimadan daha açık ve seçik olarak hakikati ortaya çıkaracak hiçbir vasita yoktur. Göz kelimadan sonra faaliyete geçiyor. Gerçi ilk gelişte ilk malzeme alıştır evvela kulak gelir sonra göz, sonra kelim gelir. Ama işte bu kelim kulaktan gözden fuaddan sonra oluşan kelimadan gelen söz göze en büyük yolu açar. Yani diğeri sondan başa doğru bu anlattığımız ise baştan sona doğru olan Hâdisedir. İşte bu da kelim-ı İlahi bakın Kur'an-ı Kerim'in ismi Kelim-ı İlahi değil mi, Kelimullah, basar-ı İlahi değil, bunun ismi bakın Sem-i İlahi değil, Kelim-ı İlahi, işte Allah'ın varlığını en kesin en güzel şekilde Kelim-ı İlahi anlatabiliyor, o anlayışla kulağına geliyor, kulağından gözüne gidiyor, müşahedeni açıyor, işte İkbal'in dediği budur.

Bu gördüğümüz alem Muhammed (sav) in bu rü'yayı tabiri ile ne ile tabir etti bu rü'yayı Hâdisleri ile bize anlattı ve Cenab-ı Hakk peygamberin lisanından kelimasını ortaya koyarak bu alemdaki hayel ve rü'yayı bize açıkladı. Peki bu rü'ya nasıl bir rü'ya o kadar muazzam ve muhteşem bir rü'ya ki ayni ile vaki aslı ile vaki o kadar inandırıcı o kadar tabi o kadar muhteşem ki biz bu rü'yayı gerçek zannettik. Yani öyle büyük bir sanatkar ki Allahu Teala Hz leri rü'ya ve hayel olarak halk ettiği bu alemi biz O'nun yüksek sanatı ve icraatı karşısında gerçek varlıklar

olarak müşahhas varlıklar olarak zannettik. Ve de o varlıklara birer varlık verdik, kendi varlıkları olmadıkları halde.

Nasıl hani artisler film çevirirler o tiyatrocular sahnelerde oynarlar bakarsınız ki rol yapıyor ama sanki aynisi yani gerçek ana gibi gerçek baba gibi vuruyor kırıyor, kanlar akıyor, ne kadar gerçek yapmaya çalışıyorlar. İşte Allah'ın san'atı öyle bir san'at ki bu dünya sahnesine koyduğu artistler yani varlıklar o kadar güzel oynuyorlar ki rollerini biz onların mutlak gerçek olarak zannediyoruz. Yaşanan bütün alem hayalat ve rü'yadan ibarettir aslı. İşte biz de oyuncularınız rollerimizi yapıyoruz, biz de o hayel oyununun içinde olduğumuz halde gerçek zannediyoruz.

Kendimizi nefsimiz yönünden bir varlık zannediyoruz. İşte Hâdis-i Şerif bunu da anlatıyor, efendimiz Yüce varlığımız bize bu haberleri getiren *"İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklardır"* diyor açık olarak söylüyor uyuyorsun kardeşim uyan artık diyor, öldükleri zaman uyanacaklar diyor, ölmeden uyanmak yok rüyadan. İzdirari ölümle değil, yani beşeriyetimizin elden gitmesi ölümüyle değil, o ölümle ölürsek felaket ki felaket, vah ki vah, ama ölmeden evvel ölürsek buna ihtiyari ölüm diyorlar. Ölmeden evvel ölünüz ne demek bu ölmeden evvel ölünüz, demek ki iki türlü ölüm vardır.

Ölmeden evvel de ölünüyormuş, işte kim ki ölmeden evvel öldü, o hayat-ı ebediye ile dirildi, bu rü'yadan kurtuldu, hayel görmekten rü'ya görmekten ancak ölmeden evvel öldüğün zaman kurtulursun. Neden bu rü'yanın gerçeğini idrak edersin. Hakk'ın hayali olduğunu sana ait karşındakine ait diğer varlıklara ait bir varlığın olmadığını anladığın zaman dirilmiş olursun, İşte Cenab-ı Hakk'ın daha evvelki sohbetlerde de geçtiği gibi kendi Zat deryasından Ruh deryasından dünya alemine saldı bir kadeh içerisine koyduğu o kadeh ile aldığı şekil ve renk ile kendini kendi ile birey varlık ile zannettiği zanni rü'yandan uyandığın zaman ebedi halini anlamış oluyorsun.

O manada başka bir Hâdis daha var, "Dünya uykuda uyuyanın uyuduğu süre kadar kısa bir süredir" diye böyle bir

şey de vardır, ayrıca “uyku ölümün kardeşidir” rü’ya da uykuda görüldüğüne göre ayrıca uykuda gördüğümüz rü’yalar mı acaba gerçek yaşantı yoksa bu günlük hayatımızda gördüğümüz seyrettiğimiz varlıklar mı gerçek yaşantıdır. Yani biz rüyada iken mi gerçek hayatımızı yaşıyoruz yoksa uyandığımızda mı dünya rüyasında mı gerçek hayatımızı yaşıyoruz. Gördüğümüz halde bile hep hayel alemindeyiz. Eğer burada ölmeden evvel ölür isek gerçek hayatı o zaman rü’yadan kurtulup hayatı görecek o zaman anlamış oluyoruz. Bu rü’yadan uyanmayınca gerçek hayatı anlamamız mümkün değildir.

O hayat ile bu hayatın işte insan iki kanatlı dedikleri gibi bedenimizle bu alemde aklımızla ruhumuzla gerçek alemde yaşamamız gerekiyor. Dünyada iken ne bu alemin yani hayal ve rü’ya alemini terk etmek mümkün ama ne de asli olarak asli yaşantımızı terk etmek mümkündür. Biz asli yaşantımızı terk ederek hayel yaşantısını tercih etmek suretiyle hayatımızı sürdürüyoruz. Bunun sonunda da hiçbir şeye ulaşamamış oluyoruz. Hayel aleminde yaşıyorsak ahirete geçtiğimizde gene o bizim için o hayelin devamı olarak gidecek ama burada gerçek aleme ulaşmışsa o alemin de hakikatini gerçeğini görüp orada da gerçek olarak yaşayacak.

Dünyada ölmeden evvel ölürse orada gerçek dirilerden olacak. Her ne kadar Uluhiyet mertebesinde bakıldığında bu alem hakikati üzere bir hayel ise ama madde mertebesinde baktığımızda yine her varlık kendi bünyesinde mutlaktır. Bunun ikisini bir birine karıştırmamak lazımdır. Her şeyde görecelik meselesi olduğu gibi bu işlerde de daha çok görecelik yani mertebeler farklılıkları oluyor. Her mertebeye her mertebenin hakkını vererek hareket etmek gerekiyor. Bu bir tenakuz değil, yani bir birini ortadan kaldırma şaşırtma değildir, mertebenin hakkını vermek ve onun orasının çok iyi şekilde her yönüyle anlamak tek yönüyle değildir.

Hani Tv lerde seyir ediyoruz gol atıyorlar, o golü arkadan sağdan soldan önden üstten beş ayrı yerden filime çekilebiliyor. Aynı golü başka, başka kişilere gösterin hepsi

başka bir gol olduğunu söyler başka bir gol başka bir oluşum olduğunu söyler, çünkü ben sağdan bakıyorsam top soldan gelir başkası soldan bakıyorsa top ona sağdan gelir, arkadan bakıyorsam top karşımdan gelir, yani sahneler hepsinde değişiktir. Ama hepsini toplarsan işte o tümünün hakikatini ortaya koyar. Tabi düşünceler de, de öyle yaşantıda da öyledir. Karşıdan bakarsan yani gol atıldığı yere yani atanın arkasından atan tarafından bakarsan işte o tam sahneyi gösterir. Yani en açık hem berrak topu atan kişinin istikametinde baktığında en Kemallisini gösterir.

İşte biz de Hâdiselere en sağlıklı yerden bakarak en gerçekçi değeri vermemiz gerekiyor. yandan köşeden sağdan soldan bakarsak o görüş sıhhatli sağlıklı bir görüş ve neticede sağlıklı bir değerlendirmeye gidiş olmuyor. Gördüğün şey gerçekse gerçek değerlendirirsin değilse şüphede tereddütte kalırsın. İşte şüphe ve tereddütlerin nedeni sahneyi tam görememizden bulutlu görmemizdir.

Şimdi bu alemler gerçekten rü'yadır, birkaç yerde كُن

كُن 36/82 "Allah Kün ol dedi fe yakün o da hemen oldu"

bir başka yerde de Allah bir göz açıp kapayınca kadar "Kün" ol dedi bu alemleri halk etti. Göz açıp kapayınca kadar, bakın gözümü açtım kapattım bu alemler yerinde duruyor, kaç sene ezelinden kaç sene ebedine kadar bu alem yaşayacak peki bu göz açıp kapayınca kadar şimdi nereden çıktı, neyin misalidir, göz ile ilgili olduğu için görüş, görüş ile ilgili olduğu için hayel yani oradan bağlantısı vardır.

Cenab-ı Hakk AHâdiyet mertebesinden Vahidiyet mertebesine tenezzül ettiği zaman tecelli-i Vahid ismini verdikleri bir tek tecelli yaptı bütün bu alemler ve süresi tek tecelli içindir aslında yani bir tek program diyelim biz ona. Ama o tecellinin kendi içinde tecellileri kendi içinde yaşantıları vardır. Bu tecelli ve yaşantılar ne kadar çok sayıda ve değişik şekillerde olursa olsun tecelli-i Vahid yani vahidiyet

mertebesinin Rahmaniyyet ile birlikte zuhura çıkmasıdır. İşte bu AHâdiyyet mertebesinin Uluhiyyet mertebesine verdiği Uluhiyyet mertebesinin de hayali yani bu alemlerin oluşması Uluhiyyet mertebesinin gördüğü hayel yahut görmek istediği hayellerden ibarettir. Bir başka izah şekli de budur.

Yani Cenab-ı Hakk kendinde var olan Sıfatlarının ve isimlerinin ve fiillerinin hareketlenmesini sanatının içindeki sanatının ortaya çıkmasını kendi hayalinde diledi. Bunları kendi gücünün kudretinin şiddetinden şahıslaşmış olarak müşahhas varlıklar olarak ortaya koydu. Uluhiyyet yani Allah'lık mertebesinden Allah'ın zuhuru ile ortaya çıkardı. Yani Allah Rahmaniyyet tecellisi ile bunları nefes-i Rahman yaydı diyoruz ya nefes-i Rahman da zaten latif bir şey ya nefes latif bir şey ya işte kesifleşti ama gene de latiftir onlar. Bizim gözümüze

göre kesif, bütün bu alem لَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ 24/35

dediği gibi bütün bu alem Nur'dan ibarettir. Nur da latif bir varlık latafet de rû'ya zaten hayel demektir. Cenab-ı Hakk bütün bu alemleri alemleri derken kendindeki olan mazhar ve meziyetleri seyretmeyi dilediği için kendi kendinde bunları oluşturarak zuhura çıkardı. Kendindekileri seyir etmesi için kendinde zuhura çıkardı. Feza denilen yer Allah'ın mevcudiyetinden vücudundan başka bir varlık başka bir saha değil ki.

Şimdi şöyle diyelim kısaca sen şimdi hayalinde düşündün yeni bir şey kuracaksın yahut eve eşya alacaksın şu koltuğu şuraya bu Tv yi şuraya yerleştireyim diye, bakın kafanda hayalinde kurdun onu, dükkana gideceğim şu rafa şunu koyacağım bu rafa şunu koyacağım diye evvela bunu hayalinde yapıyorsun tasvir ediyorsun suretlendiriyorsun işte bunlara gömlek giydiriyorsun, bunları kara kalem ile koyulaştırıyorsun yaptığın bu şeyler ve neticede fiil olarak da çıkardığın şeyler senin hayalinden başka bir şey değildir. Rüyan dan başka bir şey değildir. İşte bütün bu alemeler Cenab-ı Hakk'ın kendinde var olan bu gördüklerimiz daha

bizden sonra çıkacak cenab-ı Hakk'ın neleri vardır, bizden evvelkiler görmedi biz yaşadığımız tecellileri görüyoruz ancak.

Yaşadığımız hayelleri görüyoruz, ama o sonsuz zuhur sahibidir. Biter mi, biterse bu alemler biter, O'nun rü'yası biterse rü'ya görmesi biterse alemler biter, O'nun hayali ve rü'yası devam ediyor, akış halinde işte bu tecelli-i vahid başlıyor bir tecelli, sonunda bitirdiği zaman bu alemlerin görüntünün o tecelliye kesecek kestiği anda bu alemler yok olacak. Bu alemler O'nun varlığı ile mevcuttur. Bu bahsettiğimiz bütün galaksilere bütün semavata aittir. Sadece dünyamız için değildir. Dünyamızdan nice Âdem'ler daha gelip geçecektir.

İşte bu dünyadaki hayal ve rü'yadan ancak Hz Peygamberin yolunda gidenler kurtulabiliyor, onun dışındakilerin hepsi helak oluyor. Hiç olmazsa Efendimizin yolunda zahirini tatbik ederek batınını tatbik edemezsek de zahirini tatbik ederek o zaman şefaata nail oluruz. Eğer biz O'nda yok olsak O'nda kimliklerimiz kalkmış olsa gerçi kimliğimiz O'nun ama O'nun bize verdiği bir değer vardır. Bizi biz yaptığı bir değer vardır, yalnız biz orada o değeri idrak etmemiz gerekiyor. Yani Allah'ın varlığı ile var olduğumuzu idrak etmemiz gerekiyor. Biz bu yönden mutlak varlıklarız. Fiil mertebesinden baktığımız zaman genelde bakıldığı zaman bu alemler hayel alemi hayal ve rü'ya alemi ama, bu kadar mutlak hayal ve rü'ya asli yani asalet üzere olan bir rü'ya asalet üzere olan bir gerçek gibi algılamaktayız.

Yani hayal olan şeyi biz mutlakiyet hükmüyle yaşıyoruz. O'nun sanatından yüceliğinden. Bir nar düşünelim nara dışarıdan baktığımız zaman bir bütünlük halk ediyor, bir bütünlük meydana getiriyor, ama narın içini açtığımız zaman gerçekten de nar ismini almasına sebep olan içerisinde taneler var. İşte o taneciklerden nar meydana geliyor. O taneleri içinden alın nar bir kabuk olarak kalıyor. Yani elbise bir kisve olarak kalıyor, beden olarak kalıyor. Şimdi gelmek istediğim yer şurasıdır, bütün bu aleme baktığımızda Vahdet yani tek bir nar gibidir, narı genişletelim bütün bu alemler nar tek bir

varlıktır. Ama onun içini açtığımızda bireyler özel olarak ortaya çıkmaktadır.

05- TERZİ BABA'

Bu akşam 16/04/2001 Pazartesi akşamı İzmir'deyiz. Sohbetimize devam edelim bu akşamki sohbetimizin başlangıcı biraz özel olacak umumi arzu üzerine böyle olması gerekiyordu biz de öyle yapalım.

01/11/1999 ve 07/11/1999 tarihlerinde Mekke'de Kabe'de yazılan "Arası" isimli bir şiirimiz var onu sizlere okuyalım; herkes bundan kendine düşen hissesini alsın.

ARASI

Var etti Mevla ezelde
Diledi zuhurun görsün
İlk tecellisin eyledi
Zat ile sıfat arası.

Evvela etti de latif
Meydana çıkarsın diye
Ayan-ı sabite kıldı
Ruh ile Nur arası.

Maksadından bütün bunlar
Olsun onda esma ef'al
Tüm zuhurda bulunsunlar
Halife ile beşer arası.

Görüntüye gelmek için
Benliğimi bilmek için
Suret şekil verdi bana
Toprak ile balçık arası.

Zuhur ettik bir anadan
Kimseler bana sormadan
Gelmişim güya dünyaya
Mana ile madde arası.

Her türlü mana bünyeme
Neler iliştirdi künyeme
Zıt isimler de birleşti
Hâdi ile Mudil arası.

Başlamışım koşturmaya
Öğrenmişim yürümeyi
Seneleri aştırmağa
Çocukluk ile gençlik arası.

Demişler adıma Necdet
Necat olmuş Kur'an ile
Bulduk kendimizi meded
Varlık ile yokluk arası.

Manadan açıldı kapı
Başladım ben yürümeye
Muhabbet doldu gönlüme
Pirim ile şeyhim arası.

Çok çalıştım o günlerde
Bu günlere ermek için
Şule oldu gönüllerde
Yaş otuz ile otuz beş arası.

Nice devranlar gördüm
Ne kamillerle görüştüm
Bunları birlikte yaşadım
Şeyh ile derviş arası.

Mahbub-u ezeli buldum

Hem peygamber muhabbeti
Hazzımdan Şaduman oldum
Can ile canan arası.

Boşaldı bir gün tenden ev
Dolmuş şeyhimin müddeti
Lütfettiler o gün görev
Hak ile kullar arası.

İnce yoldur Hakk'ın yolu
İdrak gerektir gitmeye
Rabbın rahmeti hep dolu
Zahir ile batın arası.

Yeni gelen dervişlere
Hak yoluna girmek için
Seçtirdim hep onlara
Hayat ile ölüm arası.

Başladık hep çalışmaya
Bıkmadan hem yorulmadan
İşi sağlam tutmağa
Şeriat ile tarikat arası.

Muhabbet verdik her zaman
Gönülden dostlar bulmağa
Tatbikatlar oldu yaman
Tarikat ile hakikat arası.

İlimler koyduk ortaya
Gerçeklere varmak için
Maide dedik sofraya
Hakikat ile marifet arası.

Başladık seyr-i sefere
Uzunca yollar kat edip
Ulaştırırız hedefe

Uruc ile nüzul arası.

Mabeynci olduk bu gün
Kimlere var ne zararı
Gelip gitmekteyiz her gün
Hak ile halk arası.

Hakk verdi bana bir kapı
Aşıklar hep girsin diye
Bu özel bir gizli yapı
Bab-ul feth ile umre arası.

Kur'an'da da ismimiz var
Fenedceynake dedi Hakk
Ta Ha da da hissemiz var
Necdet ile necat arası.

Kur'an'da hem suremiz var
Mirac'dan bahseder evvel
Habibime de oldu yar
Tur ile Kamer arası.

Ayetinden hissemiz var
Kab-ı Kavseyn-i ev etna
Gönlümde hepsi uyar
Sıfır ile on dokuz arası.

Kabe'de yolumuz var
Zat'a ulaştırmak için
Üstünden hep geçenler var
İbrahim ile kapı arası.

Makam tuttuk harem de
Bu dem görüşmek için dostlarla
Nicelerle görüştük
Safa ile Merve arası.

Geçiyor Harem'de günler
Bazen ibadet yazı ile
Dönüyoruz zaman zaman
Yatsı ile sabah arası.

Lütfetti Hakk bunda bize
Umreden nasibimiz var
Aktaralım biz de size
F ile H arası.

Cim, Cemal-i İlahidir
İ, İnsan-ı Kamil
Ha, Mim Hakikat-ı Muhammedi
Zahir ile batın arası.

Arkadan geldi bir lütuf
Nasıl şükran edeyim
Yakıynden bildirdi rabbım
Şın ile dat arası.

Zat Sıfat-ı İlahidir
Elif ile uzar göklere
Dal, delil-i İlahidir
Âdem ile Muhammed arası.

Daha sonra oldu elif
Hakk'tan bize armağan
Makamattan meydana gelmiş
Sıfır ile on üç arası.

E, ermektir evvel kendine
Lam varlık oldu aleme
Elif uzar gene göklere
Kün ile fe ye kün arası.

Bu elif'de neler var

Şerhin etmek kolay değil
Anladın ise eğer canım
Ahad ile Ahmed arası.

Oldu Rasulün haremünde
Yine bizlere büyük lütuf
İndirdiler gönlümüze
B, ile S arası.

T, oldu müşahede baştan
Ente, diyordu sanki Hakk
Ene dedim bir hoşluktan
Sen ile ben arası.

Be geldi sonra sıraya
Giremez kimse araya
Birlikteliktir manası
Ben ile sen arası.

Elif, Be, Te, cim, sad geldi
Sırları yüreğimi deldi
Gelmişim bunları almaya
İlim ile muhabbet arası.

Uzun sürer şerh edersen
Kısa kısa geçtik yukarıda
Açırsam perdeyi birden
Kalırsın inkar ile tasdik arası.

Birşeylerle meşgul herkes
Ben ise seninle meşkul
Haremünde hiç gayri yok
Zahir ile batın arası.

Eğer yazmasaydım bunları
Uçar giderdi benimle
Rabbim lütfetti gayreti

Kalem ile kağıt arası.

Bir gece mana aleminde
Gördüm kendimi Harem'de
Hiç kimseler yok içeride
Tavaf duvar ile çarşı arası.

Hayret ettim ben bu işe
Ne denir ki bu gidişe
Soldan sağa dönüyordu tavaf
Zahir ile benlik arası.

Gördüm ileride bir gizli kapı
Hayret ettim nasıl bir yapı
Geçme motif arkası cam
Sıra sıra kapılar arası.

Gezip dolaşarak gördüm
Tesbit ettim yerini
Bab-ı Şami imiş meğer
Elli iki ile elli dört arası.

Genelde kapalıdır
Açılmaz gafillere
Her kata çıkışı var
Ef'al ile Zat'ı arası.

Şın müşahede genelde
Mim, makam-ı Muhammedi
Tesadüf yok ezelde
Hayel ile gerçek arası.

Dilediğimizi alırsız
Bu kapıdan Harem'e
Gafilanı komayız
Kalır nefis ile benlik arası.

Hanedan-ı güzide
Yazılıdır ismimiz
Yaparız can sohbeti
Elli iki ile elli dört arası.

Dizildi elli üçler sıraya
Nasıl geldiler bir araya
Girdik hep gönl-ü saraya
Altmış bir ile altmış üç arası.

Hakk'a ulaşmak istersen
Necdet'e ulaşman yeter
Kalmaz gönlünde hiç keder
Göz ile yaş arası.

Biraz fazla söyledikse
Hoş gör bizi ey zahit
Ne sultanlar var zeminde
Abd ile kul arası.

SON SABAH 23/11/2000

Dolmuş süre namaz sondu
Son sabah son secde idi
Mahvel altında o sabah
Yerimiz ön sıradaydı.

Biraz buruk biraz hoşluk
Son defa bakıp Kabe'ye
Etrafından nasıl koştuk
Bu İlahi abideye.

Yavaşça kalktım yerimden
Geriye doğru çıkarak
Üzgündüm kederimden
Tekrar Beyt'e bakarak.

Aklımdan geçti günler
Misafir etti bizleri
Gönlüme doldu hüznler
Varlığında hep izleri.

Bu hislerle ayrılırken
Yavaşça geriye doğru
Muhabbetle savrulurken ben
Herkes yoluna doğru.

Döndüm bende arkaya
Otele gitmek için
Baktım biraz ileride
Beklemekte bir kişi.

Önüme geldiğimde
Uzattı elin bana
Elini sıktığımda
Öptüm yanağından da.

Bana benzettim O'nu
Sakalları biraz ak
Çok uygundu hem boyu
Ne iştir şu işe bak.

Yavaşça kulağıma
Fısıldadı bir şeyler
Gitti acayibime
Nasıl olur bu işler.

Medine günlerinde
İleri muhabbetten
Mekke günlerinde
İleri marifetten.

Yorulmuştum bir hayli

Bana O'ndan bahsetti
Nasıl bildi bu hali
İspatı bana yetti.

Teşekkür edip kendine
Razı olsun dedim Hakk
Ben dönerken kendime
Neler lütfetti Allah.

Kısa görüşmeden sonra
Devam ettim yoluma
Tecelliler vardı orada
Bakmadım sağa soluma.

Anladım gördüğüm kimse
Orada hazırды Hızır'dı
Buldu beni nasılsa
Son gününün ikamı idi.

Devam ederken yoluma.
Düşünürken Hâdiseyi
Hak oyun yaptı kuluna
Doldurdu tüm kaseyi

Anladımki o anda
O aynı anda ben idim
Böyle gösterdi Mevla
Tecelli oldu tamam

Dördüncü ziyaretim
Marifetullah mertebesi
Bir çok sırları hallettim
Hakk'ın lütfu ilahisi

Hep velilik nişanesi
Oldu Hakk'tan çok lütuf
Mamur oldu hanesi

Günlerimiz geçti latif

ARASI ŞİİRİNİN İZAHİ

Var etti Mevla ezelde
Diledi zuhurun görsün
İlk tecellisın eyledi
Zat ile sıfat arası

Yani Cenab-ı Hakk bütün bu varlığın ayan-ı sabite olarak programlarını ezelde meydana getirdi, ezelde programını yaptı var etti, bunları niye var etti, diledi zuhurun görsün hani Allah'ın hayali ru'ya ve hayal den ibaret olan bu alemin zuhurunu görsün istedi ilk tecellisini eyledi Zat'ı ile Sıfatı arasında. Yani AHâdiyet mertebesinde VaHâdiyet mertebesine indi yani Zat ile Sıfat arasında.

“Evvela etti de latif” yani bu tecelli o anda maddi manada yani buradaki gördüğümüz hücre atom manasında bir tecelli olmadı, çünkü orada bunlar yok, latif bir tecelli var, yani kendinden kendine olan bir tecellisi vardır. Meydana çıkarsın diye yani kendindeki latif oluşumu kesif hale dönüştürerek görüntüye gelsin diye meydana çıkardı. “Ayan-ı sabite kıldı ruh ile nur arası” yani enerji, enerjiden de daha latif olan Ruh ve Nur kıldı, evvela bu programları Ruh ve Nur mertebesinde meydana geldi,

“Maksadından bütün bunlar olsun o anda esma ef'al” yani Zat tecellisinden sonra sıfat tecellisi ondan sonra Esmâ ondan sonra Ef'al tecellisi Ef'al aleminde zuhura gelsin görüntüye gelsinler diye. “Tüm zuhurda bulunsunlar halife ile beşer arası” yani insanın iki özelliği var, çok özelliği var da birisi yani ya kendi beşeriyetinde kalarak kul abd olarak gidecek, yani nefis-i emmare olarak gidecek veya halifeliğini anlayacak yani halife olarak gidecek. İkisinden birisi hem beşeriyeti var kendine ait enesi egosu benliği var, hem de ilahi

hilafet varlığı var. İkisinin arasında bocaladı kaldı ama Cenab-ı Hakk ikisini de verdi.

“Görüntüye gelmek için, benliğini bilmek için, suret şekil verdi bana toprak ile balçık arası” şimdi yukarıdan beri yapılan tecelliler daha latif tecelliler ama balçık ile toprak arasına gelince nüzul tecellisi kemale erdi, sona erdi, insan yeryüzünde göründü. Bakın görüntüye gelmek için yani belirli bir silüet olupta bir birlerimizi görmemiz için idrak etmemiz için benliğimi tanımak bilmek için her birerlerimiz suret, şekil verdi sana bana ona kimlik verdi, toprak ile balçık arası. Bu şekil topraktan meydana geldi. Bu balçığın şeklidir ruhumuzun bir şekli olmaz.

“Zuhur ettik bir anadan, kimseler bana sana sormadan, gelmişim güya dünyaya mana ile madde arası” yani Cenab-ı

Hakk senin benim insanların düzenlemesini dizaynı فَا ذَا سَوِيَّتُهُ

وَنَزَّ فَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي 15/29 bakın biz onu tesviye ettik yani düzenledik mana ve madde birlikte o ikisinin arasında da sen varsın. Mana ile madde arası. Yani senin varlığında hem madde var, hem de mana vardır. Ama sen bunun ikisinin arasında kalmışsın, ya maddeyi seçeceksin ya da mana tarafını seçeceksin. Yukarıda dediği gibi manayı seçersen Halife olacaksın maddeyi seçersen beşeriyetine kalacaksın. Gerçi beşer demek eksi demek değildir. Beşer demek bir bakıma müjdelenen demektir. Tebşir edilen neyle hilafet ile müjdelenen demektir. Ama biz beşer kelimesini genelde beşer şaşar diye biraz hafife alarak kullanmışız. Ama hafife alınacak bir kelime değildir.

“Her türlü mana bünyeme, neler ilişti künyeme, وَعَلَّمَ أَدَمَ

الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا 2/31 künyemize her türlü manayı bünyemize verdi, neler ilişti künyeme, Zat'ını da Sıfatını da her şey o

künyede yazılıdır yani hüviyette yazılıdır. Zıt isimler de birleşti, künyenin içinde zıt isimler de vardır. Hâdi ve Mudil arası. Bakın biz gene ikisinin arasında kalıyoruz. Eğer Hâdi tarafına kayarsak yukarıda bahsedilen hilafet mertebesine geçip halife oluyoruz, gerçek hakikatini yaşamış oluyorsun, ama Mudil tarafına meyl edersen o zaman beşeriyetinde kalıyorsun. Yani Hakk'tan uzaklaşmış oluyorsun.

“Her türlü mana bünyeme neler ilişti künyeme, zıt isimlerde birleşti Hâdi ile Mudil arası” bu zıt isimlerin hepsini saymak mümkün değildir, Celal ile Cemal arası, Zahir ile Batın arası, Evvel Ahır arası, Nur ile Zulmet arası, biz hep bu aradayız, işte onun için bir tarafın gerçek ikamet edicisi olamıyoruz, ama bizim asıl ikamet edeceğimiz yer hilafet mertebesi ile ilgili tarafıdır. Esas oturacak hanemiz orasıdır.

“Başlamışım koşturmaya, öğrenmişim yürümeyi, seneleri aştırmaya, çocukluk ile gençlik arası” şimdi doğduktan sonra yürüyor yavaş, yavaş koşturuyor,

“Demişler adıma Necdet, necat olmuş Kur'an ile, bulduk kendimizi medet varlık ile yokluk arası” bir yönüyle baktığın zaman sen mutlak varlıksın, bir yönüyle baktığın zaman sen mutlak yokluksun. Ya yokluğu kabul et ya varlığı kabul et ve ya ikisini de kabul et, rolünü ona göre yap zaman, zaman var ol zaman, zaman yok ol.

“Manadan açıldı kapı, başladım ben yürümeye, muhabbet oldu gönlüme, pirim ile şeyhim arası” bakın bir tarafta şeyhim var, bir tarafta pirim var ve ben ikisinin arasında biri bir kolumdan biri bir kolumdan yallah yürü Hâdi aslanım bakayım, bu yollar hep geçilmesi lazım olan yollardır, gerçi bu yazılar şiir gibi gözüküyor ama gerçek bir yaşamın kendisidir.

“Çok çalıştım o günlerde, bu günlere ermek için, şule oldu gönüllerde alev ışık oldu, muhebbet oldu aydınlık oldu, yaş otuz ile otuz beş arası” bu Nüsret babamın öldüğü yıllara rastlıyor.

“Nice devranlar gördüm, nice ne kamillerle görüştüm, bunları birlikte yaşadım, şeyh ile derviş arası” işte hep bu yaşantılar şeyh ile derviş arası yaşantılarıdır,

“Mahbub-u ezeli buldum, yani ezeli sevgiliyi buldum, hem peygamber muhabbeti, hazzımdan Şaduman oldum, yani şad oldum, huzurumdan hazzımdan can ile canan arası”

“Boşaldı bir gün tenden ev, dolmuş şeyhimin müddeti, yani dünyadaki müddeti dolmuş şeyhimin Zahir esmasından Batın esmasına dönüyor, nüzul etmiş yahut uruc etmiş, dünyadan alınmış istediğin kadar vur kafana ah kıymetini bilemedim, ah, vah, vah, dövünüp durdular sonra, bakın bu hepimizin ten evidir, bunun boşalması ruhun içinden gitmesidir, uzaklaşmasıdır,

“dolmuş şeyhimin müddeti, lutfettiler o gün görev, Hakk ile kullar arası” kulları Halk tan alıp Hakk’a götürmek.

“İnce yoldur Hakk’ın yolu, idrak gerektir gitmeye,” bütün gün otur günde 70 bin zikir çek yahut ism-i Celal çek, bunun yanında 10 dakikalık bir Hakk sohbeti dinle idrak ile olduğundan sana daha hızlı yol aldırır. Diğerinde duyguların artara, muhabbetin artar ama o duygular da sana perde olur, yoluna mani olur. İşte o duygu perdelerini aşacak tek şey sohbetir,

“İdraktır, idrak gerekir gitmeye rabbın rahmeti hep dolu, Zahir ile batın arası” yani ism-i Zahir, ve هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ

57/3 Zahir ile batın arası. Yani sana hem zahiri tecelli gerekli hem batını tecelli gereklidir. Ama sen Zahir tecellilerin ağırlığı altında kalırsan batın tecellilere perde olur. Yani dünyalık arzularının peşinde koşarsan zahir tecellisi madde tecellisi, ama bir başka yönüyle Cenab-ı Hakk sana Zahir’den de tecelli eder. Bu madde yönelmesi demek değildir, o da batın tecellisinin zahir görünüşüdür. “Zahir ile Batın arası”

“Yeni gelen dervişlere Hakk yoluna girmek için seçtirdim hep onlara hayat ile ölüm arası” burası lafla olacak iş değil, kelle koymak şarttır, bakmayın işin latifesini yapıyoruz, işi rahatlaştırmak, kolaylaştırmak için zaman, zaman latife yapıp gülüyoruz, yoksa bu yolda kim kelleyi vermezse kimse bir yere gidemez. Yani canınını canana vermek gerektir kemali aşkın. Demişler ya, vermeyen can itiraf etmek gerek noksanına. Yani canını cananına feda etmezse ben noksanım de itiraf et. Hiç bu davada bulunmasın, eğer bu oluşumu göze almazsan o zaman Hakk’ın kulu değil nefsin kulu olursun. O zaman davamız neye olacaktır ki, davamız Hakk kulu olmaksı o zaman nefsin kellesi gitti, başka yolu yoktur. Ya nefsinde kalırsın ya rabbında kalırsın, Rabb’in nefsinı kabul etmiyor, nefis de rabbını kabul etmiyor, “seçtirdim hep onlara hayat ile ölüm arası” bakın yapılan her sohbet bizi öldürmektedir, ister kabul edin ister kabul etmeyin, bizi öldüren öldürmüş, “Yeni gelen dervişlere Hakk yoluna girmek için seçtirdim hep onlara hayat ile ölüm arası” yani bunun pazarlığı başta

“Başladık hep çalışmaya, bıkmadan hem yorulmadan, her iş biter de dervişin işi bitmez, dükkan işi akşam biter yolcu işi yol ile biter, ama bu mübarek adamı bırakmaz, dırter adamı ne uyuyorsun Hâdi kalk bakalım, “Essalat-ı Hayrun minennevm” , “Hayyalessela” dışarıda hep bağılıyorlar, biz onu bir seda zannediyoruz, ama günün ile gecen birleştikten sonra ona ihtiyaç kalmaz. Dünya cazibesinden kurtulupta güneşe karşı çıkmışsan orada ne günün kalır ne gecen kalır, toprağa bağılı olarak yaşadığımız sürece, bunların hepsi vardır, ama ruha bağılı olduğumuz sürece o zaman işler değışıyor. Ama bu demek değıl ki buradaki ruh iptal edilecek.

“Başladık hep çalışmaya bıkmadan hep yorulmadan işi sağlam tutmaya “ hani diyor ya kopması mümkün olmayan bir kulpa sarılınz,

“başladık hep çalışmaya, bıkmadan hep yorulmadan, işi sağlam tutmaya, şeriat ile tarikat arası” yani şeriata geçeceksin oradan tarikata doğru geçmeye çalışacaksın, şeriatta kaldın mı, zaten işin o kadardır, başka bir davan da

yoktur, yatarsın rahat edersin, ama onun rahatsızlığı sonradan çıkar, sonra ten gömleği boşaldıktan sonra tüh tüh diye vurursun, işi baştan tutsaydık diye

“Muhabbet verdik her zaman gönülden dostlar bulmağa, tatbikatlar oldu yaman tarikat ile Hakikat arası” şeriatan tarikata, tarikattan Hakikate, geçilmesi gerekiyor,

“İlimler koyduk ortaya gerçeklere varmak için maide dedik sofraya Hakikat ile Marifet arası” bakın birinde şariat Tarikat, diğerinde Tarikat Hakikat, diğerinde Hakikat Marifet.

“Başladık seyr-ü sefere, uzunca yollar kat edip, ulaştırırız hedefe, uruc ile nüzul arası” yani hem gökten aşağıya hem de aşağıdan yukarıya yani gerekene gerektiği yerde inzal yani indirmek, gerektiği yerde de çıkarmak Uruc, eğer bunları yapamazsan zaten kimseyi yerinden oynatamazsın.

“Mabeynci olduk bu gün, kimlere var ne zararı, gelip gitmekteyiz her gün Hakk ile halk arası” yani Zahirden Batına gerektiğinde Batından zahire Halkın “Lam” ını kaldırırırsan zaten “Hakk” a dönüşüveriyor, fazla gitmeye de gerek yoktur, yol o kadar da uzun boylu değil ama iki adımlık bir yol ama o iki adımlık yol da aşmak için de epeyce seneler gerekiyor. “Gelip gitmekteyiz her gün Hakk ile halk arası”

“Hakk verdi bana bir kapı aşıklar hep yesin diye bu özel bir gizli yapı, bab-ul feth ile umre arası” Kabe’ye gidenler şöyle bir gözlerini oraya doğru çevirsinler Bab-ul Fetih kapısını bilenler Fetih kapısı bir de umre kapısı üst tarafta o çarşıların orada, kapalı çarşıdan girilen fetih kapısı, daha ileriye gittiğiniz zaman o üst yüksek yoldan oradaki büyük kapı da Umre kapısıdır. İşte Bab-ul Feth ile Umre arası o iki kapının arasında bizim kapımız var. Şimdi Oraya gitsen bu benim kapım desem beni kovarlar o ayrı bir konudur, orada yukarıya çıkan merdivenler var, o merdivenlerin arkasından girilen kapı, 53 numaralı kapı, Cenab-ı Hakk’ın bize hediye ettiği kapıdır o batın kapısı. İşte o kapının ismi “El bab-ı Kehribar-i Şamî” zahiri yeri orası, ama zahirde biz onu kullanamayız, ama batını kapı bizim kapımızdır.

Şimdi bakın bazı insanların görevli insanların Kabe’de simgeleri vardır, onlardan bir tanesi de o her kapının aslında başka bir sahibi vardır, ama bu kapı benimdir diye oraya gidip oradaki görevlilerin hepsi oradan geçti, yani oraya gitsen de seni sokmasalar buranın sahibi biziz deseler onlar da geçici sahiplerdir. Burada ebedi sahiplik onların hepsi geçerler batını sahip gene olur. Yanlış anlamayın bir şey belirtmek için değil sözümüz sohbet, bir şeyin iddiasında değilim, tecelli öyle olmuş onu anlatmaya çalışıyoruz,

“Hakk bana verdi kapı aşıklar hep girsin diye” bakın orada herkes giremiyor, kelleyi kim verirse oradan ancak öyle giriliyor. Aslında onların hepsi simgedir, o kapıya buradan giriliyor, oradan değildir. Efendimiz buyurmuştur ki “ya Ebazer; atının dizginlerini çek biraz,”

“Bu özel gizli bir kapı, bab-ul Feth ile umre arası”

“Kur’an’da da ismimiz var, ^{فَاحْجِزْ بَيْنَكَ} /20 dedi Hakk “ yani sana necat verdi, kurtuluş verdi Hakk, Ta-Ha’da da hissemiz var, Necdet ile Necat arası” bunların bir kitabı yazılıyor inşaallah orada daha geniş manası anlatılacaktır. Biz ile ilgili yolumuz ile ilgili bir kitap, işte Mustafa Sami babamdan alarak Nüsret babamdan neler ifade ediliyor batındaki özellikleri neler, Zahirdeki özellikleri neler, bunlar orada daha geniş belirtilecek inşaallah.

“Kur’an’da da ismimiz var, ^{فَاحْجِزْ بَيْنَكَ} dedi Hakk Ta- Ha’da da hissemiz var, Necdet ile Necat arası” Necdetin zahiri Necdet, batını da necat’tır. Aslında “Necdet” demek silahşör, kendisine güvenilen verici yardım edici hükmünde Necat da zaten kurtuluş bellidir,

“Kur’an’da hem suremiz var,” bakın Kur’anda ismimiz var, bir ve Kur’an’da suremiz var, ayrıca, Kur’an’da da hem suremiz var miraçtan bahseder evvel,” yani ilk ayetlerinde

miraçtan bahseder, hangi sure olduğunun bilgilerini veriyor, “Habibime de oldu yar” Yani Hz Muhammed’in miracını bahsediyor, tabi Kur’an’da Hz Rasulullah’ın hepsi O’nun o ayrı konudur, ama özel olarak o surede Hz Rasulullah’ın özelliklerini anlatıyor, ona verilen lütufları anlatıyor, ilk 18 ayetinde.

“Miraçtan bahseder evvel Habibime oldu yar Tur ile Kamer arası” yani Tur Suresi ile Kamer Suresi arasındaki “Necm” suresidir. Bu sure 53. Suredir. O da bizim suremiz öyle diyorlar bilmiyorum. “Ayetinden hissemiz var” bakın Kur’an’da suremiz var, ayetlerinden hissemiz var, en mühimlerinden birisi de o

ayetlerden قَابِ قَوْسَيْنِ أَوْ أَمْنِ 53/9 ne demek bu ayet o

surenin içinde bu surenin 18 ayeti Mübarek Geceler kitabında geçiyor, Ta-Ha, Hz rasulullah’ın kur’anda geçen yedi isminden bir tanesidir. Diğerleri, Yasin, Ahmed, Mahmud, muhammed, Müzemmil, Müdessir. Ve de kendi iki ismine bu isimlerine sureler gelmiştir. Ta-Ha da Musa (as) ın ağırlıklı hayatından

bahseder, orada وَهَلْ أَتَاكَ خَبْرٌ مِّنْ مَّوْصَىٰ 20/9 sana

Musa’nın haberi gelmedi mi? Diye Cenab-ı Hakk ihtar ediyor, habibi vasıtasıyla hepimize, tabi o ihtar doğrudan doğruya bizedir. “Sana Musa’nın haberi gelmedi mi?” yani Musa Kıssasını okumadın mı, evvela zahiren sonra daha sen hala Museviyet mertebesine ulaşmadın mı, bakın Musa’nın haberi senin bünyene senin kitabına daha yazılmadı mı, yani sen bu sayfaları daha yazmadın mı?

Kur’an’da hem suremiz var, miraçtan bahseder evvel, Tur ile Kamer arası” yani Necm Suresi. وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾

﴿٢﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٣﴾ وَمَا يَنطِقُ عَنِ

الْهَوَىٰ ﴿٤﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

06- HAKK- ARASI

“Ayetinden hissemiz var Kab-ı Kavseyn-i Ev edna gönlümüze hepsi uyar sıfır ile 19 arası” yani Necm suresinden ayetlerimiz var, gönlümüze hepsi uyar, sıfır ile 19 arası. Necm surasının başındaki 18 ayet Miraçtan bahseder. Bir ayet de bildiğiniz gibi İsra Suresinin birinci ayetidir, سَجَانَ اللَّيْلِ

اَسَىٰ بِعَجَلٍ لَّيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِي
بَارَكْنَا فَاَوْفَقْنَا فِيْهِ مِنْ اٰيَاتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيْرُ toplam 19

ayet miraçtan bahseder. Tabi çok dağınık yerlerde de var da toplu olarak 18 tane art arda gelen ayet Necm suresindedir. Topladığımız zaman 19 ayet ediyor, 19 neydi, İnsan-ı Kamil'in şifresiydi, Hakikat-ı Muhammedi'nin şifresi ve Hz Rasulullah'ın bir de kendine ait şifresi var, o da 13 rakkamıdır. İnsan-ı Kamil yönüyle 19, Hakikat-ı Muhammedi yönüyle de 13 dür.

18, 18 bin alemi ifade etmektedir, onu her mertebede müşahade eden insan-ı Kamil ile de sayı 19 oluyor. İşte yazarlar çizerler söylüyorlar efendim onun üstünde 19 var Cehennem zebanileri 19, besmelenin harfleri 19, 19 tamam da bu 19 un aslı nedir, aslı 18 bin alemi müşahade eden insan-ı Kamil ile birlikte alemler 19 dur. Şimdi 18 bin alem bir tarafta olsun onu idrak eden bilen kimse olmasın o yok hükmündedir, 18 bin alemi var eden yani bilen varlığını ortaya çıkaran o 18 in yanındaki bir dir. Yani İnsan-ı Kamil yani Hakikat-ı Muhammedi, işte o olmazsa 18 in kıymeti yoktur. Sen istediğin kadar saray yap içine içinde oturan olmadıktan sonra onu kim bilecek ki, şuurlu bir varlık gerekiyor, o da insan-ı Kamildir işte. Onunla 19 oluyor. Onun için 19 işte hayali bir rakam değildir 19 sayısı.

Bir başka hesap yapalım, 19, bir ve dokuz rakamlarından oluşuyor, bunları toplarsak 10 eder, bir ile sıfırı ayrı yazarsak 1, EHâdiyet, sıfır da Amaiyettir. Sıfırı değerlendiren 1,dir bir olmazsa sıfır neye yarayacaktır ki, işte oradaki bir AHâdiyet mertebesidir, AHâdiyet mertebesinin zuhuru kesreti meydana getiriyor yani çokluğu ortaya getiriyor, o çokluk da sıfır, o çokluk AHâdiyet mertebesinin çokluk şeklinde görünmesinden başka bir şey değildir. “Elif” i tel gibi kıvrır, işte sana sıfır. Sıfır dediğin o da “Elif” tir. Yani kesret diye gördüğün çok ayrı ayrı varlıkları yok sıfır yani hiç, biri al yanına sıfır koy bak on misli olur. Bir sıfır daha koy 100 misli bir sıfır daha koy bin misli oldu. Aslında hiç olmakla birlikte Hakk’a ayna olduğu zaman bir varlık kazanıyor, çokluk kazanıyor.

Ayır onu aynadan biraz geriye çek, gene sıfır yaklaştır aynaya istediğin kadar çoğalt ama aslı bir Vahid Ahad, sıfırı sola koy solda sıfır o zaman hiç kıymeti yoktur, çünkü sola koyduğun zaman aynanın sıfır tarafıda arkasına geliyor, yansıma yapmıyor, o aynanın önüne koyarsan bir sürü sıfır lar çıkıyor.

Bakin “18 bin alemleri gördüm dağ içinde” gördüm diyen ile 19 oluyor, 18 bin alem bir tarafta gören bir taraftadır. Hangi dağ içinde kendi gönül dağı içinde görüyor, anasır dağında unsur dağında gözükmüyor. Bu dağın İbrahim (as) ın kuşlarını Cenab-ı Hakk dört dağın başına koy dediği gibi o dağlar bize anasır-ı erba dört unsur dağlarıdır, toprak dağı, su dağı, ateş dağı, hava dağı işte bunlar bizde bir dağ hükmündedir. Kendi varlığında bunu bulması 18 bin alem kendinde bulması ayrıca da kendini bulması oluyor.

Hani Muhiddin-i Arabi Hzleri diyor ya 18 bin alemleri bir havana koyup dövmek mümkün olsa hepsini birlikte topla döv oradan meydana gelecek hamur, yani hasıla/hülasa yine İnsan-ı Kamil'dir. 18 bin alemin özü. İşte o sıfırı ortadan ikiye böldüğün zaman Kab-ı kavseyn oluyor. Yani iki kavis iki yay o gece Hz Rasulullah o kadar yaklaştı ki Rabbi ile kul rabbi ile abd o kadar yaklaştı ki Kab-ı Kavseyn oldu, ev edna yahut daha da yakın oldu, yani iki kavisten daha da yakın oludular.

Kab demek tutmak kabza demektir, hani eskiden iki yaylı oklar vardı, büyük silahşörler onu kullanıyordu, ya tek yaylı oklar oluyordu ya da daha güçlüsü iki yaylı olanı vardı.

Kab-ı Kavseyn-i edna, İşte orada iki yay o sıfırın ikiye ortadan bölünüp bir tarafının kadim bir tarafının Hâdis olması yani bir tarafı Hakk ın kıdem baka bir tarafı da sonradan meydana gelen Hâdis iki yay. Bunun bir tarafı Hakk'ın varlığı bir tarafı kuldaki zuhurudur. Onun için rabita yaptırırken iki kaşın ortası tutma yeri tarikat mertebesinde öyle öğretirler.

قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ Yani Allah o kadar yaklaştı o kadar yaklaştı ki birleşti bir oldu demiyor, neden çünkü o iki derya bir biri ile birleşmez. Bir birinin sınırlarını geçmez. Eğer bir birinin sınırını geçmiş olsa mutlak olarak ya kulluk mertebesinin ortadan kalkması hiç kul olmaması bu alemde gerekecek, veya uluhiyetin ortadan kalkması gerekecek, ama iki derya da abdiyyet ve rububiyet deryası iki derya da var olması gerektiğinden ama tek hüküm içerisinde iki ayrı derya değil, ama bir birlerinin hukuku bir birlerine tecavüz etmeyecek acı su ile tatlı su dediği kulluk deryası biraz acı sudur, rububiyet deryası tatlı sudur, acı tatlı su dediği odur zaten yoksa Cebel-i Tarık boğazındaki su değildir sadece orada da var da ama esas insan boğazından geçen Abd ve kul yaşantısı hayatı her şeyimiz buradan geçiyor, yememiz içmemiz konuşmamız nefesimiz buradan bu boğazdan geçiyor, Cebel-i Tarık boğazı değil insan boğazıdır.

Kusto o boğazı bulmuş ta kendindeki boğazı bulamamış, bu neye yarar, tabi o da çok işe yarar ayrı konudur. “Ayetinden hissemiz var kab-ı kavseyni ev edna gönlümüze hepsi uyar sıfır ile 19 arası”

“Kabe’de yolumuz var, Zat’a ulaştırmak için, üstünden hep geçenler var, İbrahim ile kapı arası” hani o siyah çizgi var ya, selam durulduğu zaman tavaf oradan başlıyor, hani birinci selam biraz daha arkada ikinci selam ve başlama ve bitiş yeri orasıdır.

“Makam tuttuk haremde bu dem görüşmek için dostlarla nicelerle görüştük Sefa ile Merve arası” Sefa tepesi ile Merve tepesi arasında.

“Geçiyor haremde günler, bazen ibadet yazı ile dönüyoruz zaman zaman yatsı ile sabah arası” yani sabah geliyoruz, yatsı gidiyoruz, yahut öğlen geliyoruz ikindi gidiyoruz, sabah ile yatsı arası orada oluyoruz.

Müezzin mahfeli vardır, orada oturuyorduk da gelen giden yerimiz belli olsun diye namazları orada kılıyor, namaz arasında sohbetleri orada yapıyorduk genelde yazdıklarımı orada yazıyordum.

“Lütfetti Hakk burda bize Umreden nasibimiz var, aktaralım biz de size “S” ile “H” arası” Elif, Be, Te, Se, Cim, Ha, “Se ile ha” arasında “Cim” var. “Cim” harfinin hakikatini lütfetmiş demek ki o zaman,”Cim” harfinin hakikati “Cim” Cemal-i İlahidir, “Cim” in “İ” si İnsan-ı Kamil, “Cim” deki “Mim” ise Hakikat-i Muhammedi zahir ile batın arası. İşte Hakikat-ı Muhammedi olmasa zahir ile batın arasını birleştirmek mümkün değildir. Kişi iki arada olması lazım ki ama iki arada bir derede şeklinde değil, iki arada olması lazım ki her iki tarafa da ünsiyeti olsun. Zahirde olanlara batına batında olanlara zahire ithal edebilsin gerektiğinde işte o arada o aracı olmazsa zahir zahirde kalır batın batında kalır.

Gerçekten de insan Allah ile kul arasında berzahtır, geçiştir. Eğer insan olmazsa ki Hz Rasulullah ve geçmiş peygamberler olmamış olsa bunlar bize ulaşamaz. Onlar batından alıp, batından aldıklarını biz zahirlere ulaştırmaktalar. Cenab-ı Hakk da zahirden alıp batına ulaştırmakta, yani bizi toprak altına sokmakta,

“Arkadan geldi bir lütuf, nasıl şükran edeyim, yakıynden bildirdi rabbım, Şın ile Dat arası” Şın ile Dat arasında “Sad” var, “Sad Sıfat-ı İlahidir, Elif de uzar göklere Dal delil-i İlahidir, Âdem ile Muhammed arası” Bakın Âdem (as) dan başlayıp Hz

Rasulullah'a kadar gelen seyirin o "Dal" delilidir. Yani Hakikat-ı İlahiyeye delildir. Hem Hz Âdem, hem Hz Muhammed (sav) yani Hakikat-ı İlahiye yolunun tek dedilidir onlar ve o sistem başka hiçbir sistem Allah'a götürmez. Götüremez mümkün değildir. Bu yolun delili işte o "d" ler o dal'lar, nasıl bakın "Âdem" derken "Elif, dal, mim" Âdem'in başındaki "Elif" AHâdiyet mertebesi, "Dal" AHâdiyet mertebesine giden yolun delilidir, yani o kelime ve o kelimenin manası hakikate gidiş yolun delilidir, daha başlangıcıdır, en sağlam yeri kapısıdır.

İşte Hakk yolunun delilidir. Hani Hacca giderken şirketler delil istiyorlar ya o delil olmadan gidemiyorsun sana yol gösteriyor, oradaki "Dat" ile değil, "D" ile bakın Âdem derken sonda "Mim" Hakikat-ı Muhammediye'nin delili, yani başlangıcı, bakın Cenab-ı Hakk nasıl kurgulamış, bunların ne isimlerinde ne resimlerinde ne harflerinde hiçbir kargaşa yoktur, hani ayet-i Kerime'de "sen gökyüzüne bak gökyüzünde bir kargaşa bir bozukluk görebilir misin, gök yüzünde bir kargaşa bir bozukluk göremezsen Kur'an'da hiç göremezsin. Birisi Cenab-ı Hakk'ın zahir yönüyle zuhura getirdiği ama birisi batın yönüyle özünden verdiği şey. İkisinde de olmaz ama batında hiç olmaz. Yani Kelam-ı İlahiyede yanlışlık rastgelelik mümkün değildir.

Hangi noktasına virgülüne bakıncaya kadar hangi yerine baksan hepsi bir sistem içerisinde mutlak. Âdem yani AHâdiyet mertebesine Hakikat-ı Muhammediye ile gidilir ve bu delildir. Âdem aynı zamanda bildiğiniz gibi namazın da mühürüdür. Ayakta durduğumuz zaman ne oluyordu; "Elif", eğildiğimiz zaman "Dal", secde yaptığımız zaman "Mim" onları yan yana getirir oldu Âdem sana. İstersen lisanen bir şey söyleme namaz içerisinde halin ile mührünü basıyorsun, "Ben Âdem'im, ben Âdem'im" diye istersen lisanen bir şey söyleme niyet halis olarak kıldığın zaman o namazı o namazdır, ama içindeki lisan söylenirse alıyyul aladır o ayırdır.

Zaten namazın iki özelliği var, biri zahiri biri batını zahiri fiziki hareketleri yapmak batını manası yani özü de içindeki kelimeleri söylemektir. Zahir ile batın zaten her zaman ikisi birlikte giderse güzel yol alır. Ama namazın içindeki sureleri ayetleri duaları oturduğu yerden okursan o hareketleri yapmazsan o namaz yoktur, namaz olmuyor, bakın o rükünlerin de yapılması gerekiyor. Ama içindeki lisanını okuma yahut bilmediğinden dolayı okuyama bilme hiçbir şey sadece tarif etsinler, bu gün bilmemek mümkün değil ama geçmiş senelerde diyelim eline kitap ulaşamadı bilenleri bulamadı, ne okuyacağını bilemedi, ama karşıdan birinin namaz kıldığını gördü şeklini kafasında tuttu, işte o şekli olarak yaptığı namaz diğerinin lafsi olarak yapmaya kılmaya çalıştığından daha ileridir.

Çünkü hal lisanıyla dili söylemiyorsa da halinin lisanıyla “Ben Âdem'im” diye bu delildir diye tasdik ediyor. tahiyata oturduğu zaman da Muhammed yazınca Muhammedi mührü de basınca lisanı söylese de söylemese de bir şey fark etmez. Zaten namazı kılarken kendi başımıza kıldığımızda sessiz kıldığımızdan yani cehri okumadığımızdan yanımızdaki zaten bizim söylediğimizi duymuyor, yanımızdakine göre bizim lisanımız yok fiilimiz vardır sadece. Ama lisanen söylesek fiili yapmasak o namaz namaz olmuyor. Yani anlatmak istediğim yaptığımız hareketlerin ne kadar mühim değerli olduğunu ve bu hareketleri bilerek yapmamızın lazım geldiğidir.

Tabi hem hareketi yaparsak hem hareketin ne olduğunu bilerek yaparsak hem de içindekileri bilerek okuyarak ne dediğimizi bilerek yaparsak işte bizi Miraca götürecek namaz budur bunun delili de Âdemdir. Bakın Âdem ile Muhammed arası “Muhammed” kelimesinin sonunda da bir “D” var, o da işte en son delil tamam artık makam-ı Mahmud'un delilidir, üç tane “Mim” var, zaten Mim, Ha, Dal dan oluşur, “Muhammed” bir baştaki mutlak “Mim” bir de şeddeli “Mim” oradaki “Ha” da “Hamd” ın hakikatidir. Sekiz mertebedeki “Hamd” ın hakikati zaten kendisi onun sahibidir. Makam-ı Mahmud'un sahibi bir de “D” delil-i İlahiye bakın Muhammed isminden neler çıkıyor.

Ebcet hesabına vurduğun zaman Muhammed 13 sayısını vermektedir.

“Daha sonra oldu elif Hakk’tan bize armağan Makamattan meydana gelmiş sıfır ile 13 arası” o zaman ne oldu, sıfır ile on üç arası, elif kaç makamda, 12 makamdadır, bir tarafta 1 bir ile başlıyor 13 de son altında 12 yani elif 12 makamdan 12 noktadan meydana gelmiş bir manzumedir, “Elif” düz bir çizgi değildir. Zaten bütün alem öyledir, alem noktalardan hücrelerden atomlardan meydana gelmiş hiçbir varlık düz ve bütün değildir. Televizyondaki görüntüler de noktalardan meydana geliyor. Elif ve bir bunlar aynı şeydir. Ama Biri harflerin kaynağı biri de rakamların kaynağıdır. Elifi kıvrıp kavis verince “Be” diyorsun, altına bir nokta koyuyorsun, “Be “ oluyor. Üstüne iki nokta koyuyorsun “Te” oluyor, bakın Elif ahad bir iken altına nokta koydun “ben” dedin, üstüne nokta koydun “sen” dedin, “Te” ente, aynı elif aynı gemi üstünde üç tane noktası var, ne demek bu hakikatleri bakın “Elif”, “Be”, “Te”, “Se” elifin hakikatini idrak et, “Be” nin hakikatini idrak et, “Te” nin hakikatini idrak et, “Se” nin hakikatini idrak et evvela bunları ilim olarak bil sonra aynel bil sonra Hakkal bil diyor bakın gözümüze batırarak gösteriyor.

Sonra “Cim” işte bunları idrak edersen Cenab-ı İlahiyeyi görürsün, “Daha sonra oldu elif, Hakk’tan bize armağan makamattan meydana gelmiş sıfır ile 13 arası” Elif “E” ermehtir evvel kendine elif harfinin başındaki elifi, “Elif” derken “Lam” varlık oldu aleme, yani Hakk esmasının arasına bir “lam” koyduğun zaman “halk” oldu bakın işte “Lam” varlık oldu bütün bu alem. Harf küçücük ama yaptığı işler çok büyüktür.

Elif, Lam, sonunda “F” Elif yine uzar göklere o 12 noktadan ama onu uzat uzatabildiğin kadar, işte AHâdiyete kadar uzuyor. Elif uzar yine göklere kün ile feyekün arası yani “Ol” der hemen olur “Bu elifte neler var, şerhin etmek kolay değil, anladınsa eğer canım Ahad ile Ahmed arası” dır bu bakın Ahd da da Elif var, Ahmed de de elif var, ama “Ahad” ın arasına bir “mim” koydular “Ahmed” dediler “Ahad” a bakın “Ahmed” Ahad demektir, yani AHâdiyet mertebesinin ef’al alemindeki zuhuru

Ahmed demektir. İşte onun için İncil’de de geçiyor ya İncil’de Paraklitos diye geçer o Ahmed demektir. Bu hakikati İncil de tasdik ediyor.

Ama biliyorlar ama bilmiyorlar, o ayrı konudur, “Ahad ile Ahmed arası” yani Ahad’da o elif var, “Mim” ilave edildiği zaman “Ahmed” oluyor, Ahmed de gene ayrıca Muhammed demektir.

“Oldu rasulün haremünde yine bizlere büyük lütuf indirdiler gönlümüze “Be” ile “se” arası” Te”, oldu müşahade baştan “Ente” diyordu sanki Hakk “Ene” dedi bir hoşluktan sen ile ben arası”

“Be geldi sonra sıraya giremez kimse araya birlikteliktir manası ben ile sen arası” biraz önce sen ile ben arası idi şimdi ben ile sen arasıdır. Elif, Be, Te, Cim, Sad, geldi, sırları yüreğimi deldi, gelmişim bunları almaya ilim ile muhabbet arası. Yani bir ilim ki muhabbeti yoksa o eksiktir. Bir muhabbet ki ilmi yoksa o da eksiktir bir birine perde olurlar. İlmin muhabbeti yoksa o kişiye ilim perde olur, nitekim zahir ulemanın hali böyledir.

Eğer bir yerde muhabbet var ilim yoksa o muhabbette duygu meydana getirdiğinden duygular ona perde olmaktadır. İlmin benliğini muhabbet giderir, muhabbetin ilimsizliğini yani muhabbetin duygusallığını da ilim giderir. İkisi birlikte olsun. Muhabbet ilmin verdiği benliği giderir, yumuşatır, benlik yapmaz o ilmi ile gururlanmaz, işte içinde yaşanan Hâdise budur, ben diyor, ben profesörüm diyor benden başka kimse yok diyor, en kral benim diyor, muhabbet ilmin verdiği gururu kibiri ortadan kaldırır, ilim muhabbetin duygusallığını da ancak ilim aştırır, çünkü duygusallık perde olur duygusallık güzel şeydir ama tarikat mertebesinin yaşantısıdır, orada oluşması da lazımdır, ama hep duygusallık hep o muhabbet içerisinde olursak onu ilim ile desteklemezsek o bize perde olur. İşte Hakikat mertebesine gelen kimsenin bu duygusallığını terk etmesi gerekiyor. Çünkü o duygusallık beşeriyetinden kaynaklanıyor, onun için perde olur. Ama beşeriyetini aştıktan

sonra hakikat-ı İlahiye ile ilim ile yeni bir muhabbet elde edilir, ki o ilahi muhabbettir, işte oraya geçmek için beşeri muhabbeti terk etmek gerekir. Buna batılılar platonik aşk diyorlar, yani karşılıksız sevmektir. Mecazi aşk işte bu duygu var iken onun ilerisine geçemezsiniz. Yani o duygulardan geçemezsiniz. Buradan geçilmesi için Hakikat ilmine ihtiyaç vardır. Ondan sonra o hakikat ilmiyle **يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ**

حُبًّا 2/165 ayeti hükmünce muhabbet başlar. Ki bu

muhabbet ilahi muhabbet ilahi aşktır, işte o bitmez tükenmez. Eğer tarikat mertebesindeki muhabbet ilim ile desteklenmezse o bir gün bitmeye mahkumdur. Çünkü beşeriyetinden kaynaklanıyor, beşeriyetinden kaynaklanan her şeyin sonu vardır. Ama Uluhiyetinden kaynaklanan, kaynağı Hakk'ta olan bir şeyin bitmesi söz konusu değildir.

“Elif, Be, Te, Cim, Sad, geldi sırları yüreğimi deldi, gelmişim bunları almaya ilim ile muhabbet arası” “Uzun sürer şerh edersem, kısa, kısa geçti yukarıda, açarsam perdeyi birden dikkat et kalırsın inkar ile tasdik arası” ya inkar edersin ya tasdik edersin, hem inkar hem tasdik öyle yağma yoktur, bakın kabul ve tasdik İnsan-ı Kamil'i, Hakikat-ı Muhammedi'yi ya kabul edersin ya tasdik edersin tasdik ettiğinde kellenin gittiğini bil, mühürünü ona göre bas. Çünkü daha ibrahimiyet mertebesinde Museviyet İseviyet Muhammediyet te değil daha İbrahimiyyet mertebesinde makam-ı İbrahim daha kapıda

girişte, **إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ**

2/131 “Ben alemlerin rabbına teslim oldum” kayıtsız şartsız ben şöyle teslim olurum ben böyle teslim olurum o aslan dövmesi yaptıran gibi.

“Bir şeylerle meşgul herkes, ben ise seninle meşgulüm, hareminde hiç gayri yok, zahir ile batın arası”. Bakın zahirinde de batnında da arasında da gayri yoktur. Ama vahdet gözü ile bakarsan kesret gözü ile bakarsan hepsi ayrı gayridir. Ama tek

gözle bakarsan tevhid gözü ile bakarsan ne arasında ne zahirinde ne batınında Hakk'tan başka bir şey müşahade edemezsin. Edersen zaten orası Kabe olmaz. Hakk'ın tecelligahı olmaz ayrı varlıklar görürsen orada sadece Zat'ının tecellisi var sıfat bile göremezsin.

“Eğer yazmasaydım bunları, uçar giderdi benimle rabbım lütfetti gayreti kağıt ile kalem arası” şimdi bakın şurası beyaz kağıt burası da kalem bak ikisinin arasında oluşuyor bunlar. Yani kalemin ucu ile kağıdın beyaz tarafı birleştiği zaman kalem isterse bir saç teli bir mm nin milyonda biri kadar yukarıda olsun o kadar yaklaşsın ama temas etmedikçe, deymediği sürece arası olmadıkça ne işaret ne şekil hiçbir şey

yok. İşte وَالْقَلَمَ وَمَا يَسْطُورُونَ 68/1 tabi orada bahsedilen

kalem bu kalem değildir, kurşun kalem değildir, ama onu da kapsamına alıyor, “Rabbım lütfetti gayreti kalem ile kağıt arası”

“Bir gece mana aleminde gördüm kendimi, Heremde hiç kimseler yok içeride, tavaf duvar ile çarşı arası” o kadar sıkı tavaf var ki hac zamanında bilhassa veda tavafında değil insanın girmesi araya iğne bile giremiyor. O kadar kalabalık o kadar sıkışık, ama mana aleminde bakıyoruz ki içerisinde kimse yok. Kabe-i Şerif'in içerisi bom boş, ama hac mevsimi tavaf nereden yapılıyor, Kabe-i Şerif'in dış duvarları var ya dış duvarlarının dışından yapılıyor, tavaf, tavaf nasıl yapılıyor, sağdan sola doğru yapılıyor, işte o dışarıda yapılan tavaf soldan sağa doğru idi. Hem dışarıdalar hem de ters yöne dönüyorlardı.

Neden soldan sağa tavaf yapılıyor, çünkü çarşı pazar işi ile uğraşılıyor, Allah ile uğraşan yok ki işte Rabbım oradan bir kapı lütfetti 53 numaralı kapı 53 ün şifresi nedir, $3+5=8$, $8/2=4$, 4 şeriat tarikat hakikat marifet, kalan dört de yani biri hakikat-ı İslamiye biri de hakikat-ı Muhammediye sekizin iki kanadından birisi hakikat-ı İslamiye biri de Hakikat-i Muhammediyedir.

O say yerinde büyük büyük camlar vardır hava alsın diye metal demirden bahçe bölmeleri yaparlar, işte bizim kapımız

öyle bir kapıdır. Cam üstünde demirler var, çerçeve de demirler var, o kapı böyle düz çubuk ile yapılmış çerçevelenmiş dikdörtgen bir kapı değil, kapı açıldığı zaman böyle desenli, desenli açılıyor, bir tarafta da onun geçme yerleri var, kapı kapandığı zaman bu bir birlerine geçiyor, sanki çiçek motifleri varmış gibi kapıyı bulmak bilmek mümkün değildir, o bile sırlı kapıdır.

Bulunduğum yer mana aleminde Kabe'nin içerisinde tam o hizada tabi o anda dışarıya çıkıp kapı numaralarına bakma imkanımız yok, numaraları dışarıda, orası Şam köşesi istikametinde rûkn-ü Şaminin istikametinde umre kapısı ile bab-ul feth kapısının arasında orası. O rû'yadan sonra dedim inşaallah oraya gittiğimizde ilk işimiz o kapının yerinin tesbiti olsun, gittik bulduk.

“hayret ettim ben bu işe ne denir ki bu gidişe, soldan sağa dönüyordu tavaf, zahir ile benlik arası” bakın yapılan tavaf Haccın zahiri ve benlik ile yapılan tavaf, onun için tersine yapıyorlar, yoksa batın hakikati olarak tavaf yapılmış olsa sağ dışarıda kalacak yani Akl-ı Kül Nefs-i Kül'ü sarmış olması lazımdır tavafın soldan sağa dönmesi sebebi budur. Külli aklın nefs-i külli ihata etmesi yani üzerinde amir olması demektir. Akl-ı Kül Allah'ın akli nefs-i Kül de bu alemler Akl-ı Kül ile Nefs-i Kül'ün izdivacından bu alemler faaliyetler ortaya geldi, ama esas olan akıl külli akıl, Akl-ı Külün bütün alemi ihata etmesi demektir. Tavafın sola dönmesi. Sola döndüğün zaman sağın dışarıda kalıyor, sarıyor. Ama sağa döndüğün zaman sağ mihraklı olduğu zaman sol ihata etmiş oluyor, çok yanlış bir Hâdise böyle dönülmez, olmaz.

“Gördüm ileride bir gizli kapı, hayret ettim nasıl bir yapı geçme motif arkası cam sıra sıra kapılar arası” “gezip dolaşarak gördüm tesbit ettim yerini, bab-ı şami imiş meğher 52 ile 54 arası.” O kapı 53 dür, gittik ve bulduk o kapıyı, numarası belli idi de yerini bulduk. Şimdi geldik oraya arkadaşlar da vardı yanımızda bir imam kardeşimiz vardı, onun da gelişi öyle hayret edilecek bir görevli Hacca gitmek için eğitildi, yani görevliler ile birlikte hac eğitimi aldı, biz gittik Kabe'ye iki gün

sonra baktım umrecilerle görevli geldi, kitabımızı düzenleyen de o dur zaten. (Ç.H.U.

Kabe-i Şerif'in kaç tane kapısı var, döndük döndük dolaştık, geldik bir yere ki o yeni yapılan tarafta sordum orada nöbetçilere tarzanca lisaniyla kaç kapı var diye, birisi 95 dedi birisi bilmiyorum dedi, birisi 95 dedi ben de bunda bir yanlışlık var diye düşündüm çünkü 95 i toplarsan 13 çıkmıyor, 14 çıkıyor, burada bir iş var dedim, geldik baktık, sırada 1,2,3,4,5... 92, 93, 94 hemen yanındaki kapı 1, 95. Kapı yok. 95 kapı var dediler ama sayıyoruz 94 kapı var, hemen yanında da 1. Kapı var, arada kapı yok, ama 95 kapı var diyor, diyorum burada bir yanlışlık var, kapının sayısı 94 olması lazımdır, tamam orada 95 yazıyor, yanındaki tekrar bir den başlıyor, ama diyor ki 95 nerede bu kapı derken yukarıda merdivenlerle yukarı kata çıkılıyor, Bab-ı Star yazıyor yani Yıldız kapısı, şimdi tamam onunla 95 kapı varmış dedim.

Çünkü o ayrı bir kapıdır, 94 ayrı kapı o bir ayrı kapıdır Star kapısı. 95 in içine girmiyor, o gök kapısıdır. Gök ehlinin kapısı yer ehlinin kapısı değildir, biz yer ehlinin kapılarında arıyoruz.

“genelde açılmaz kapalıdır gafillere her kata çıkışı var ef'al ile Zat arası” ef'al mertebesinde çıkışı girişi var, esma mertebesinde çıkışı var, Sıfat mertebesinde çıkışı var.

16/04/2001 Pazartesi akşamı “ARASI ŞİİRİNİN DEVAMI”

“Gezip dolaşarak gördüm tesbit ettim yerini Bab-ı Şami imiş meğer 52 ile 54 arası. Genelde kapalıdır açılmaz gafillere her kata çıkışı var, ef'al ile Zat'ı arası.” O bilindiği gibi elektrikli kapı elektrikli yürüyen merdivenli kapı, ismi de onun için elektriklelen madde olan kehribar Bab-ı Kehribar-i Şami dir. Yani Kabe-i Şerifin Şam köşesi karşısında elektrikli kapı. O kapının üstünde bu kehribar yazıyordu neden bu kehribar yazıyor diye düşündük durduk, sonra orada bir Arab olan

birisine sorduk, kehribari ne demek diye, elektrik demek deyince elektrikli otomatik kapı manasına olduğunu anladık.

O merdivenlerden çıkıldığında hem üst kata orta kata çıkartıyor, orta kata gelindiği zaman alt kata da inebiliyorsunuz. Yani o kapının her kata girişi vardır. İstedliğini e’al mertebesine atıyor, istediğini esma mertebesine atıyor, istediğini Sıfat mertebesine istediğini Zat mertebesine atıyor. İstedliğini de miraca götürüyor. Bakın şimdi Şam kapısı ne demektir, hani diyorlar ya evveli Şam ahırı Şam yani Müslümanlık daha çok Şam’da gelişti ama Şam’a toplanacak biz zannediyoruz ki Şam şehri belki zahirde öyle olacak ama o gün yaşayanlar görecekler ayetleri ama bu gün “Şam” ne demektir. Bize bu günü de lazımdır. Yani her ayetin her Hâdisin bu güne tahakkuku tatbikatı mümkün bize de o gereklidir.

Eğer bir ayet veya Hâdis, bizim yaşadığımız devreden daha sonraya ait bir şey veriyorsa o zaman bizimle ilgisi yok o zaman eksik kalıyoruz demektir, ondan fayda sağlayamıyoruz demektir. Neden fayda sağlayamayalım, çünkü hepsi bize gelmiş, her devirde ve her Müslümana gelmiş, o halde bizim ondan hissemizi almamız lazımdır. Bu gün daha henüz İslamiyet o kadar geriye çekilmediği halde ki yavaş yavaş çekiliyor, bu gün türkiyede islamın yaşandığı yer ama az ama çok, Şam’a daha çok vakit var peki biz o sözden faydalanmayacak mıyız, faydalanacağız o zaman zahirinde değil de faydayı batınında arayacağız.

“Şam” kelimesinde bir “Şın” bir “Mim” var, işte sırrı buradadır, Şam’ın “Şın” ı şehadet yani müşahededir, “Mim” de Hakikat-ı Muhammediyedir, işte islamın başı da Hakikat-ı Muhammediye, sonu da Hakikat-ı Muhammediyedir. İşte evveli şam, ahırı şamdır, o sözden biz neden yararlanmayalım,

“Şın” müşahede genelde “Mim” Hakikat-ı Muhammedi, tesadüf yok ezelde, hayel ile gerçek arısı” isterse bir insan gerçeği hayale döndürüyor, isterse hayali gerçeğe döndürüyor. Hayalin gerçeğe dönmesi demek onun tahakkuk etmesi

demektir. Yani fiil mertebesine fiil den tahakkuk faydalanılması çalışması, faaliyete geçmesi olur, ama biz gerçeği de hayel yapıyoruz, bu da vehmin en büyük hilesidir. Vehmin en büyük hilesi varı yok, yoku var göstermesidir, işte yok olan bizim bireysel varlığımızı var olarak sen varsın sen varsın diye kendini Hakk'ın varlığından ayrı bir kimlik verdirmek suretiyle en büyük benliğe itmiş oluyor.

“Senin vücudundan daha büyük günahın olmaz” diyor bakın çünkü diğer günahlar buna bağlı olarak meydana gelir bu olmasa zaten günahın olmayacak, işte var olan Allah'ı yok olarak gösteriyor, nasıl işte efendim tenzihtedir, at yukarıya alemlerin dışına, şu veya bu şekilde bir sürü vesveselerle ve bir sürü gafletlerle Hakk'ın varlığını unutturuyor, var olanı senin kendi varlığını yok olan nefsanîyetini var olarak sana kabul ettiriyor. İşte hayel ile gerçek arası dediği budur.

“Dilediğimizi alırız bu kapıdan hareme, gafilanı komayız, kalır nefsi ile benlik arası” yani benliğinde kalır ruhanîyetine rahmanîyetine ulaşamaz. Yani putperest olur, ama zahir yönüyle bakıldığında bu ibadet ehli ise şariat olarak Cennete gider o ayrı konudur, bizim işimiz Cennete gidenlerin hesabını yapmak değil, bizim işimiz kendi hesabımız bizimledir. Evvela biz kendi hesabımızı çözelim bitirelim tamamlayalım başkalarının hesabını yargılamaya çalışmayalım.

“Hanedan-ı güzidede, yazılıdır ismimiz, yaparız can sohbeti 52 ile 54 arası” ne oldu 53 oldu,

“Dizildi 53 ler sıraya nasıl geldiler bir araya girdik hep gönül-ü saraya, 61 ile 63 arası” kaç oluyor 62 oluyor, şiirin yazıldığına yaşımız öyle imiş,

“Hakka ulaşmak istersen Necdet'e ulaşman yeter, insana ulaşmak yeter kalmaz gönlünde hiç keder, göz ile yaş arası” gözyaşı olmayınca bu işler olmuyor. hani o iki deryadan diyor

المجان والرحمن 22/22 Rahman suresinde diyor ki inci ve

mercan çıkar, o deryanın bir tanesi Abdiyet deryası bir tanesi

de rububiyet deryasıdır. Abdiyet deryasından inci, göz yaşı incileri çıkar, Hakka şıkının bir göz yaşı dünyadaki bütün incilerin değerinden daha değerlidir. Çünkü o incilerin hepsi burada kalacak, ama Hakk aşığının göz yaşı onu Hakk'a ulaştıracaktır. Şimdi bir gözümüz var bir de yaşımız var, bir de o göz ile yaş arası var, işte o göz ile yaş arası kişinin duygusallığı hisleridir, o hisleri duyguları olmasa o gözden o yaş akmaz. Bakın gözyaşı insanın kanından çok daha değerli bir kimya yapısıdır. Vücudunda 6-7 Kg kan var ama tartılamayacak kadar az gözyaşı vardır. Onun da üretim zamanı duygusallık yani muhabbetir, şiddetli muhabbet, ya çok üzüntü ya çok sevinç bakın ikisi de şiddet arz ediyor, işte göz yaşı ancak o sıkıştırma ile oluyor, çıkıyor.

“Biraz fazla söyledikse hoş gör bizi ey zahit, ne sultanlar vardır zeminde abd ile kul arası” baktığın zaman bir abd kul ama abd demek bir bakıma kul başka abd başkadır. Hz Rasulullah'ın risaleti abdiyetinden sonra geliyor. Bak kul dediğin abd dediğin şey öyle başını önüne eğmiş, bir garip kendi halinde kimse gibi zannettiğin şey bak abdiyeti yani o makamı risaletinden önce geliyor. “Abduhu ve rasuluhu” bakın “rasuluhu ve abduhu demiyor, işte bir kimse gerçek abd olmazsa risalete ulaşamaz. Ne velayete ulaşır ne risalete ulaşır. Şimdi velayet risalet söz konusu değildir.

Burada bir başka inceleme var, şimdi 53 ler nereden çıkıyor, ebced hesabıyla “Necdet” 457 yapıyor, yani “Nun” harfi 50, “Cim” harfi 3, “dal” harfi 4, “T” 400, 457 sayısı çıkıyor, bunların rakamlarını toplarsak 16 elde ederiz, ama 4, islamın hakikati; şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet. 5; harazat-ı hamse, beş hazret mertebesi, 7 de ettur-u seba. Yani yedi nefis mertebesidir. Şimdi “Nun” harfi 50, arkadan gelen “Necdetteki” “Cim” 3, toplarsak 53 eder,

“yedi 53 ler sıraya nasıl geldiler bir araya,” şimdi “Dal” 4, “T” 400, topladığımız zaman rakamlarını 8 yapar, 53 sayısının rakamlarını yine toplarsak 8 yapar, bu ismi bana babam koymuş, yani Akl-ı Kül olan babam koymuş yoksa benim Sadık ismindeki babam değil. 53 isim üzerinde mevcut olduğu gibi,

silsile-i Şerifteki numaramız da 53 tür. Hz Muhammed bunların kaynağı yani esas kaynak çıkış bir o da Hz Ali efendimiz velayet o sıra ile başlıyor buraya kadar geldiğinde saydığımızda 53 tür, bu bir sistemdir.

Kur'an-ı Kerim'deki Necm suresi suremizdir, 53. Sure, Kabe'deki kehribar-i Şami kapısı kapımızdır, 53. Kapıdır, Esmâ-ul Hüsnadaki yerimiz "Veli" dir, 53. İsimdir, yani Cenab-ı Hakk'ın Esmâ-ı İlahiyesinde 53. İsim yine Allah ve Rahman isimleri kaynak olmak suretiyle Rahim bir sayarak "Veli" ismi 53. İsimdir.

İbrahimiyyet bir, Museviyyet iki, İseviyyet üç, Muhammediyyet dört. Yukarıdan aşağıya Muhammediyyet dört, İseviyyet üç, Museviyyet iki, İbrahimiyyet bir. Tevhid, Vahdet, Teşbih, tenzih, Tevhid-i Ef'al, üçler beşler yediler, burada 13 ler de var, yani bir başka hesap bizimle veya bizden görev alacak kimsenin 53 ile ilgili olması lazımdır. 53'e manen bağlantılı olması lazımdır. Ebcet hesabıyla sayısı yapıldığından 53'e çıkması lazımdır. Hilafet mertebesi yani halife için.

Yine hac ile ilgili yahut Umre ile ilgili yahut oranın hakikatleri ile ilgili yazıları çabuk, çabuk geçelim.

NEDİR DEDİLER?

"Ziyaretin nedir dediler, tafsilde aramaktır dedim, " yani kabe'yi ziyaret nedir dediler tafsilatlı olarak aramaktır dedim, yerli yerince bulmaktır dedim.

"Mekke'n nedir dediler, Zat'î tecellimin şerhidir dedim"

"Haremin nedir dediler, Zat'ının şerhidir dedim. " bakın biri tecellisinin şerhi biri Zat'ının şerhi.

Zemzem'in nedir dediler, batını pınarımdır dedim

Tavaf yerin nedir dediler, Ef'al alemimdir dedim

Direklerin nedir dediler, Sıfat Esmâ Ef'al tecellilerimdir dedim

Birinci sıra direklerin nedir dediler, 99 Esmâ tecellilerimdir dedim.

“Arka direklerin nedir dediler, Esmâ tecellilerimin tafsilidir dedim.” Hani arkaya doğru direkler çoğalıyor ya

İkinci katın nedir dediler, sıfat tecellilerimin tafsilidir dedim.

Terasın nedir dediler, Uluhiyet tecellilerimin tafsilidir dedim.

Kaben nedir dediler, Zat'î tecellimin Cem'idir dedim.

Tavaf nedir dediler, Zat'ıma gelen yoldur dedim.

Birinci dönüşün nedir dediler, hayat sıfatımın kazanılmasıdır dedim.

İkinci dönüşün nedir dediler İlim sıfatının kazanılmasıdır dedim,

Üçüncü dönüşün nedir dediler, irade sıfatının kazanılmasıdır dedim,

Dördüncü dönüşün nedir dediler Kudret sıfatının kazanılmasıdır dedim,

Beşinci dönüşün nedir dediler Kelâm sıfatının kazanılmasıdır dedim,

Altıncı dönüşün nedir dediler, semî sıfatımın kazanılmasıdır dedim

Yedinci dönüşün nedir dediler, basar sıfatımın kazanılmasıdır dedim.

Hacer-ül Esvetin nedir dediler, Zat'ımdan ef'al alemine bakan gözümdür dedim.

İlk selâmın nedir dediler, hakikatime giriştir dedim (orası zaten Hakikat köşesidir.)

İkinci selâmın nedir dediler, Marifetime giriştir Zat'ımı selamlamaktır dedim.

Siyah çizgisi nedir dediler Uluhiyetime giriş Sıratullahtır dedim (az önce kabeye yolumuz var dediğimiz o siyah çizgidir)

Birinci köşen rükn-ü Irakinedir dediler, umumi şeriatımdır dedim.

İkinci köşen Rük-n-ü Şami nedir dediler gerçek tarikatımdır dedim. (işte o bizim kapımızın olduğu köşedir, tarikata oradan giriliyor sonra seni döndürüyor Hakikata Marifete getiriyor. Bunlar yaşanmadan öyle yağma yok hemen bunlar yaşanmadan Hakikate Marifete geçmek yoktur)

Üçüncü köşen Rük-n-ü Yemani nedir dediler, Gerçek Hakikatımdır dedim

Dördüncü köşen Rük-n-ü Hacer-ül Esved nedir dediler, gerçek marifetimdır dedim

Altın oluşun nedir dediler Rahmetimin şeriat ve Tarikat ehline aktığı yerdir dedim

Tavaf niçin soldan döner dediler, sağ akl-ı külümdür her şeyi ihata eder dedim

Ya örtün nedir dediler, AHâdiyetimin gizlenmesidir dedim

Ya kapın nedir dediler zat'ımın girişidir dedim

Ya içinde ne vardır dediler, üç direk İlmel Yakıyn, aynel yakıyn, Hakkal yakıyndır dedim

Hicr'in nedir dediler, Zat'ımın açık yanıdır dedim.

Hatim'in nedir dediler, Şeriat Tarikat mertebesinde sınırımıdır dedim. (arka tarafta yuvarlak var ya)

Makam-ı İbrahimin nedir dediler, dostluk hullet mertebemdir dedim

Enin neden 11 metredir dediler biri sen biri de benim dedim (11'de iki tane bir var ya)

Peki boyun neden 12 m dediler, zat'ıma gelen mertebelerimdir dedim

Yüksekliğin neden 13 m dediler, rasulumün şifresidir dedim

Çocuk sesleri neden dediler, İsmail'in o günden yankısıdır dedim

Mültezem'in nedir dediler, kapımın yanıdır, bekleme yeridir dedim (Zat'a giriş için bekleme yeridir)

Dokuz minaren nedir dediler, dördü şariat Tarikat Hakikat Marifet, beşi de hazarat-ı hamsedir dedim

Dış kapıların nedir dediler Ul-ul El Bab'larımın giriş yerleridir dedim.

Sa'y'ın nedir dediler, Zat'ıma gelen yoldur, zaman tünelidir, dostu aramaktır dedim

Safa'n nedir dediler Akl-ı Kül'ün zuhurudur dedim,

Merve'n nedir dediler, Nefs-i Kül'ün zuhurudur dedim (hani hiçbir erkeğe Merve ismi konduğu görülmemiştir, şimdiye kadar hiçbir kıza da Safa ismi konmuş değildir, bu kadar insan topluluğu bu gerçeği biliyor mu da bu isimler konuluyor yerli yerince çünkü veremezler Sefa tepesi Akl-ı Kül'ü temsil ediyor, Merve tepesi de Nefs-i Kül'ü temsil ediyor. o halde birine kız birine de erkek ismi vermek gerekiyor.

Birinci gidiş nedir dediler (yani Sefa'dan Merve'ye) Akl-ı Kül'den Nefs-i Kül'e nüzüldür iniştir dedim

Geriye dönüş nedir dediler, Nefs-i Kül'den Akl-ı Kül'e uruçtur, çıkıştır.

Üçüncü yürüyüş İbrahimiyyet Tevhidine ulaşmaktır, Dördüncü yürüyüş Museviyyet tenzihine ulaşmaktır, beşinci yürüyüş İseviyyet teşbihine ulaşmaktır, altıncı yürüyüş, habibinin gerçek tevhidine ulaşmaktır, yedinci yürüyüş Zat'ımla Halk'ımın arasına girmektir.

Saç kesmek nedir dediler, beşeri fiillerimi kesmektir dedim.

İhram nedir dediler, insandaki örtümdür dedim, neden beyazdır dediler, renksiz olmak içindir dedim,

Rıdan nedir dediler, azametimdir,

İzarın nedir dediler Kibriyamdır dedim.

İhramdan çıkmak nedir dediler renklere boyanmak içindir dedim.

Omuz açmak nedir dediler, kudretimi göstermektir dedim.

Hervele yapmak nedir dediler, Azametini göstermektir dedim.

Haccın nedir dediler, Hakikatimle Cemalimi seyirdir dedim

Umren nedir dediler, Hakikat-i Muhammedi'de habibimi seyirdir dedim

Vedan nedir dediler, izafidir dedim, birlikte olanın vedası olmaz

Bunları soran kim dediler soran da söyleyen de benim dedim.

Peki tavaf edenler kimdir dedim hepsi suretlerimdir dedi.

Kapıların neden 95 dediler birisi star yıldız kapısıdır, diğerlerinin toplamı 13 eder, (94, 9+4=13) o da habibimin şifresidir, O'ndan habersiz girilmez dedim

Ve böylece de bu bölümü kapattık Salli ve sellimi Barik ala eşrefi cemiil enbiya vel mürselin elhamdu lillahi rabbil alemin cümle geçmişlerimizin ruhu için Allah rızası için dertlilerimize deva borçlularımıza eda hastalıklarımıza şifa olması için cümle muradlarımızın hasıl olması için her iki dünyanın zorluklarından korunmamız için semavat ve arziden her türlü felaketlerinden muhafaza altına alınmamız için devletimizin başında olanlara idrak akıl fikir vermesi için dengeli hareket etmeleri için zorluktan kolaylıkla çıkabilmeleri için ayrıca aşkullah şevkullah muhabbetullah muhabbetu rasulullah muhabbet-i piranın gönüllerimizde ve marifet-i ilahiyenin de gönüllerimizde parlaması için evlatlarımızın askerlerimizin derslerinde görevlerinde her birerlerimizin de başarılı bereketli

olması için okuduğumuz kitaplardan en geniş manada feyzler almamız için bi hürmetil sirri suretil fatihatü meassalavat

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ
الرَّحِيْمِ

KÂ'BE'YE KARŞI

Bu gün 17/04/2001 Salı günü İzmir'deyiz, akşamdan kaldığımız yerden devam edelim bir iki şiir daha okuyalım, kasedimizi öyle dolduralım inşallah, bakalım Cenab-ı Allah neler lütfetmiş, onları burada tekrarlayalım yazılış tarihi 03/11/1999, Çarşamba günü Mekke'de Kabe'de şiirin ismi "Kabe'ye Karşı" oraya oturmuşuz seyire dalmışız o seyir içerisinde o duygusalılık içerisinde

Makam-ı İbrahimden seyire daldım Kabe'yi (bakın siz de gönül kabe'sine girip bu söylediklerimi tekrar etmeye bakın lisani olarak değil, hayali yani kurgusal ve yaşama dönüştürerek görenler için daha kolay görmeyenler de resminden hatırlamak suretiyle olabilir. Makam-ı İbrahim'in nerede olduğunu görenler biliyor, ama hiç kimse görmese de orada Makam-ı İbrahim olduğunu kubbeli bir şey olduğunu biliyor. O tam Kabe-i Şerif'in kapısının karşısındadır, bakın orada hiçbir peygamberin makamı yok İbrahim (as) ın makamı vardır. Neden bu var hem de kapıya karşı olarak, işte Mertebe-i İbrahimiye'yi idrak edemeden Kabe'ye giriş yoktur. Yani Hakikat-ı Muhammediye'ye yol yoktur. Çünkü yol öyle geliyor, sıra da öyle geliyor. Çünkü Makam-ı İbrahim'den kabeyi yıkılmış halden yeniden meydana çıkaranlardan faaliyete geçiren O'dur. İsmail (as) ı zaman, zaman ziyarete giden İbrahim (as) Kabe'nin orada olduğunu bilmiyor haberi yoktur, ama Cenab-ı Hakk O'nu öyle bir yere meskun etmiş ki Hacer valide ile İsmail (as) ı Kabe'nin tam olduğu yere ama Kabe

bilinmiyor kayıp olmuş zaten de orası meskun bir yer değil kimsecikler de orada yok, Nuh tufanından sonra unutulmuş gitmiş kayıp olmuş.

Bir gün İbrahim (as) oğlu İsmail (as) ı ziyaret ettiğinde o havalide dolaşıyorken bir fırtına çıkıyor, çok kuvvetli bir çöl fırtınası çıkıyor, o kadar şiddetli esiyor ki o mahalde bulunan bütün kumları süpürüyor fırtına dindikten sonra bakıyorlar ki orada bir temel görüyor işte Kabe-i Şerif'in temelleri böylece tekrar gün yüzüne çıkmış oluyor. İbrahim (as) oğlu İsmail ile birlikte bunun temellerinin üzerine tekrar bina etmeye

başlıyorlar. Bakara suresinde bu Hâdiseyi şöyle anlatır, **وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ** 2/127 “Ya rabbi yaptığımız bu işi bizden

kabul eyle” diye hem malayı sürüyorlar taşları yerine oturtuyorlar, bu dua ile birlikte yapıyorlar. Peki bu bize ne veriyor, o gün onlar yapmışlar, Allah razı olsun mertebelerini almışlar, biz bu ayeti okuyacağız, “İşte bu Hâdisi Kabe’de olmuş,” dediğimiz zaman biz Kur’an-ı Kerim’den hiçbir şey anlamadık, demek ki Nuh tufanına tutulmuş bu beden mülkü nefis tufanına tutulmuş ne kabe kalmış ne bir şey kalmış yıkılmış hepsi, ama temelleri kökleri duruyor, batını varlığın kökleri duruyor, köklerini götürememiş.

Bir şeyin kökleri durduktan sonra üstünü götürse de sorun değildir, ama biz şimdi dünyada tam tersini yaptık kökleri kazıdık kestik yandan çıkan aşısız filizleri ağaç zannettik. İşte halimizin meyve vermeyişi bu yüzdendir. Ortada aşısız dallar kaldı, meyvesiz dallar kaldı.

Gönül aleminde yani bu Âdem’in inmiş olduğu bu beden dünyasında, beden toprağında beden arzında Âdem ile birlikte kabe de kuruldu. Cenab-ı Hakk Kabe’nin ilk oluşumu Cennetten inmedir. Âdem (as) yeryüzünde yalnız kalmasın mahzun olmasın diye ona bir beyt hatta o gün onun fanus

şeklinde olduğunu söylerler, cam gibi şeffaf olduğunu söylerler, işte zaman içerisinde Nuh tufanıyla görüntüde olan tarafı kalktıktan sonra bu fırtına ile birlikte temelleri tekrar yeryüzüne çıkmış oluyor.

İşte biz de eğer Cenab-ı hakk'ın yine İbrahim (as) ın da “kale eslemtü lirabbil alemiyn” hükmüyle biz rabbımıza yeniden bir teslimiyetle teslim olduğumuz zaman bunun üzerine işte Cenab-ı hakk bir muhabbet rüzgarları estirerek o kumların altında kalmış Kabe-i Şerifin temellerini ortaya çıkartıyor. O görevi İbrahim'e ve veled-i Kalp olan oğlu İsmail'e veriyor. Çünkü herkes kendi Kabe'sini kendi kurar, kimsenin Kabe'sini başkası kurmaz, kimsenin evini kimse yapmaz. Yardımcı olur İsmail'in ki gibi o ayrıdır. Şimdi bakın burada bir şey daha dikkatimizi çekiyor, bu söylerken dikkatimizi çekmesi gerekiyor çünkü öyle bir taraftan İsmail (as) ı Cenab-ı hakk islami anlayışta bir tarafta İsmail (as) ı kurban veriyorken aynı İsmail ile İbrahim (as) bu sefer Kabe'yi yükseltiyor.

Bakın İsmaillik mertebesi de boş hafif kolay bir mertebe değildir. Bir taraftan Hakk yolunda babasının teslimiyeti gibi aynen teslim oluyor kayıtsız şartsız, baba emredilene yap beni kes diyor, o zaman diyor ki beni yüz üstü yatır, yani boğazımdan keserken gözlerimi görürsün de babalık şefkati ile yapamazsın rabbına asi gelirsin beni ensemden kes diyor. O anda diyor, ya baba sen mi daha fedakarsın ben mi daha fedakarım İbrahim (as) diyor ki oğlum, ben fedakarım biricik oğlum İsmail (as) diyor yok baba ben senden daha fedakarım neden diyor babası, sen bir çocuk daha bulabilirsin kendine bir oğlan daha bulabilirsin ama benim canım bir tane diyor, başka İsmail yok deyince babası tabi haklısın diyor.

Bu işin gerçek bir tarihi oluşumu içinde duygusal yönüdür, bu işin eğer İbrahim (as) da şu bahsettiğimiz gibi duygular olsaydı, o bıçağı vuramazdı, mümkün değildir, “la faile illallah” hükmü O'nda başladığına göre Tevhid-i ef'al işte o vurduğu bıçak yandaki yani bıçak ile vurduğu ense yani o et yanında duran taştan farksızdı o an için. O anda bakın öyle bir Cenab-ı Hakkın lütfu oldu ki taş ile et yer değiştirdi. Yani kimlik

değiştirdi, şekli olarak değil, ama yapı olarak kimlik değiştirdi. Neden İbrahim (as) ın içindeki mutlak iteattan teslimiyetten.

Ete vurdu kesmedi, taşa vurdu bıçağı neden kesmiyorsun diye taşı kesti, çünkü taş olarak görünen et hükmüne dönmüştü. Cenab-ı Hakk onun taş sertliğini İsmail (as) ın boynuna verdi şekil özellik yapı değişti. İşte her birerlerimiz gerek teşbihlerle gerek namazlarla ibadetlerle sohbetlerle, o Kabe'yi kurma yolunda her gece O'nun bir taşını yükseltmekteyiz. Her gün bir çivisini sağlamlaştırmaktayız, devam ettiği sürece bu kabe yapılmaktadır. Yani İbrahim (as) kendi Kabe'sini yaptı, onun yuvarlak kabesi önde iki rüknü var, şeriat ve Tarikat rüknü var, arkası yuvarlakdı. İbrahim (as) ın onardığı Kabe bu günkü gibi değildir.

Allah'ın evinin ilk ismi, "Beytullah-Beytül Atik-eski ev" dir.

Peygamber Efendimizin gençliğinde kendisinin Hacer-ul esved-i yerine koyduğu tamirde arka tarafı "Hicr" diye belirtilen yerin malzeme yetersizliğinden dışarıda bırakılması ile, binanın şekli "Küp" haline benzediği için ismi "Kâ'be" olarakta anılmaya başladı. Yani Allah'ın evinin ismi Kâ'be olarak bu tamirden sonra oldu.

Ama Muhammed (sav) in kabe'si tamir edilirken arkadan oval kısım kesildi dört köşeli oldu. Eğer yuvarlak olsaydı Muhammed (sav) in Kabesi olmazdı. Bu mertebeler ortaya çıkmaz hep İbrahimiyyet devri sürerdi. İşte anlatmak istediğim şudur, biz evvela İbrahimiyyet mertebesinde Kabemizi öyle şeriat ve Tarikat hakikatı üzere inşa edeceğiz ama ondan sonra yükseldikçe daha yükseldikçe yan tarafını bırakıp onun üzerine dört köşe Kabe'yi kuracağız ki bu da Muhammediyyul meşreb yani Muhammedi Kabe olacaktır. şeriat Tarikat Hakikat Marifet köşeleri ile birlikte o arka taraftaki "Hicr" denilen arka tarafta dışarıda kalacak ki orası da gene gönöl evi olacak, kabeye giremeyenler onun içine girecek şeriat ve Tarikat mertebesi itibariyle Kabe'nin içinde üstü açık daha kapalı değil şeriat Tarikat mertebesi itibariyle ibadetini yapacak.

İçinde de Hakikat ve Marifet mertebesi ile ibadetini yapacak ki bu Muhammedilere ait bir iş artık, işte tasavvuftaki faaliyetlerde ilk oluşması lazım gelen şey kişinin kendi bünyesinde oğlunu yani veled-i kalp ismi verilen kalbin oğlunu yani İsmail'i ortaya getirmesi lazımdır. Ki en büyük yardımcısı artık ona O'dur, bakın oradan eleman tutmuyor, "İsmail ile birlikte Kabe'nin duvarlarını yükseltiyordu" diyor.

Makam-ı İbrahim'den seyre daldım kabeyi
Dondum kaldım hayretimden seyrederken Kabe'yi
Birden boşaldı her taraf garip Âdem göründü
Dolaşıyordu saf saf günahından üzgündü

Orada kimse yok, Kabe'de yok, yeri var da Kabe var, Âdem (as) da vardı çünkü birden boşaldı her taraf, yani hüccac ziyaretçiler falan kimse kalmadı ve orası sadece Kabe kaldı bu müştemilat ta yok, çünkü O'nun devrinde onlar da yoktu, ne süslemeler ne direkler ne katlar hiçbir şey yok, "Dondum kaldım hayretimden seyrederken Kabe'yi, birden boşaldı her taraf garib Âdem göründü" çünkü cennetten indirilmiş yalnız başına "Dolaşıyordu saf saf "yani eksi manada saf değil, çok temiz ne yapacağını bilemeden şaşkın vaziyette oralarda dolaşıyordu, tabi Rabbinı tefekkür ederken "dolaşıyordu saf saf günahından üzgündü"

Havva'ya biraz kırgın yedirmiş diye meyveyi
Rabbena Zalemna dan almışlardı hisseyi
Seneler geçmiş böyle çoğalmış insanlar
Kabe de olmuş put hane çokça olmuş insanlar

Daveti var Nuh'un uyan yok ümmetinden
Tufan başladı derken kaydadı hem su yerden
Kaplayı verdi cihanı Kabe'yi göğe çekti Hakk
Beytsiz bıraktı dünyayı nasıl ibretle bak

İşte Nuh Tufanı estiği zaman Nuh Tufanı olduğu zaman
Kabe-i Şerifi Cenab-ı Hakk kendi Zat'ına çekiyor, Kabe kendi

Zatıdır çünkü gönül kabe'si kendi Zat'ına çekiyor. Demek ki Şeriat Tarikat mertebelerinde böylece bir dalgalanmalar oluyor.

Bir baktım meydan dümdüz, yaşayan kimse de yok
Çölün ortasında bir varacak menzil de yok
Ne vakittir bilemem seneler geçmiş aradan
Bir karaltı fark ettim geliyordu Şam tarafından

Yavaş, yavaş az sonra belirgin oldu üç kişi
Beni görmediler orada yaptıkları Hakk işi
Seyre başladım onları İbrahim imiş meğer
Baba İsmail miş çocukları diğeri de Hacer ana

Bir gariptiler hep birden Ayrılıktı bu kaderden
İsmail ile Hacer'den Ayrıldı hiç istemeden
Döndüm arkama baktım O çocuğu ağlayan
Yanmıştı susuzluktan Hacer su bulmaya çalışan

Koşuyordu Safa'dan Merveye Merve'den Safa
Fayda yoktu buradan Bekliyordu bir vefa

Baktı çıkmış bir su yüze Akıyordu yavaş yavaş
Zem zem dedi böylece Gözü gönlü doldu yaş

Su çıkınca orada Gelen geçen artınca
Yaşamak kolaylaştı Arkadaşlar olunca

Ara sıra İbrahim Dolaşırdı onları
İhtiyaçlarını görür Memnun ederdi canları

Bir gün yine gelmişti Yanlarına onların
Bir fırtına esmişti Karıştırdı kumların
Altından neler çıktı Temelleri Kabe'nin
Tamir edilir mi baktı Allah'ın ilk beytinin

Başladılar yükseltmeye “Veizyerfeu” dedi Hakk
Ziyan olmadı emeğe Kur’an’da yad oldu bak
Kabe kuruldu nihayetDavet olundu insanlar
Kur’an’da oldu ayet Uyanlara ihsanlar

Aradan zaman geçmiş Gene baktım tamirde
Ustalar zem zem içmiş Şimdi sıra Kureyş’te
Tamirat bitti fakat Kavgalar var ortada
Sinirler gerildi iki kat Çok can gidecek vartada

Geldi Muhammed-ul Emin Hakem oldu arada
Hacer-ul evsedi Hemen koydu yerine burada
Bunları düşünüyorken Başladı ikindi namazı
Bu güne dönüyorken kim dedim bunları yazan

Nihayet namaz bitti Zaman tüneli açıldı
Başladım seyre gitti Geçmiş ortaya saçıldı
Devir yine putlar deviri İnsanlar hep dönmekte
Âdem’lerin çoğu eğri Geçiyor günler gafletle

Baktım bir gün bir nida Söyleniyor yavaşça
Muhammed’den bu sada Müjdeler var adeta
Müşrikler yavaş yavaş Kızıyorlar bu sözlere
Mü’minlerde yaş var yaş Zorlanıyor hicrete

Bir gece baktım Cebrail Aldı Rasulu yanına
Mihmandar oldu ona Çıkardı Allah katına
Baktım Rasul hicret ediyor Hüzünlü de bir garip
Bize ne sırlar veriliyor idrak edip anlayıp

Dalmış idim çevreye Kureyş dalmış eğlenceye
Bu gidiş nerden nereye dönülürmü hiç geriye
Birden koptu vaveylâ gelmiş İslâm ordusu
Mü’minlere ne alâ kalmadı müşrik korkusu

Girdiler Bab-ul Fetihten Çekerek bin bir zahmet
Güldü yüzleri talihten Sonunda oldu hep Rahmet

Bunları düşünürken Tekrar döndüm bu güne
Makam-ı İbrahim de iken Tavaf gitti sol yöne

Gelip görseler bu hali Hizmet edenler bir dem
Neler lütfetmiş yâri Olmuş burası bir alem
Necdet bu gün de geçmiş Olmuş yine hatıra
Hakk onları hep seçmiş Böyle yazılmış satıra

03/11/1999

YERİ GELMİŞ

Yeri gelmiş. Alemde Venefahtü olmuşuz
Kendimizi zahire vurmuşuz
Yeri gelmiş. Nuh ile seyran etmişiz gemide
Hatıra bırakmışız bu yerde
Yeri gelmiş. İbrahim ile Halil olmuşuz
İsmail'i kurban eylemişiz
Yeri gelmiş. hüsn-ü Yusuf Kenan olmuşuz
Yakub'a göz yaşı doldurmuşuz
Yeri gelmiş. Yusuf ile sultan olmuşuz Mısır'a
Yakub'u da koymuşuz bu Yurda
Yeri gelmiş. Musa'ya asa olmuşuz bir den
Yutmuşuz o sihirleri o dem
Yeri gelmiş. Len terani demişiz ama
Kelamullah da demişiz O'na

Yeri gelmiş. İsa'da olmuşuz Ruhullah
Anlamadan sandılar O'nu İlah
Yeri gelmiş. Habib olmuşuz Muhammed'e
Ne sırlar açmışız Can Ahmed'e
Yeri gelmiş. Halife olmuşuz bu zemine
Başka kimler geçer ki yerine
Yeri gelmiş. Hicret etmişiz o gün Mekke'den
Görmediler bizi örümcekten
Yeri gelmiş. Uhud'da çarpışmıştık küffarla
Dolu o günler hatıralarla
Yeri gelmiş. Hendeği kazmışız hep birlikte
Anlaşılmaz bu işler ikilikte
Yeri gelmiş. Mekke'yi feth etmiştik o gün
Müslümanlara olmuştu düğün
Yeri gelmiş. Ali kerremallahu veçheden
Hayber kapısı koptu yerinden
Yeri gelmiş. putları temizledik yerinden
Mü'minler hep sevindi eserinden
Yeri gelmiş. Demişiz bi hablil verid sana
Fe eynama'dan hisse alsana
Yeri gelmiş. Necdet'e olmuşuz libas
İçi dahi nefsinden halas
Yeri gelmiş. Çekmişiz perdemizi sımsıkı
Kime düştü ki varlığımızın tasası

31/10/1999 Pazar Kabe/ Mekke

KABE

Âdem ile beraber yer yüzünde
Dönölmeye başlandı ilk günde
Ne tükenmez gücün varmış bu günde
On bin sene geçti yine varsın Kabe

Ne sabırlı ne gayretlimişsin
Ne bilinmez ne hayretliymişsin
Ne azametli ne de gayretliymişsin
Her halde sonsuza dek durursun Kabe

Bir ismin Beyt-ul Atiktir senin
Dünyanın tam ortasıdır yerin
Göklere dek uzanmıştır serin
Asırların içinden gelir yorgun Kabe

Haziran Temmuz Ağustos Eylül
Güneş altında gölgede değil
Ey gönöl O'na hürmetle eğil
Güneşten şikayetin yokmudur Kabe

Tavaf edenler bir şeyler ister
Kadınlar çocuklar ve de erler
Türlü türlü dilekler dilerler
Senin hiç dileğin olmaz mı Kabe

Herkes senin önünde eğilir
Varlığın huşu ile seyredilir
Sen de secde eder misin dedim
İnsan-ı Kamil'e ederim dedi Kabe

İnsan-ı kamil'e secde neden dedim
O'na melekler de secde ettiğinden dedi Kabe
Ben bir taşım tecelli var içimde
İnsan Nurdur Hakk'ın Zat'ı vardır dedi Kabe

İstenen her şeyi verirsin bir bir
Açıkça tecellin olur zahir
Güçsüzler tavafa olur kadir
Hepsini güçlendirirsin orada Kabe

Bir gün baktım bir kadın tavafta
Sürünüyor duramıyor ayakta
Amalar da dönüyor etrafta
Bu nasıl bitmez tükenmez sevgi Kabe

Her aşık sana koşarak gelir
Hepsi de nasiplerini alır
Bigane olan ilgisiz kalır
Bütün aşıklara maşuksun Kabe

Arif olan anlar ancak seni
Bu oyun yeni değildir yeni
Varlığımızı bildik bileli
Çıkmadık içinden hiçbir zaman Kabe

30/10/1999 Kabe/ Mekke

SEYİR

Küçük bir akan su idim Arıyordum deryayı
Nasıl çözerim derken Bu ilahi muammayı

Akıyorken bir gün Yolum düştü Hz Nusret'e
Kalmadı sağım solum Yol göründü vuslata

Teslim olduk meyyit misal Guslüne olduk razı
Değilmiş bunlar masal Yetti cana birazı

Bak dedi bana oğul Yavaş yavaş kendine gel
Gözünü aç hemen doğrul Kafesi teni durma del

Ferhat misal delmeye başlayınca kafesi
Yol buldular gelmeye Sırların hep kaffesi

Dolmaya başladı kazan Hem görüntü değışti
Ben miyim bunları yazan Bilemedim ne işti

Seneler geçti koşarak Gençlik biraz azaldı
Saçlar beyazlaşarak Sakallar da kırlaştı

Çektik bir gün essala Şeyhim terk etmiş bu evi
Buldu rabbında felah Cennet olmuştur yeri

Koşup geldiler fakire Yola devam etmek için
Güvenmişler hakire Anlayamadım ki niçin

Yallah dedik bismillah Çıkarak yavaştan yola
Yardımcıdır bildik Allah Kardeşlerle kol kola

Kervan yürüyor sessizce İneler var hem binenler
Fısıldaşırlar gizlice Kalanlar sağlam erler

Gidiyor kervanımız Emniyet sahilinde
Hiç yoktur ki şüphemiz Ulaşırsız rabbimize

Canlar gayrete geldi Aynı yoldan geçmeye
Nefis bendini delip Ab-ı hayat içmeye

Hakikat oldu zahir Anlaşıldı gerçekler

Geçildi büyük bahir Kırılmadı direkler

Kaptan olmuşuz meğer Batındaki gemiye
Binbir emeğe değer Bu gemiye binmeye

Ücretlidir sanma sakın Binenlerden can alınır
Boğazına halka takın Hak yolcusu tanınır

Secde eyle rabbına Halife seçtiğinden
Geldim deyip kapına Nefsimden geçtiğimden

Çalış artık düzenli Geçmesin vakit boşa
Kendine gel kemalli Rabbinla birlik yaşı

Devam edersen böyle Ulaşırsın kendine
Söyle hemen sen söyle Takılma varlık bendine

Vechullah'tan haber al Budur gönlün isteği
Geri dursun kıyl-u kal İşte sözün gerçeği

Ne oldu dersin bu gün Ben benimle değilim
Çözüldü bütün düğüm Zahir oldu benliğim

Baktım zatım Zat-ı Hakk Hep sıfatım O'nundur
İsimlerim de Ya Hakk Fiillerim de O'nundur

Nasıl demesin böyle Arada bir enel Hakk
Demiyor ise Şüphededir onda Hakk

Böyle zahir olur Hakk Sen batında kalırsın
Eğer dilersen tekrar Sen zahir ile olursun

Böylece gerçek hayat Başlamış olur sende
Belirir Hakk'ı hayat Beşer bırakmaz tende

Nefsini bildiğinden Bilmiş olursun rabbını
Kendine geldiğinden Almış olursun Hakkını

Bu kadar uzun laftan Kısa istersen sözü
Gelip bizim taraftan Zahir edelim özü

Necdet'e ulaşmak Zor değildir bir selam
Gönlü ile barışmak Yeterlidir vesselam

Perdeyi yine açtık Yar ile hem dem olalım
İkinci okunuyor Vahdetimize dalalım

02/11/1999 Salı Kabe/Mekke

ATAYIM DEDİM

Birileriyle tanıştık, mana aleminde ne varsa paylaşmışlar geriye bir şey kalmamış birisi diyor ki “Ben İsa’yım, birisi diyor ki “Ben mehdiyim” birisi diyor ki “Ben Hay, hayat sahibiyim” yani zamanın yegane hayat sahibiyim, gene diyor ki hatmül velayet makamı bizdedir diyor, tamam buyurun dedim paylaşmışsınız, Hatmül velayet yani velayetin en kemalli halidir. Velayetin sonu değil hiçbir eksikliği kalmadan her mertebesi ile bulunduğu yani ondan sonra veli olmayacak demek değil ama onun kemalatının altında olacakmış diyor. dedim Hâdi biz de atalım biraz, perdeyi açmışlarken.

Bir şeyler atayım dedim
Herkes bir şey atıyorken
Bir şeyler satayım dedim
Herkes birşeyler satıyorken

Gelmişim çün bu aleme
Hem dert verip derman için

Düşse gönüller şuleme
Hep yanarlar için için

Şu zamanda doğdun derler
Ben doğmadım o zamanda
Doğan şu ceseddir derler
Ben bakıyım her zamanda

Çekmişim varlık perdesin
Sen var olmuşsun arada
Şimdi geriye dönüş var
Sen ben olmandır sırada

Ufkunu geniş tut ey zahit
Bildiğin gibi değil işler
Alemde ben dir tek vahid
Her şeyi isimlerin işler

Salarsam Mudil ismimi
Bulamazsın bir tek mü'min
Her şey inkar eder beni
Sanma elindedir iman

Eğer çıkarırsam Hâdi'yi
Cümle zuhurda ortaya
Herkes bulurdu bakıyı
Gayri kalmazdı arada

Celalimi açsam bir an
Kalmaz ortada zahirim
Alt üst olur bütün alem
Ben yine ben ile bakıyım

Cemalimi açsam eğer
Mest olurdu bütün alem
Ta haşre dek ayılmazlar
Çekmişler derdin hepsi dem

Zatımla bassam zemine
Kaldıramaz vallah beni
Bir nefes alsam yeniden
Nefes-i Rahman almaz beni

Allah dediler ismime
Anlamadı kimse beni
İnsan dediler cismime
Sallamadı kimse beni

İster deli de ister mecnun
İster veli de ister cünun
Ne dersen de hep öyleyim
Ben zannına göreym

09/11/1999 Kabe/Mekke

ÇÖZDÜM SIRRINI

Düşünürdüm bir zamanlar bu alemi
Tefekkür ederdim çok çok halimi
Arardım bu varlık içre yârimi
Çözdüm alemin sırrını çözdüm

Lâ faile illallah dedi hocam
Benim de bu oldu bir zamanlar hecem
Aydınlandı sonra karanlık gecem
Çözdüm fiillerin sırrını çözdüm

Esmalar oldu ikinci durağım
Sağlam bastı burada da ayağım
Nurlar ile doldu bütün varlığım
Çözdüm esmaların sırrını çözdüm

Sıra geldi sıfatlar dergahına
Bakmadım hiçbir şeyin ah vahına
Hep vasıflar Hakk'ındır anlayana
Çözdüm sıfatların sırrını çözdüm

Zat-ı Hakk'tır alemde baki olan
Bu sırlarla tüm içi dışı dolan
Hak deryasına dik tepe dalan
Çözdüm Zat-ı Hakk'ın sırrını çözdüm

İnsana baktım bir güzel libas
Yok üstüne alemde haslardan has
Kevserden içer de içirir tas tas
Çözdüm insanın sırrını çözdüm

Âdem ile dünyaya geldim baştan
Kim korkar ki sonu olmayan yaştan
İndi ruhum göklerden yüce Arş'tan
Çözdüm alemin sırrını çözdüm

Yolum düştü İbrahime hulleli
Dostumla dost olunca dedim beli
Buraya ulaşan olurmuş veli
Çözdüm İbrahim'in çözdüm sırrını

Musa ile Tur-u Sina'da bir gün
Kelimullah lafsını aldık o gün
Bu işler oldu sanırım hemen dün
Çözdüm Musa'nın sırrını çözdüm

İsa ile denildi Ruhullah
İçim dışım boyandı sıbgatullah
Nerede bulurum böyle ehlullah
Çözdüm İsa'nın sırrını çözdüm

Muhammedi oldum yolun sonunda

Kaybettim kendimi yolun sonunda
Kamus-u aşk koltuğumun altında
Çözdüm Muhammed'in sırrını çözdüm

Evvel ahır zahir batın hep odur
Anladım ki işin gerçeği budur
Nereye baksam gözüm onu bulur
Çözdüm cümle varlığın sırrını çözdüm

Ben sanırdım kendimi evvelce
Yoğruldu hamur oldum güzelce
Yeni bir kimliğim oldu pişince
Çözdüm Necdet'in sırrını çözdüm

SENİ TANI

Dediler Ahmed Mehmed Öyleyim de zannettin
Olmamıştır hiç Mehmed Gerçeğini kaybettin

Doğdun sevindi çevren Sen ise hep ağladın
Koptun asıl yerinden Yüreğini dağladın

Ağladın çünkü neden İndirdiler zemine
Çare yok ne gelir elden Yan bakalım derdine

Âdem gibi kovuldun Bu gün sen de Cennet'ten
Hilkatin tamamlandı Nasib aldın cesedden

Girdin bir kab içine O suret benim deyu
Döndün başka biçime Değiştirdin tüm huyu

Rabbın sana dedi ki Ben seninleyim orada

Sen ona dedin ki Ben nefsimleyim burada

Biraz çamur toprak Bulaşınca yüzüne
Oldun rabbından ırak Doluşunca özüne

Yaşıyorum zannettin Ölmüş idin şüphesiz
Aslından ayrı kaldın Bu iş değil sebebsiz.

Rabbın evvela ölümü Sonra hayatı halk etti
Çözenler bu düğümü Mükafatı hak etti

Ey garib Âdem Sana rabbının çağrısı var
Hâdi artık kalksan Ruhunun ağrısı var

Sen halife namzeti Şanın ise çok yüce
Elden bırakma hizmeti Ulaşırsın o güce

Uyar isen hüdaya Gösterirler sana yol
Sahip çıkıp davaya Kendine ulaşan ol

Uyar isen nefsine Kalırsın yine toprak
Yolun çıkar tersine Fayda etmez haykırmak

İyi düşün bu günden Henüz kurtuluş var iken
Döndür gemini bu gün Azrail sana gelmeden

İyi anla bunları Venefahtü dedi Hak
Değiştirip huyları Rabbının özüne bak

Doğrultursan hedefin İnsan-ı Kamil'e doğru
Açılır gönül sedefin Sana olur çok uğuru

Haydi durma koş biraz Nefsin çıkmış da yola
Sana evvelden garaz Hemen git onu yakala

Salik devreder Kendini, bulmak için Rabb-ı onda
O zaman anlar yerini, Başka şey yok varlığında

Yetmez mi bu devlet ona Rabb'ı na olmuş libas
Gafletle kim ulaşır Ona Olmayınca hastan has

Necdet neler geçirdi Bu hale gelmek için
Ne zehirler içildi Hevadan geçmek için

Kalmadı bu canda ten Tende can da kalmadı
Sahibi aldı elimden Necdetten bir eser kalmadı

Libasım biraz eski Necdet diye tanırırlar
Ben ondayım ne var ki Toprak diye sanırlar

Gizlerim hem sıkıca Açarım da zaman zaman
Var mı ki bir sakınca Saltanatım var benim

5/11/1999 Cuma Kabe /Mekke

YA RASULULLAH

Yüzüm yok iken geldim kapına
Gönül rüzgarı savurdu katına
Binmiş idim ben sevgi atına
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Senin ismin ile çarpar kalbim
Gözetmezsen ne olur benim halim
İsmi anmadan durursa kalbim
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Ravzana aldın bu günahkarı
Yitirmiştim ben ezelden arı
Günahımı yüzüme vurma bari
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Sana layık olamadım bir türlü
Ağlar gözlerim geceli gündüzlü
Kalbim temizlenmedi pürüzlü
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Gönlüm köşesinden çıktı bir ışık
Ben sana belki ezelden aşık
Sensin cihanda tek maşuk
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

İsmi anmadan geçmez anım
Sana kendimden daha yakınım
Gönülden gönüle akanım
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Sevgin kalbimde yanıyor her an
Gözlerimden akan yaş değil kan
Cemalini gösterdiğin zaman
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Senin için bu alemde cümbüş var
Cümleler dosttur kalmamış ayar
Sana kainat olur hep bahar
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Huzuruna vardım girdim ravzana
Anlayamazsam seni vah bana
Feda olsun varlığım hep sana
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Gafletle geçiyor şamu seher
Seni bilmek ne zormuş meğer
Seni anlamadan gidersem eğer
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Hicret ettin Mekke'den Medine'ye

Bende hicret ederim içeriye
Kazancımız kalmazsa geriye
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Başımı koydum ezelde önüne
Hesabım kalmasın mahşer gününe
Yüzümü tuttum hep senin yönüne
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Kölen olsam hep kapıda kalsam
Lütfundan mana gülleri alsam
Varlığım la seni anamazsam
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Aciz ve de naçiz biçareyim
Baştan aşağı harap yâreyim
Ciğerim delik delik pare pareyim
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Lütfetmezsen ne olur benim halim
Yalvaracak güçte değil kalim
Geçiyor günler gafletle daim
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Görüpte cemalin veririm can
Sana selat-ı selamlar her an
Aşkındır yine gönlümde yanan
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Bir nefes ayrılısam ona yanarım
Mecnunum gene kalmadı kararım
Gönlümdesin de neden ararım
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Seni anmak hayat verir bana
İçeyim aşkını kana kana
Eylerim niyaz kalmasın sona

Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Davetinle ravzana geldim
Layik değil iken selam verdim
Zahir de olsa lütfuna erdim
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

Sensin alemde varlığa sebep
Ey gönül darılma edep edep
Düşersem de bir gün gaflet edip
Boş çevirme ellerimi ya Rasulullah

04/10/ 1982

ELHAMDÜLİLLAH

MEDİNE-İ Münevvere'ye
Hakikat-ı ilahiyeye
Hakk yolunda bir gayeye
Erdik elhamdülillah

Medine'de var bir sultan
Böyle dilemiş zuhurda olan
Gerçeğinden dersler alan
Olduk elhamdülillah

Bastı birileri bağrına
Sırlar bıraktı yarına
Böyle yakışır şanına
Bildik elhamdülillah

Eyledik kırk vakit namaz
Oldu bunlar bizlere haz
Ya rasulüm sıraya yaz

Rica ettik elhamdülillah

Ezan okunur ümmete
Koşulur hep cemaate
Gelir mü'minler gayrete
Biz de geldik elhamdülillah

Tarik Abdülvahid Âdem
Ne güzel olmuştu bu dem
Hanımlar beraberdi hem
Hep oradaydık elhamdülillah

Çarşı Pazar alışveriş
Doslara hediye seçiş
Çarşı pazarlardan geçiş
Eyledik elhamdülillah

Ziyaretleri bir güzel
Mevla dilemiş ezel
Yaşayıp gelmeden ecel
Dedik elhamdülillah

Uhudda var nice ibret
Ey gönül bunları yad et
Hamza çok eylemiş gayret
Kabrini gördük elhamdülillah

Hendekte var yedi makam
Buraya ibretle bakan
Hatırası can yakan
Yeri gördük elhamdülillah

Kibleteyn iki kible
Hakikatini getir dile
Gitmesin emekler yele
Dedik elhamdülillah

Kuba mescidi olmuş inşa
O günleri sen de yaşa
Gaflette kalma sen haşa
Düşündük elhamdülillah

Harem-i Şerif çok büyümüş
İçi ziynet ile süslenmiş
Arkaya yana yayılmış
Seyrettik elhamdülillah

Muhteşem bir abide
İçinde güya sahibi de
Bulmuş gönül yârini de
Önünde durduk elhamdülillah

En önde rasul-ü Ekrem
Arkada siddık muhterem
Faruk ile oldu tamam
Önlerinden geçtik elhamdülillah

Rasulün ikramı “B” ile “T”
Düşürdü bizi hayrete
Yer kalmadı hiç hasrete
Rasulün ikramını aldık elhamdülillah

Necdet ne muhteşem oyun bu
Gönülden gönüle yayın bu
Rasulun tecellisi bu
Şükrettik elhamdülillah

30/10/1999 Cumartesi Mekke’de ama Medine’yi yazmışız

GELDİM

Ben ben dedin bu güne kadar
Hayel benliği neye yarar
Haydi yeter karar ver karar
Benliğini atmaya geldim

Gaflet oyalıyor gün be gün
Ne yaparsan senindir bu gün
Dün geçti yine çok hızlı dün
Perdeni açmaya geldim

Âdem'i bil önce adından
Neler ulaşır bak katından
Dinle haberleri batından
Sırr-ı Âdem'i açmaya geldim

İbrahim'i anla sözünden
Nasıl da yalvardı özünden
Tevhide bak O'nun gözünden
Kabe'ni yeniden kurmaya geldim

Tur'da Musa'ya ulaştınsa
Muhabbet nuruna bulaştınsa
Kızıl denizi bu gün aştınsa
Vadi-i Eymen'de buluşmaya geldim

Rabbına döndür de yüzünü
Görmek için kendi özünü
Kaçırmadan vuslat gününü
İrcii'ye davete geldim

Aç ta gönlünü Hakk'tan yana
Ne lütuflar olur bak sana
Kalmayasın sakın ha sona
Venefahtü'den vermeye geldim

Nefs-i Meryem'den ruh-u İsa'yı
Meydana getir bu harikayı
Tabir eyle şu ü'yayı
Fenafillah'ı yaşatmaya geldim

Muhammedi olmak istersen
Ne olur biraz gayret göstersen
Aç gönlünü hemen dilersen
Nur-u Muhammedi'den coşup taşmaya geldim

Bu aleme bakıp derinden
Oynat kendini yerinden
Dönemezsin bak seferinden
Semme vechullah'ı açmaya geldim

Mükerrem kıldı seni de hakk
Tanı kendini ayağa kalk
Nasıl mübareksin bak ta bak
Tac-ı kerremnayı takmaya geldim

Toplandı huzurda aşıklar
Ne sırlar açıldılar ne sırlar
Hepsi dostlarını buldular
Uşşaki dilden ifşaya geldim

Necdet'i dinle biraz hafiften
Ne sırlar gelir sana garipten
Hakk'ın armağanı bu gaipten
Terzi baba'dan seyrana geldim

31/3/1999 Tekirdağ

GİR İÇERİ

Nicedir dolaştın bağda bostanda
Kaç ton su dövdün tasta havanda
Dikkat et yakında kalmaz havan da
Haydi durma hemen gir içeri

Eğitmediyesn kendini bir güzel
Yürü hemen tut ehlinden bir el
Almasın bak sermayeni esen bir yel
Hemen mekteb-i irfandan gir içeri

Benliğin perde olmakta hep sana
Hâdi artık bunları anlasana
Buradan aldıkların hep kar sana
Varlığından soyun da gir içeri

Bir benliğin vardır asılsız sahte
Türlü bulaşık karışık her renkte
Pişman olmayasın bak gelecekte
Benliğini at da gir içeri

Âdem ile başlar kemalat-ı insan
Âdem'siz geçirdiğin günlere yan
Âdem değildir sadece et ile kan
Venefahtü'den ruhtan gir içeri
Hep fiiller Hakk'ındır anla biraz
Ters gelse de bak etme garaz
Mübarektir kıymetlidir yaşlı arz
Fiilin hakkını ver de gir içeri

Allah'ın isimleri esma-ül Hüsna
Öğrendik bildik tattık amenna
Bunlar kapı oldu ulul el baba
İsimlerin hepsinden gir içeri

Sıfatları vardır Allah'ın yedi
Bunlarla insanda kemale erdi
Zuhurlarını tüm aleme serdi

Sıfatlarından sen de gir içeri

Vadi-i Eymen'e düşünce yolun
Kalmaz olur artık sağın solun
Duyarsın rabbından ilahi sözün
Vadi-i eymen'den gir içeri

Tur-u Sina'da at güzel bir tur
Ha ze beled-il Emin'de biraz dur
Kendini bu mertebede de oldur
Sine turunda dön gir içeri

Ruh-ul Kuds mertebe-i İsa'dan
Payını al sen de bu hatıradan
Yürü Muhammedi'yeye korkmadan
Ruh-u Mukaddes'ten gir içeri

Mekke ikram şehridir aleme
Hem yar oldu Âdem'e Muhammed'e
Hem zuhur oldu Ahad'a ahmed'e
İhram ile hemen Mekke'den gir içeri

Kabe bu dünya'nın gözbebeği
Allah'ın Zat'ının siyah gömleği
Giymeye bak bu İlahi benliği
Kabe kapısından hemen gir içeri

Arafat'a yolun düştüğü zaman
Hacı olursun işte o zaman
Mahşeri yaşarsın orada aynen
Haydi yürü Arafat'tan içeri

Cebeli Rahmedir Rahmet yeri
Çıkanlar Rahme'ye olur hak eri
Sakın dönmeyesin yolundan geri
Haydi Cebel-i Rahme'den gir içeri

Hira heybetli asaletli Hira
Ulaştı Rasulullah orada nura
Sende yaklaş hemen ulaş bu sıra
Hira'dan, mağaradan Nur'dan gir içeri

Yasin oku derinden güzel güzel
Övdü mevlam seni ezelden ezel
Ne kadar çekeceksin gafletle gazel
Haydi durma Yasin'den gir içeri

Ha Mim'den al haberleri bu gün
Geçenlere pişman olursun o gün
Dün yine ne kadar çabuk geçti yine dün
Haydi yürü Ha Mim'den gir içeri

Sen de insansın anla insanlığın
Arkanda bırakma topraktan bir yığın
Mahbub-u Hakk'sın rabbına sığın
Haydi gayret insandan gir içeri

Muhammed Allah'ın kulu Rasulü
Miraçta Hakk'tan hep gördü kabulü
Uludur ululardan da ulu
Haydi şefeati Muhammediden gir içeri

Ali Kerremallahu veçheden
Hakk göründü aşikar bu cepheden
Sen de durma tut o mübarek elden
Ali bab-u ha dan gir içeri

Necdet bu alemde yaşar bir garib
Tanımaya çalış gönlüne girip
Bu günden ilahi vuslata erip
Necdet'in gözünden hemen gir içeri

17/07/1999 Şam

Bir de rahmetullah aleyh Nüsret babamdan bir şiir okuyalım inşallah O da çok güzel şiir söylerdi biz oraya ulaşamadık daha bunu biliyoruz. Allah onlardan razı olsun gerçekten ne kadar dua temennisinde bulunsak haklarını ödememiz mümkün değildir. Yani haklarını ödememiz mümkün değildir. Gerçi onlar hak talep etmezler, beklemezler, o ayrı konudur,

NEREDE'DİR YÂRİN YOLU?..

Bir âlemden bir âleme, devren geldim bu âleme.
Hasret kaldım ol Âdeme, **nerede**'dir yârin yolu.

Gece gündüz demedim ben, yola düştüm giderim ben.
Ararım her sabah erken, **nerede**'dir yârin yolu.

Ben bir garip biçareyim, bağı yanık âvareyim.
Âşk od'una pervaneyim, **nerede**'dir yârin yolu.

Gökte sordum meleklerle, ay yıldız feleklere.
Acırım ben emeklere, **nerede**'dir yârin yolu.

Tâ sübha dek Mevlâ derim, bazen yâ hû yâ Hakk.derim
Eyvâh demem Allah derim, **nerede**'dir yârin yolu.

Nerde kokan gülleri, nerede öten bülbülleri.
Bulabilsem Erenleri, **nerede**'dir yârin yolu.

Dolaşırım solu sağı, aşarım ben taşı dağı.
Nerede vuslat durağı, **nerede**'dir yârin yolu.

Gurap değil bir garibim, hakla zengin bir fakirim.
Öksüz yetim bir hakîrim, **nerede**'dir yârin yolu.

Dosttan haber verin bana, sende gel benimle ara.
Bakmayın pek öte yana, **nerede**'dir yârin yolu.

Göz yaşıyla söndüreyim, cehennemi yok edeyim,
Soran varsa söyliyeyim, **nerede**'dir yârin yolu.

Müjde müjde buldum yari, hilâfım yoktur vallahi.
Gözümden bakar billâhi, **bize** varır yarin yolu.

Cennetlerden cennet beğen, hurilerden huri beğen.
Bütün bunlardan vaz geçen, **bize varır** yarin yolu.

Sabahları konyadayım, ikindiyn uşşaktayım.
Her gece Beytullahta'yım, **bize varır** yarin yolu.

Ahımla âlem kül olur, nefhamla yaprak gül olur,
Âşık bir gün mâşuk olur, **bizde biter** yarin yolu.

Nusreti bul vuslata er, gönlüne gir kâ'be'ye er.
Sözümden aldınsa haber, **bizde biter** yarin yolu.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

KAZA VE KADERE DAİR

Bu gün 18/04/2001 Çarşamba günü İzmir'deyiz, sohbetimize yavaş yavaş devam edelim, bu günkü sohbetimizin başlangıcı Kader üzerine olsun inşallah, sonra arkadan neler ihsan edilir bakıyoruz.

İslam anlayışında Cenab-ı Hakk'ın bildirmesiyle Hz Rasulullah'ın da bizlere ulaştırmasıyla kaderin iki nevi olduğunu öğreniyoruz. Bunun bir tanesi kader-i mutlak, bir tanesi kader-i muallak, yani kader-i mübrem de diyorlar biz kader-i mutlak ve muallak olarak daha anlaşılır bir şekilde düşlünelim. Kader-i Mutlak şudur; Cenab-ı Hakk insanı ayan-ı

sabitede programladığı zaman kendisine program yapıyor yani o ayan-ı sabitesi programı zaten, bu programın içerisinde kişinin dahlinin imkanı olmadığı bölümler vardır. Yani kişinin bireylerin her birerlerimizin bu insanlar üzerinde olan bir kader anlayışı veya program anlayışı, hayvanlarda nebatlarda ve madenlerde böyle bir şeye ihtiyaç duyulmuyor, neden duyulmuyor, çünkü onlar mutlak iteat sahibidir. Kendi başlarına bir hür iradeleri olmadığından kendileri hakkında değer verme özellikleri olmadığından onların kaderleri tek kaderdir kader-i mutlak diyelim biz ona.

Yani Allah'ın kendilerini nasıl planlamış ise o şekilde hayatlarını sürdürmek zorundalardır. Yani kendi yaşantılarına müdahaleleri yoktur. Onun için onlarda bu kader-i muallak diye bir oluşum yoktur. Kader-i muallak, buna neden kader-i muallak demişler, Cenab-ı Hakk insana bazı hareket serbestliği verdiği için, yani hür iradesiyle hayatının bazı bölümlerini kendi kontroluna verdiği için, işte bu kendi kontrolünde ki devreleri zaman parçalarını bölümlerini yaşıyorken kendisine gösterilmiş iki yoldan hangisini tercih ederse, oraya gitmekte ve onun mesuliyetini veya menfaatini almaktadır.

Şimdi Kader-i Mutlak; her hangi bir kimsenin veya her birerlerimizden birimizin nerede doğduğu hakkında kimden meydana geldiği hakkında yani hangi aile içerisinde dünyaya geldiği hakkında ne zaman dünyadan ayrılacağı hakkında, hayatının büyük Hâdiseleri hakkında Cenab-ı Hakk'ın programının dışında hareket etmesi mümkün değildir. Buna kader-i mutlak deniyor. Yani kader-i Mutlağı biz değiştiremiyoruz, değişme imkanı yoktur.

Kader-i Muallak dedikleri, böyle boşa sarkan bir şey düşünelim, buna siz elinizi değdirdiğiniz zaman yeri değişebiliyor, yani sonradan yapılacak faaliyetlerin tesiri ile yani alttan, madde aleminden yapılacak faaliyetlerin tesiriyle bunu eksiye veya artıya götürmek mümkündür. İşte bu kader-i muallak, boşta olan kaderdir. Bizim sorumlu olduğumuz yerler de buralardır. Yani hayatımızın içerisindeki safhalarda ki

yerler buralarıdır. Cenab-ı Hakk hiç birimizi “neden ey kulum sen Mehmet efendinin ailesinde dünyaya gelecektin de Ahmet efendinin ailesinde dünyaya geldin” neden böyle yaptın diye soru sormaz.

Çünkü onda bizim dahlimiz yoktur, dahilde bulunma imkanımız yoktur. Böyle bir şey mümkün değildir, işte bu kader kader-i mutlaktır. Cenab-ı Hakk hangi aileden o ayan-ı sabitedeki programı zuhura getirmek istiyorsa oradan getiriyor. “Kulum ömrün bu kadar olacak diyor” tamam, yalnız Cenab-ı Hakk’ın verdiği ömür, ne uzar ne kısalır, ama diğer taraftan Hâdislerde sadaka ve dua ömrü uzatır diyor. Bakın bu çelişki gibi gözüküyor, ama çelişki değildir, şimdi orasını unutmayın mevzuyu değiştirmemek için orasını sonra açalım.

Şimdi iki oluşum çıktı, birisi bizim elimizde olmayan yaşantı tarafımız yaşadığımız kısmın bazı bölümleri, birisi de Cenab-ı Hakk’ın bizim kullanımımıza bıraktığı zaman safhaları. Şimdi Cenab-ı Hakk bizim kullanmamıza bıraktığı yerlerin dahi programını yaptı ama mutlak kader olarak kayda geçmedi. İhtiyati olarak bıraktı yani yahut ihtimali olarak bıraktı. İşte bunun kesin tahakkukunu kişinin o tarafa yönelmesi veya yönelmemesine tabi tuttu. Aslında bu kaderin aldığı isim kazadır, kaza “Hüküm” demektir. Doğrusu “kada” dır, kadı da buradan gelir.

Cenab-ı hakk ayan-ı sabitelerimizi programladığı zaman burası kazadır. Bakın biz kazayı aşağıda anlıyoruz, evvela toplu olarak bir hükümler manzumesi vardır, işte bu kazadır, yani Allah’ın takdiridir, eski yargıçlara kadı diyorlar ya, kadı hüküm demektir, hüküm veren yer demektir, işte bu kadı dediğimiz, kaza dediğimiz şey Cenab-ı Hakk’ın tüm olarak programını yaptığı yer kazadır. Bu programın zaman içerisinde peyder pey meydana gelmesi de “Kader” dir. Kader “Miktar” demektir, yani kaza mutlak bir oluşum, külli bir hükümler manzumesi, bu hükümlerin zaman içerisinde ortaya gelmesi silsilesiyle birlikte sırasıyla birlikte yaşanması kaderdir.

Şimdi bu kaderi biz yaşıyor iken mutlak kaderi değiştirmemiz mümkün değildir, ama arada bazı ufak tefek şeyler olunca buna tekrar “kaza” diyoruz. Şimdi bakın bir genel kaza var, yukarıda sonra genel kaza peyder pey zuhura geliyor, bu peyder pey zuhura gelen yaşantıların içerisinde de ortaya özel hükümler çıkıyor, işte bizim genelde kaza oldu dediğimiz küçük hükümlerdir. Otobüs çarptı, tren çarptı, uçak düştü gibi bunlar mahalli kazadır, bakın biz kaza var, mutlak kaza, ilm-i İlahide takdir olunan bir kaza her birerlerimiz için ve de külli bütün alemin kazası vardır. Ama bu toplu kazadır, gerek bireyin programı olsun gerek alemin programı olsun, alemin başından sonuna kadar yaşayacağı her safha o kazada zaten tayin edilmiş durumdadır. Bir şeyin programı olmazsa devamı olmaz, zaten o program dahilinde açılır, yoksa karma karışık başı boş olur. Böyle bir şey de Cenab-ı Hakk’ın varlığında düşünülemez.

Bir insan bile sabah çıkarken bir program yapıyor, o gece yaptığı program kazadır, o günün kazası, hüküm yani hüküm ile şuraya gideceğim buraya gideceğim diye toplu hüküm, peyder pey saatlere bölünerek yaşanan kısmı da onun kaderidir yani miktarıdır. O arada sizin programınızın dışında yaptığınız program dışında bir Hâdise olursa o da kaza ama o anın kazasıdır yukarıda genel hükümler değildir. Yani gerektiğinde müdahale edebiliyorsunuz bir şeye şimdi belirli bir akış içerisinde geliyorken bu olmadı diyorsunuz, mesela bir misafiriniz geliyor, yahut bir yere gidecek iken gidemiyorsunuz oturmaya karar veriyorsunuz, işte bu oranın kazasıdır, yahut oranın hükmüdür.

Yani bir en baştaki mutlak kaza hüküm, bir de uçta faaliyet sahasında olan bazı değişiklikler vardır. Şimdi Cenab-ı Hakk’ın bizlere bırakmış olduğu ve de bize selahiyet verdiği devreler vardır eğer bu devreler olmazsa biz insan olmazdık. Mükellef teklif sahibi olmazdık. Eğer ömrümüzün bütün safhasını Cenab-ı Hakk’ın programı içerisinde yaşamış olsaydık bizim kimliğimiz benliğimiz olmazdı. Amir olmazdık gene biz memur

67/2 لَٰي بَلٰوٰتِكُمْ اَيْكُمۡ اَحْسَنُ عَمَلًا olurduk, diğ er mahlukat gibi

hükmü bizde tecellisini göstermezdi. Yani “hanginiz daha güzel amel edecek diye, sizi yeryüzüne gönderdik” demesi Cenab-ı Hakk’ın bakın insanlara belirli bir h  riyet tanınması hükmünü zaten açık olarak getiriyor. Bakın   ocuklara ders veriliyor bakalım hanginizin daha güzel ders yapacaksınız diye sizi okula gönderdik diyor. Eğ er orada çocukların istikbali olmasa yani çalışma ve kendi gayretleri olmasa böyle bir taleb de olmazdı. Herkes okula gider gelir, ve herkes de de aynı kafa yapısı olur, herkes dersini dinler anlar gelir ama ayırım olmaz. Mücadele ve mükafat olmazdı.

İşte diğ er mahlukata verilen bu özel h  riyet yoktur. Onların hepsi memurdur, bu memuriyetlerini de insana karşı g  stermektelerdir. İnsana memurlar, yani insanın işini görmek için memurdurlar. İnsana faydalı olmak için memurdurlar, insan onların amiridir. Tabi ki amir sorumlu olur, memur sorumlu olmaz, tabi verilen görevden o da sorumlu olur ama esas memuru yöneten amirdir, memurun yaptığ ı işte hata olsa ondan amir sorumludur. Ama memur amirinin talimatlarını bilerek ihmal ederek yapmazsa o zaman sorumlu olur. Bakın orada yine bireysellik ortaya çıkıyor.

Bir hayvan başka bir şey yapamaz, ne i  in kurgulandı ise yılan zehir   retiyor, başka bir şey yapamaz, kendisine ayak kanat çıkaramaz, başka se  eneğ i yoktur, biz onları yanlış tanıdığımız için değişik yönlü bakarız kendilerine birer varlık veririz, kendileri kendilerinin sahibiymiş gibi onları müstakil birer varlıklarmış gibi düşünürüz. Neden kendimiz m  stakiliz ya, onların hayatıyla bizim hayatımız arasında çok büyük farklar vardır. Tüm mahlukat için de böyledir. İnsanın diğ er mahlukattan üstünlüğü hayatının bazı bölümlerinin kendine bırakılması ve irade sahibi müstakil bir varlık olması yönündendir. Böyle olmasa halife olduğu içindir.

şimdi hayatımız 70 sene üzerinden farz-ı misal 40 senesini Cenab-ı Hakk mutlak kaza olarak takdir etti, oraya bizim

dahlimiz olmaz. Yani ömrümüzün 40 senesinin sorumlusu değiliz, ama bu 40 sene bir yaşından 40 yaşına kadar geldiği sene 40 dan sonraki 30 sene sorumlu değil, bunların hepsi bir birinin içindedir, makas gibi öyle çalışıyor ki neresi mutlak neresi mübrem veya neresi muallak kişi bunları bilemiyor. Ama bariz olanları biliniyor, mesela doğduğu yer öldüğü yer, işte evlendiği kimseler hayatının büyük oluşumları belirli program içerisinde oluyor. Kader-i mutlak durumunda.

Ama bu arada olan fiillerimiz kader-i muallak yani bizim yönlendirmemize bağlı oluyor. Az önce de dediğimiz gibi sorumlu olduğumuz yerler bunlardır. Hayatımızın otuz senesi, yani toplandığı zaman. Şimdi Cenab-ı Hakk diyor ki, “ey kulum bak ben Hâdi isminden ben bunu tuttum, Hâdi ismine doğru iniyor, ama alttan bağlı değil mutlak değil, sen bunu istersen Mudil’e de döndürebilirsin. Yaptığımız fiiller Mudil esmasında ise biz bu kaderi Mudil’den tuttuğumuz için Mudil’e çekiyoruz. Ama boştaadır, ama Cenab-ı Hakk Hâdi tarafındadır, tavsiyesi odur ve Rahmetini oradan veriyor.

Diyelim ki Mudil Esmasından bize bir kader geliyor, “kulum bak dikkatli ol Hâdi de Mudil de olabilir o zaman biz bunu tutarda Hâdi’ye götürürsek kaynak Mudil olduğu halde tahakkuku Hâdi oluyor. İşte bu bizim sorumluluğumuzda olan

husustur. Bakın dilersek o esmayı çalıştırarak ^{قُلْ كُلُّ يَوْمٍ عَمَلٌ}

^{هَلْ شَاكَ لَمَّةً} 7/84 biz bunun şakülesini çevirebiliyoruz,

neden muallak yani bu hareket kabiliyetini bize vermiş, eğer bunu vermese, 30 senemiz de mutlak O’nun istediği dikeyde şaküle de inmiş olsa o zaman bizim sorumluluğumuz olmaz, kullanamayız, ne Cennet olur ne Cehennem olur, hayvanlar

gibi olunur ^{كُنْتُ تَرَابًا} 78/30 toprak olun tamam iş bitti, toprak

oluruz iş biter ahiretimiz olmaz ve de halife de olamayız. Kendimize ait ne Hayat, ne İlim, ne İrade, ne Kudret, Ne kelim hiçbir şeyimiz olmaz, hayvanlar nasıl kendi aralarında, 15 – 20

belki 100 kelime ile anlaşılıyorlar işlerini görüyorlar, böylece orman içerisinde bir aile sistemi var onların gibi böyle bir hayatımız olurdu, veya ilk insanların yaşadığı halden bu güne hiç çıkamamış olurduk, işte bu bize bir imkân verilmesi iradenin verilmesi ile biz kendimizi geliştirmekteyiz. Bu hürriyet ile kendimizi yükseltmekteyiz.

Zannetmeyelim ki şu elbiseleri giydik de biz aslımızdan döndük yani aslımızı unuttuk, ama işte ne yapıyoruz, bu elbiseler bize zahirde perde oluyor, on bin sene evvel yaşadığımız, insanlığın yaşadığı hayatı yeni değişikliklerle unutmış oluyoruz. O zaman da insanlığımızı unutuyoruz. Bu elbisenin içinde et kemik var, Hâdi elbise şöyle veya böyle topraktan üretildi, ama aslımız ise Ruhtan'dır, oraya gelince kendimizi/tefekkürümüzü fazla çalıştırmıyoruz. Az önce de dediğimiz gibi benlik, alışkanlıklar, şartlanmalar, üç tane hal bizi tefekküre yönelmekten mani oluyorlar.

Şimdi ehl-i sünnet vel cemaatin kader anlayışı kısaca böyledir, yani Cenab-ı Hakk ezelden insanın programını yazmış programını yaptı bu dünya alemine gönderdi bir kısmını kendinin mutlak olarak kurguladığı kişinin dahil olma imkanı olmayan yönler, bir kısmını da kişinin idrakine ve iradesine bıraktığı bölümlerdir. İşte biz bu bölümlerden sorumluyuz. Ehl-i sünnet vel cemaat anlayışında diyor ki, Allah insanların kaderini yazar, bazıları diyor ki Allah baştan yazmışsa ben onu uygulamak zorundayım benim o zaman suçum nedir, diyor ve olayı yanlış anlıyor.

Allah insanların kaderini tabi ki baştan yazar bu güce ve ilme sahiptir, yazar ama sonradan sen mutlaka bu benim yazdığım gibi bunları yapacaksın diyerek yazmaz. Bizim ne yapacağımızı daha evvelden bildiği için yazar. Yani O yazdı diye biz yapmıyoruz, ama o evvelden bizim yapacağımızı bildiği için daha baştan yazıyor bu kulum bunu işleyecektir diyor. Bakın ben işleteceğim demiyor, neden kulun iradesi ile kulun kendi iradesi ile kendi işleyecektir. Şimdi şöyle bir misal verirler, derler ki bir mühendis bir tren yaptı yahut bir araba yaptı, mühendis diyor ki bu araba saatte yüz Km gider, saat 11

de çıkınca 100 Km lik yolu saat 12 de alacaktır diyor, ama daha giden gelen yoktur, ama gerçekten o araba 11 de yola çıkıyor ve 12 de hedefine ulaşıyor.

Yani o daha fiili yok iken orada olacak diyor. Peki nasıl biliyor, ilmi ile biliyor. Cenab-ı Hakk da var ettiği makinenin neler tasavvur ettiğini neler yaptığını zaten kendisi daha baştan bildiğinden, onun için bizim doğduğumuzdan öldüğümüz süreye kadar, ne yapacak isek hepsini biliyor, yazıyor. Ama sen ey kulum sen böyle yap, yapmak zorundasın diye yazmıyor. Madem ki rabbim benim kaderim böyleymiş yazgım böyleymiş ne yapayım diyor, onun işine öyle geliyor, ama belki dediği şey kader-i mutlak, olabilir o ayrıdır, ama her başımıza gelen şey kader-i mutlak olmadığından biraz ihtiyatlı konuşmamız gerekiyor. Ne zaman onu diyebiliriz, biz her türlü tedbirimizi alırız, da o Hâdisse tekrar başımıza gelirse o zaman ya rabbi tamam senin kaderinmiş kazan imiş yani senin mutlak kazanmış diyebiliriz.

Şimdi burada bir önemli husus daha var, mesuliyet hususu veya mesuliyetten kurtulma, şimdi bir kaza başımıza gelecekse bu ister mutlak kaza olsun ister muallak kaza olsun Cenab-ı Hakk bir kaza yazar başımıza mutlak kaza ise onu değiştiremeyiz. Ama yine bir kaza yazar fakat o kaza muallaktır, ihtimalidir ama o kaza yazılmıştır, ama kesin değildir. Şimdi burası çok enteresandır, her halukarda ister mutlak kaza olsun ister muallak kaza olsun biz tedbirimizi almak zorundayız. Herhangi bir yaşam süresi hakkında veya oluşumunda diyelim ki mutlak kaza olacaktı biz tedbirimizi alsak da almasak da o kaza olacaktı, o zaman tedbire ne gerek vardır, diye düşünebiliriz.

Ama o kazanın biz mutlak olup olmadığını bilemiyoruz. Onun için tedbir almak zorundayız. Başımıza gelecek Hâdisse eğer mutlak kaza ise, ama mutlak zannettiğimizde ya muallak kaza ise biz tedbirimizi alacağız, her iki durum için de eğer başımıza gelen kaza mutlak kaza ise, biz onun tedbirinde ihmali davranmış isek o mutlak kaza tedbir almadığımız için bize ceza olarak yazılıyor. Yani mesuliyeti bize yazılıyor.

Nedeni tedbir almadığımız içindir. Mutlak kaza yani biz tedbir alsak da almasak da olacaktır, ama tedbir alın emri uygulanmadığı için o kazaya muallak kazanın tesiriymiş gibi sebebi biz oluyormuşuz gibi mesuliyeti yazılıyor. Bakın tedbir almanın özeliği budur.

Biz tedbir alsak da almasak da o kaza olacak mutlaka ama tedbir aldığımızda mesuliyet elden gitmiş oluyor eğer tedbir almazsak tedbirsiz davrandığımız için mutlak kaza olduğu halde mesuliyeti bizim amel defterimize yazılıyor. Şimdi gelelim ikinci muallak kazaya muallak kaza eğer tedbir almazsak muallakta olduğu halde o mutlak hükmüne geçiyor. Onu bizim vaktinde alacağımız tedbirlerle çevirme imkanımız olduğu halde, ama Cenab-ı Hakk onu geçici olarak yazdığı halde bizim ilgisizliğimiz yüzünden mutlak hükmüne getiriyor, gafletimiz yüzünden, eğer o gerçekten muallak bir kaza ise biz de onun tedbirini almazsak o kaza mutlak kaza yerine geçiyor.

Bakın bir ihtimal var yani bu buraya düşebilir bir ihtimal var, ama siz bunun aşağıdan tedbirini almışsanız bu hüküm dışına çıkıyor. Almamışsanız ihtimali olan şey mutlak oluşuyor ve bunların ayrıca dozlarının artırılması ve hafifletilmesi oluyor. Cenab-ı Hakk bizim hayat safhamızda bunların hangisinin mutlak kaza hangisinin Mukayyed kaza olduğunu bildirmiyor. O da O'nun kazasıdır, yani hükmüdür. Eğer bildirmiş olsa o zaman bizim iradi hükmümüz devre dışı kalmış olur.

Şimdi diyorlar ki evliyaullah kazayı durdurur, kazayı önler, mutlak kazanın önlenmesi mümkün değildir, hiçbir şekilde onu hiç kimse ne veliler, ne gavslar, ne düşünebildiğiniz kadar yüksek kimseler, Cenab-ı Hakk'ın yanında Hz Peygamber dahil gerçi O istisna ama لَسُنَّتِ اللّٰهُ تَبْلِيَا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ

اللّٰهُ تَحْوِيَا 35/43 Allah'ın sünnetinde değişiklik olmaz ama o

dilerse كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ 55/29 O her an başka bir işte olur, o da ayrı bir konudur. Birisi öyle diyor değişmez diyor

birisi de değişir diyor, ama değişmeyenler başka değişenler başkadır.

Şimdi bu bahsettiğimiz bizim aşağıdan yukarıya doğru çıkmaya çalışarak, oraya geldiği zaman kişi Hakk ile Hakk oluyor zaten, eğer kendinden bir tedbir almayı düşünse o zaman beşeriyeti devreye girmiş oluyor,

İşte konunun her iki hali de vardır, her iki halde de tedbir gerekiyor, birinde kader-i Mutlakta tedbirimizi aldığımız zaman mesuliyeti bizden gidiyor, kader-i muallakta tedbirimizi aldığımız zaman belki de o kaderin tamamı üstümüzden gidiyor veya dozu azalıyor. Bazı sohbetlerde söylediğimiz gibi beş vakit namaz kılan kimse selam esmasıyla 99 tane kalkan oluşturuyor işte bu kader ile ilgili mevzua giriyor, cenab-ı hakk eğer bir kaderi muallak da olsa mutlak da olsa o kalkanları üreten kimseye o kader “Kahhar” esmasıyla tecelli geldi, mutlak kader dahi olsa yüz Kg ağırlığında geliyorsa biz 20 Kg karşılığında güc üretebilmişsek o yüz Kg 80 Kg a düşüyor ve bize mutlak kader olduğu halde bakın kader değişmiyor, dozu hafifleyerek geliyor, Allah'ın rahmetinden dozu hafifleyerek geliyor.

Eğer bu muallak kaderse ya tamamen kalkıyor ya çok az bir çizikle şundan bundan geçiyor. İşte dua ve sadaka kazayı önler dediği budur. Muallaktaki kazayı önlüyor. Çünkü biz dua ediyoruz sadaka veriyoruz, sadakayı alan kimse Allah razı olsun diyor bir kalkan oluşuyor, manevi bir siper oluşuyor, biz zikir yapıyoruz, dua yapıyoruz biz bir kalkan oluşturuyoruz,

gerek beynimizde varlığımızda çevresinde وَحَدَّثَنَا مَنْ بَيْنَ

أَيُّ لِيهِمْ سَدًّا وَمَنْ خَلْفَهُمْ سَدًّا 36/ 9 diyor bakın önünde ve

arkasında setler oluştururuz taştan topraktan bir set değildir, enerji setidir, hani bazı kurgu filimlerinde gösteriyor ya “enerji kalkanını kapat “ diyor ve oraya ulaşamıyorlar,

Bir gün Abdül Kadir Geylani Hz lerine bir şahıs geliyor, efendim diyor ben hacca gitmek istiyorum, bana müsaade edermisin acaba bu hac yolunda benim için hayır veya şer var mıdır diyor. Abdül Kadir Geylani Hz leri de şöyle bir gönül ettikten sonra Hâdi oğlum gidebilirsin Allah selamet versin güle güle git gel diyor, yalnız adam şüphede gitmeyi de arzu ediyor, tereddüt ediyor şüphede kalıyor, daha evvel kendi şeyhi varmışş kendi şeyhine gitmiş şeyh efendi demiş oğlum sen bu yola çıkma senin için bu yolda hayır yok zarar var demiş.

Şimdi Abdul Kadir Geylani Hz lerine gelince o da böyle deyince ruhsat verince ikilikte kalıyor ama gitmeyi de çok istiyor Abdül Kadir Geylani Hz lerine de güveni çok olduğundan onun sözünü ön plana alıyor, hacca gidiyor. Şeyhi gitme dediği halde. Şimdi bu şeyhin sözü dinlenir dinlenmez gibi o mana çıkarılmasın neyse hacca gidiyor hacda da ticaret yapıyor, kervanıyla birlikte ticaret yapıyor, ticari mallarının hepsini satıyor paraya çeviriyor, parasını iç cebine koyuyor, dönüş yoluna devam ediyor, nihayet bir gün ikindi üzeri küçük bir kasabadan geçiyormuş bakıyor güzel bir ağaçlık yeşillik sulak mescid de var Hâdi şurada ikindi namazını kılalım diyor biraz da ağaç altında dinleneyim diyor.

Abdes almak için ceketini çıkarıyor, bakıyor ki bir ağacın dalı var kalın o dalda yapraklarla muhafazalı bir kapalı yer varmış ceketini çıkarıp oraya saklıyor, abdest alırken nihayet abdestini alıyor, ikindi namazını kılıyor ağacın altında biraz uyumaya başlıyor dinleniyor, derken bir rüya görmeye başlıyor, rüyasında haremiler geliyorlar soyuyorlar bunu ve boğazını kesiyorlar paralarını alıp gidiyorlar. Bu hal karşısında hemen kendisine geliyor uyanıyor, bir bakıyor ki boğazında çizik var boğazından kanlar akıyor, ama rüyada kafasının kesildiğini görüyor, hemen aklına paraları geliyor, sakladığı yere bakıyor paraları orada duruyor ama üstünü arayıp para üstünde bulamamışlar haramiler.

Elhamdülillah diyor oradan ayrılıyor ve hiç durmadan yola düşüp memleketine geliyor, koşa, koşa gene geliyor Abdül kadir Geylani Hz lerine dönüş ziyaretinde ne oldu oğlum diyor

ne yaptın diyor işte efendim gittim geldim diyor işte böyle, böyle bir Hâdisе oldu, diyor ben bunu anlayamadım diyor, o zaman diyor. Abdül Kadir Geylani Hz leri oğlum senin başına gelecek bir bela vardı, kaza vardı, bir hüküm vardı, senin şeyhin bunu fark etti, bunu fark ettiği için sana gitme dedi, doğru söyledi diyor, ama sen bana geldin biz hamd olsun kudretimizle onu sana rüyada geçirttik diyor, çünkü gitmen lazımdı ihtiyacın vardı rızkını kazanmak için, eğer gitmeseydin bundan kalacaktın çoluk çocuğun ihtiyacı vardı işte biz onu sana manada geçirttik diyor işte kader-i muallak ın çok açık bir tahakkukudur bu yani hafifçe geçirmiş oluyor.

Hani deniyor ya sadaka ve dua ömrü uzatır deniyor ya ama diğer taraftan da Allah kayıt ettiği ömrü ne uzatır ayette de öyle geçiyor, “Ne öne alınır ne geriye bırakılır bir dakika diyor” peki bu uzatma nasıl oluyor, Allah’ın sözü gerçek ama bu söz de gerçek o zaman fizik bedenın süresi mutlak olduğu halde ruhani bedenimizi yani ruhani varlığımızı ibadetlerle yani zamanımızı ruhani tarafımızı ibadetlerle zikirlerle tefekkürlerle bakın böyle kavis çizdiriyoruz. Yani kısa bir süre içerisinde 50 senelik süre içerisinde 60 seneyi 80 seneyi 100 seneyi sığdırmış oluyoruz. Yani tarih olarak aynı fakat yükselerek yaşandığı için kavis olarak yaşandığı için, gene aynı sınırlar içerisinde ama miraç ederek yükselerek yaşandığı için ömür de süre de uzamış oluyor. “A” noktasından “B” noktasına en kısa yol düz çizgidir sadaka veren ve dua eden kişinin bu “A B” yol arası düz çizgi değil de kavisli bir hat olduğu için yol uzamış ama noktalar aynıdır.

O vakti daha fazla değerlendirmiş oluyoruz, yani 100 senede yapılacak işi 80 senede yapıyoruz. Takvim tarihi olarak ölüşümüz madde aleminde değişmiyor, değişmeyen budur, mutlak, Kader-i Mutlak bu değişmiyor, başlangıç ve sonu değişmiyor, ama biz bunu değerlendirme yönünde o lastiği açıyor gibi “U” şeklinde yukarıya miraca çıkarak zamanımızı değerlendirmek suretiyle uzatmış oluyoruz. Maddi manada uzamıyor, manevi manada uzamış oluyor. Ama o 100 senelik

ömrü 60 seneye sığdırmış oluyor. O zaman ömrümüz uzamış oluyor.

Yani aynı süre içerisinde kazandığımızı biraz daha gayret ederek o süreden daha fazla sürede yaşamış gibi değerlendiriyoruz. Ömrün uzaması takvim yönünden değil miraç yaparak diyelim ki normal gidişte “AB” kadar yol almış oluyoruz, varılan noktalar aynı ama zikzaklı yürürse daha çok adım atarak daha çok yol gitmiş olur. Ama varılan nokta başlangıç bitim arası düz çizgi aynı yol. İşte bu yaşam sanatıdır elimizdeki malzemeyi en güzel şekilde kullanma değerlendirme Hâdisesidir.

Şimdi diyelim belirli bir malzeme alıyorsunuz bunu ihtiyacınız olmadığı halde bir sürü cam alabilirsiniz fazla satılmayan atıl cam almışsınız ve atıl halde beklemiş olur, ama siz onu tam hakkıyla ne kadar lazım bir aylık diyelim alış veriş yapıyorsunuz işte şu kadar şu kadar o zaman daha çok çeşit getirme imkanınız oluyor. Bu tür anlayış ehl-i sünnet vel cemat anlayışının kader değerlendirmesidir. İşte islami gurupların içerisinde en büyük ayrılıklara sebep kader hakkındaki değerlendirmelerdir. Diğerlerinde yaklaşımlar var fakat kader hakkındaki değerlendirmeler en büyük uçurumlar halinde ki mevzular olmuştur.

Birincisi budur, ondan sonra Mutezilenin kader anlayışı geliyor, yani Mutezile gurubunun, onlar da diyorlar ki ehl-i sünnet vel cemat anlayışında Allah kulunun kaderini yazar ömrünün sonuna kadar kulunun ne yapacağını yazar, ve dünyaya gönderir o da tatbikatını yapar. Birileri bundan Allah senin yapacağın her şeyi yazar sen öylece yapmak zorundasın, bazıları da hayır ne yapacağımızı bildiği için baştan yazar ama böyle mutlaka yapacaksın demek değildir, diye konuşurlar ki budur, Allah bizim ne yapacağımızı baştan bildiği için yazar ama mutlaka böyle yapacaksın diye amir bir yazma değildir.

Zahiren şer'i olarak fıkıh kitaplarında en güzel izahı budur. Aslında en dengelisi de budur. Ama bazıları var ki hayır diyor,

bu böyle değil islâmın içinde kader anlayışı böyle değil o da bir başka gözlük takıyor, gözüne o da oradan bakıyor, diyor ki kul fiilinin halıkıdır, Allah ezelden hiçbir şey yazmaz, bakın ne yaptı, Allah'ın hükümrânlığını kaldırdı, kul kendi fiilini kendi halk eder diyor, sabah kalkar kendi fiillerini kendi yapar Allah buna müdahale etmez diyor hiç müdahale etmez diyor. Bakın arada ne kadar değişiklik çıktı, bakın bu çok büyük bir farktır bu basite alınacak bir ayrılık değildir, "kul fiilinin halıkıdır" kaderi böylece izah edivermişler, siz şimdi sabah kalkıyorsunuz akşamdan oturuyorsunuz her saniyeniz yaptığınız her iş sizin halk edilişinizde, siz halk ediyorsunuz bakın kul fiilinin halk edicisidir diyor. Kul fiilini halk eder, o zaman kulu ilah yaptı, yani Allah'ı ayırdı, bu şuna benziyor, siz motor yaptınız, motor kendi kendine çalışmaya başlıyor, motor ben kendi işimi kendim görürüm diyor, bu kadar isabetsiz bir görüş olmaz.

Ama hürmet etmek zorundayız neden çünkü bu zıt fikirler olmazsa, doğru güzel fikir ortaya çıkmaz. Nisbetlendirilerek bunlar ortaya çıkacak. Yalnız onların içerisinde de büyük alimler çıkıyor, mesela tefsir okuyorken belirli bir izahat veriyor da Mutezile alimleri, bu ayet hakkında şöyle değerlendirme yapmışlardır, diye onun da düşüncesini oraya veriyor. Yani onlar da boş insanlar değillerdir. Her gurubun içerisinde değerli insanlar vardır, o konu ayırdır.

Cenâb-ı Hakk İnsanın programını yapar bazı bölümlerini insanın kendi bireysel iradesine bırakır, bazılarını da Mutlak Kader olarak kendi programı olur. Eğer Cenab-ı Hakk'ın bu alemde insanlar hakkında mutlak Kaderi olmasa bu insanların hali de karma karışık olur. İşte bu düzenleme yönü olanlar mutlak kaderdir.

Mutezile; kul kendi fiilini kendi halk eder, kanatındadırlar, ama bir de bunun tam karşısında olanlar vardır. Bunlara da Cebriye diyorlar, "Kul fiilini yapmak mecburiyetindedir" diyorlar. Bu görüşte olanlara "Cebriyeciler" diyorlar. Yani aradan kulu kaldırıyor, kulunun kulluğu yoktur diyorlar. Bakın Mutezile Hakk'ı kaldırıyor aradan, Cebriyeciler de kulu aradan

kaldırıyor. Yani kul fiilini yapmak mecburiyetindedir ben bunu yapmaya mecburum diyorlar. Yani kaderim böyle yazılmış programım böyle yazılmış hayatımın bütün safhasında ben bunu işlemek zorundayım mecburum diyor.

Bakın hürriyeti yok, bireyselliği kaldırdı. Ayrıca bir de “Kaderiyeci” ler vardır, ya kendi fiilini var ediyorsun, diye düşünüyorlar, veya fiilini yapmak zorundasın diye bakın tek taraflı çalışıyor, ehl-i sünnet vel cemaat daha dengeli, ki mantıklısı da budur, fiillerin bir kısmı Hakk tarafından yaptırılıyor, işte bunlara biz mecburuz, buna mecbur da diyemeyiz, çünkü mecbur etmek için değişik varlıklar olması lazımdır, cebreden, cebir olunan gibi, Ehlullahtan birine, “Allah’a cebir isnadından, suç isnadından nasıl kurtuldun” diye soranlara “Mülkünde gayriyi koymayarak” diye cevap veriyor.

İşte ehl-i sünnetin anlattığı ve vaaz ettiği hayatının büyük Hâdiselerini Cenab-ı Hakk’ın programlaması ve bizlere bırakmış olduğu bazı zamanlarda bizim selahiyetimize vermiş olması, işte bize bırakılan zamanlardakini, biz halk ediyoruz, yani biz ortaya getirmiş oluyoruz, diğer zamanları da diyelim ki cebriye ile yapıyoruz, yani ehl-i sünnet her iki ve bütün aslında kanaatleri kendi bünyesinde dengeleyerek toplamış oluyor. Yalnız bu kafi midir, yani kaderin en güzel şekilde anlaşılmasına kafi midir, bu da yeterli değildir, bunda da bir sürü boşluklar çıkıyor ortaya ama en dengelisi gene budur.

Şimdi böyle bir başlangıçtan sonra kişi belirli bir hale geldikten sonra o zaman din dışına çıkması gerekiyor, yani bütün bu hukukun dışına çıkması gerekiyor, enaniyeti ile nefsaniyeti ile benliği ile “Ben yapıyorum “ diyor bütün işleri ben yani kul fiilini halk etmiş oluyor Hakk’ı kaldırıyor, o zaman nefsi öne çıkmış oluyor. Bu da böyle bir yaşantıdır. Cebriyeye gelince; burada biraz esma tecellisi vardır, her esma kendi zuhurunu belirli bir mahalden ortaya çıkardığından o mahal esmanın hükmü altında olduğundan ben fiilimi yapmaya mecburum diyor, çok az bir bölümde haklıdır, ama tamamında haklı değildir.

Genel olarak haklı değildir, burası biraz hassas noktadır, işte onların savunmaları esma mertebesinden, rububiyet mertebesinden bakıyor ki her varlık bir esmanın tecellisi ile hayatını sürdürmekte kendisi de gerçek kendi hayatını da daha henüz oluşturamadığından, Zat'i tecellisini oluşturamadığından ama nefsanîyetinden de kopmaya çalıştığından eğer orada ben yapıyorum ben ediyorum dese nefsanîyetiyle onu kabullendiğinden, onu da kaldırmak çabasıyla bende zuhura gelen esmanın tecellisidir, diyor. Ben fiilimi yapmaya mecburum diyor, ama bu bir merteye de geçerlidir, genel olarak geçerli değildir, kişi bunu da aştığı zaman ulaştığı yer bunlardan aldığı yaşantılarla tecrübelerle bilgilerle ehl-i sünnet vel cemaat hukukunun batınına ulaşmış oluyor. İşte en güzel kaderi anlayan ve tatbik edenler bu bölümdekilerdir.

Bunun dışındakiler diğer bölümdekilerin hepsinin birer bölümleri boşta, bir ayakları sağlama bassa da bir ayakları boşta. Yani bir yönleriyle bazı hallerde haklı gibi gözükseler de geçici olarak ama, diğer taraftan da mutlak haksızdırlar yani çalışma sahaları eksidir. Bunun en sağlamı baştan ehl-i sünnet vel cemaat hukukuyla şeriat mertebesinde yaşayıp o anlayışta daha sonra şeriat tarikat hakikat marifet mertebesine ulaştığı zaman ehl-i sünnet vel cematın batınıyla birlikte tatbik etmesi yani zahirinde şeriat mertebesi ehl-i sünnetin zahiri, hakikatinde marifetinde ehl-i sünnetin batınına kullanması peki bu nedir, işte ehl-i sünnetin zahiri bireysel olarak kullanılıyorken aynı hükümler ruhsal olarak tevhid olarak vahdet olarak Uluhiyet mertebesi olarak kullanılıyor.

Sistem aynı yaşamda değişiklik vardır, kişi oraya ulaştığı zaman gene aynı bir kısmını Allah'ın kurgusuyla o fiilleri yapıyor, bir kısmını kendi kurgusuyla yapıyor ama alt mertebedeki beşerîyetiyle değil üst mertebedeki uluhiyetiyle çünkü o uluhiyette kişi mutlak halik oluyor ve mutlak sahip oluyor. Aşağıda nefsanîyeti ile sahipken fiilini halk ediyorken yukarıda kendi Zat'ıyla yaşadığından kendi fiilini kendine

bırakılan sahaları kendi üretmiş oluyor. Dolayısıyla ikisi de aynı Zat'tan kaynaklandığına göre her ikisini de Allah yapıyor. Diğer şekliyle her ikisini de kendi yapıyor. Artık buradaki kişinin yaşantısı ister kendi iradesiyle kendi müstakil benliği ile yani ilahi benliği ile yapar, ister genel olarak kullanılan ilahi benliği ile yapar, yani her iki taraftan da bakıldığında hem Hakk yapar hem kul yapar ama Hakk ismindeki kul yapar.

İşte ehl-i sünnetin alt seviyedeki yani ilk kapı girişi hepsinden daha dengelisi daha güzeli yani ehl-i sünnetin her hukuku böyledir, kader hukuku böyle olduğu gibi her hukuku böyledir. Yalnız ehl-i sünnet vel cemaat hakikatının yahut oluşumunun o muazzam ilminin biz sadece sünni diye zahirinde kalmışız. Yani bu büyük köklü ilmin zahirinde kalmışız, onun için bir türlü aşamıyoruz bunu ehl-i sünnetin vel cemaat hukukunun özüne işleyemiyoruz. Nerede büyük evliya varsa, mutlak evliya varsa bunların hepsi ehl-i sünnet evliyasıdır. Diğerlerinden evliya olmaz.

Sureta olur, halkın evliyası olur, ama bunun dışındakilerden evliya olmaz, resmen Allah'ın evliyası olmaz. Ne kadar büyük evliya varsa bu yoldan geçmiştir. Ama bizim gibi buralarda kalmayıp hepsini cebriyesini, Mutezilesini, onun düşüncelerini görüşlerini kaderiyeci mertebelerini hep aşmışlardır. O mertebede bulunanlar o guruplar da belirli bir yere gelmişler ama kendi bulundukları yeri genel yer olarak kabullendiklerinden hataya düşmüşlerdir. Deseler ki bizim yerimiz burası biz bu kadarını anladık tamam, o zaman ses yok. Ama bunu ikrar edecek açık gönüllülük ve cesaret tabi kolay iş değildir.

Ehl-i sünnet vel cemat kurallarını baştan şablon alıp o kaideler içerisinde yani o kapıdan girip ama o şablonun düzeyinde kalmadan şablonun derinliğine ve yüksekliğine urucuna doğru gitmemiz gerekiyor. Bakın ne diyor bir tarikat ki şeriatı yoksa batıldır hiç sokulma, ama bir tarikat ki şeriatı yoksa atıldır daha sonra bir tarikat ki yükseldikçe hakikatı yoksa o da atıldır. Gaye Allah'a ulaşmak değil mi, tevhide ulaşmak hakikate ulaşmak aslımıza ulaşmak değil midir,

öyleyse neden yollarda oyalanalım, hükümet binasına gitmemiz gerekiyorsa hükümet binasında bizim sorunlarımız çözülüyorsa, sağda soldaki bina diye bilinen her hangi bir binaya girdiğimiz zaman hükümet binasına girmiş olmuyoruz.

Ama biz o küçük binalara girdik mi o da bina bu da bina benzer diye öyle bir sorun çözmeye gidiyoruz sorunlarımız daha çok dolaşıyor, karma karışık oluyor hiç işin içinden çıkamıyoruz adresi de kaybediyoruz, hepimize Allah selamet versin.

Cenab-ı Hakk ilm-i ezelide yani ezeli ilimde hiç bu alemler daha yok iken “Küntü kenzen mahfiyyen” ile kendi varlığında kendi hakikatiyle kendinde iken bu alemleri bildiğiniz gibi halk etmeyi diledi, istedi, sevdi, eğer bu alemde muhabbet olmasa o muhabbet cazibesi olmasa hiçbir şey yerinde durmaz, her şey kopar gider. Kimse, kimse ile ilgilenmez, ne anne çocuğuna bakar, ne kuş yavrusunu besler, ne güneş çıkıp insanları ısıtır, ne yerden topraktan nebatlar hububatlar çıkar, hiçbir şey olmaz. Bunların hepsi muhabbet-i ilahiye neticesidir, kendilerini bir başkasına feda etmek üzere kurgulandılar. Buğday kendini insana feda ediyor, insan kendini Hakk’a feda ediyor, neden, muhabbeti dolayısıyla, işte bunların oluşması için Allah’ın kendinde var olan fakat gizli olan isim ve sıfatlarının ve fiillerinin dışarı çıkması o Hâdis ile başlıyor.

İşte bütün bu varlıklar kendi kimliklerini bulması için yani ortaya birer oluşum getirmesi için ayrı birer programa ihtiyaç vardır. Bütün varlıkların orijinali özü aynı yani atom çekirdeği, zuhura gelmesi için yoğunlaşması için ama atom çekirdeğinden evvel nesi vardı, atom çekirdeği nereden oluşuyor, atom çekirdeği halik değil ki kendi kendini halk etsin,

işte o da atom çekirdeğini meydana getiren نور علی نور 24/35

yani nur biraz kesafet kazanarak çekirdek ve atom o mikro alem oluşturuyor. O enerji nereden geliyor onun içine atom o enerjiye hangi merkezden geliyor, uçak benzini nereden aldığı

belli yakıtı olsa da onu yakacak bir sistemin de olması gerekiyor ayrıca. Hangi güç çekirdek etrafında o elektronları hızla döndürüyor. İşte onun içindeki ruh hayat veriyor, nur da enerji veriyor, ruh ve nurun birleşmesi atomu meydana getiriyor, yani ruh bir latif varlık, nur bir latif varlık, insanların elindeki cihazlarla bunların tesbit edilmesi mümkün değildir. Ama ruhun ve nurun biraz yoğunlaşmasıyla meydana gelen atom az da olsa beş milyon defa büyütülmek suretiyle insan gözünün gördüğü hale geliyor. Bir insan beyninin idrak ettiği hale geliyor. Orada görülen şeylere de ihtimali şeyler diyorlar, yani dönüyor gibi ve o kadar küçük şeyin arasında o kadar büyük boşluklar var ki hani tarif edildiği gibi en küçük atomu bir top sahası kadar büyütsek o atomun çekirdeği top sahası ortasında bir nohut tanesi büyüklüğü kadar olabiliyor, onun elektronu topsahasının geriye kalan kısmında dönüyor ve bu da boşluk demek oluyor.

Eğer bu dünyayı atomlarının boşluğunu almak mümkün olsa sadece atom çekirdeklerinden ibaret bırakılsa dünya atomlarının boşlukları yok edilse sadece çekirdekler bir birine değmece olarak sıralansa dünyamız bir yüksük içerisine sığar ve kütlesinden de bir şey kayıp etmez diyorlar bilim adamları. Madde boşluklu bir yapıya sahiptir eğer boşluğu olmasa camdan ışık geçer miydi, işte bizim şartlanmamız değer yargılarımız taşdır topraktır demirdir, serttir diye bizim gözümüzle o müthiş faaliyeti tesbit edecek durumda olmadığımızdan biz onları sabit alarak zannederiz hani وَتَدَى

الجِبَالُ بِأَلِّ تَحْسِبُهَا جَامَلَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ 27/88 “Dağları

görür de, onları sâbit- değişmez sanırsın; onlar bulutların geçip gittiği gibi, geçip gider hâlde...” diyor bunu Kur’an diyor, işte bütün bu alemlerin her birerlerinin kendine ait bir programı vardır, bu programa da ayan-ı sabite diyorlar, yani sabit a’yanlar yani sabit programlar, Muhiddin-i Arabi hz leri onun izahını şöyle yapıyor, her bir ayn kendi istidatına ve kabiliyet-i Zat’iyesine göre müteayyin olmuştur, binaen aleyh her bir ayn

kendi kendine cebretmiştir. Bu cebriyecilere en büyük cevaptır, cebir iki şey arasında olur, bir cebir eden bir de cebre maruz kalandır. İşte o cebriyeci diyor ki ben fiilimi yapmak zorundayım, yani Allah bana cebrediyor, ben de o fiilimi yapmak zorundayım diyor.

Allah bana öldür dedi ben cebren öldürüyorum diyor, bu sefer kendini kurtarmaya çalışıyor, Allah bana namaz kıl dedi ben mecburum o namazı kılmaya diyor ve gidiyor namaz kılıyor o şekilde. O zaman onun bireyselliği nerede kaldı, Allah beni cehenneme soktu ben mecburum cehenneme gitmeye diyor, Allah beni cennete soktu ben mecburum cennete gitmeye diyor, işte cebriyeciler hayata böyle bakıyor, ama Muhiddin-i Arabi Hz leri de onlara cevap için “Her bir ayn kendi kendine cebir etmiştir” diyor, yani Allah kimseye cebr etmez.

Şimdi tekrar başa geliyoruz bu çok kısa bir şey ama yani hem kaderi bilmek için hem Hakikat-ı İlahiyyeyi bilmek için hem de varlıkların çalışma sistemini bilmek için gereklidir. Her bir ayn kendi istidadına ve kabiliyeti Zat’iyyesine göre mütayyin olmuştur. Yani her bir ayan-ı sabite orada programda olan bir zuhura gelecek yani görüntüye gelecek ki faaliyeti olsun, işte her bir ayan-ı sabite kendi istidadına ve kabiliyet-i Zatiyesine göre yani zati kabiliyet ve istidadına göre bakın zatındaki kabiliyeti ve istidadına göre nedir bu Allah’ın yaptığı programdır. Mütayyin olmuştur, yani bu alemde zuhur etmiştir.

Burası taayyün alemdir, tayin edilmiştir yani ölçüleri ile birlikte zuhura gelmiştir. Her bir varlıkta böyledir. Her bir ayn ilahi istidat ve kabiliyeti ne ise onunla zuhura gelmiştir, şimdi aynlar nedir, ayan-ı sabiteler nedir onları bilmek lazımdır. Bu Cenab-ı Hakk’ın ilm-i İlahisinde Zat’ında var olan programdır ayan-ı sabiteler. Yani daha henüz zuhura çıkmış değildir, yani başka ifade ile ayan-ı sabite mahluk değildir. Bakın bu çok mühim bir meseledir. Varlığın hakikatini anlayıp ona göre değerlendirme yapmamız için bunu anlamamız gerekiyor. Tabi bunlar kolay meseleler değildir belki biraz zorlanıyoruz ama bunları biz 10 sene 15 sene sonra ancak okumaya başladık Fusus-ul Hikem ve İnsan-ı Kamil’i bir iki senedir daha yeni yeni

okumaya başladık, ama mecburen yayı biraz geriyoruz, yani kısa süreyi uzatmaya çalışıyoruz, kısa süreye çok şeyler sığdırmaya çalışıyoruz çünkü dünyada ki vaktimiz dardır. Burata çok şey sığdırmamız lâzımdır.

İşte anı yakaladığımızda ömür zaten uzamış oluyor, anı kaybettikçe ömür kısalmış oluyor, 50 senelik ömrümüzü bir de bu şekilde ömrümüz kısalıyor. Süre aynı ama çabuk geçtiği için oradan bir şey tutamıyoruz. Bakın demek ki insanın ömrü iki defa uzuyor, gafletten iradeye dönüştüğü zaman kişi gaflet ile geçirdiği zaten sur'atli geçen ömrünü tutuyor, tutmasıyla önünde kalan zamanı elinden kayarcasına değil de ondan koparırcasına almaya başlıyor. Bir de bunu daha fazla çalışmasıyla kavis haline getiriyorsa bakın zamanın değerlendirilmesi iki defa iki menfaati oluyor.

Cenab-ı Hakk ayan-ı sabiteleri kendi ilm-i ilahisinde programladı ama kendi zat-ı ile Zat'ında programladı. Zat'ının varlığında, şuna benziyor siz bir resim yapacaksınız o resim sizin kafanızda programdandır, bu daha henüz mahluk değildir. Ortaya çıkmadığı için bir vücut almadığı için sizin ile birlikte olduğu için ve mutlaka size ait olduğu için daha bunun ismi ister resim olsun ister bir başka sanat olsun ister bir başka şey olsun. Bu süleyman'ın Zat'ıdır, bu yüzden ayan-ı sabite, mahluk değildir. Yani Süleyman'ın veya birisinin elinden çıkan bir varlık değildir. Bu bizim elimizden çıktıktan sonra mahluk hüviyetine bürünüyor.

O zaman ayan-ı sabite vücut kokusu almamıştır diyor. Şimdi o resim dışarıya çıkmadan evvel o resim boya kokusunu alır mı, ortada boya yok ki kendinde kendi ile mevcuttur, ama kafasında programı vardır, işte bu program nasıl ki kişide canlı ise kişinin kendi varlığında canlı ise kendi sıfatı fiili olarak hepsi mevcut ise işte Cenab-ı hakk bu ayan-ı sabitelere bakın burası çok mühim, kendi Zat'ından hayat veriyor. Yani herhangi bir ayan-ı sabitenin içinde olan mevcut program Allah'ın Zat'ı ile birlikte oraya aktarılıyor. Ama bu Allah'tan kopma cüzlere ayrılma eksilme gibi bir sonuç değildir, buğdayın yaptığı tohum gibidir, yani tohumu toprağa atıyorsun

çimlenip büyüyor, aynı tohumu gene kendi üretiyor, buğday tohumunun zatı aynen buğday başağında mevcuttur.

Eski başağın gitmesiyle o tohum kayıp olmuyor ortadan. Yani anlatmak istediğim şudur, ayan-ı sabite programının içerisinde Allah'ın Zat'ı ile birlikte o program sürdürülüyor. İnsan'ın yaptığı resim ile Allah'ın yaptığı resim arasındaki farkı bilmemiz lazımdır, Allah'ın yaptığı resim orada hareket halinde canlıdır ve müstakil bir varlıktır, kendi hareket edebilen bir varlıktır tabi beynindeki programa göre bütün isimler sıfatlar oradadır çünkü, tabi insandan gelen sadece yüzey olaktır bunu iyi değerlendirmemiz lazımdır onun için söyledim. Her bir varlıkta Zat'ın tecellisi vardır.

Şimdi bu anlatmaya çalıştığımız şey bireylerin yahut varlıkların ayırmadan herhangi bir varlık insan dahil herhangi bir varlık kendisinin ayan-ı sabitesi içerisinde Cenab-ı Hakk'ın oraya tahsis ettiği kendi Zat'ının silüetlenmesi suretlenmesi, şekillenmesi vardır. Yani hangi mahalde neyi ortaya getirecekse o mahalin gerektirdiği Zat'i tecellisi vardır. Ama özünde çekirdeğinde Zat'ı vardır. İşte atomun o çekirdeği dediği o atomun Zat'ı orada Allah'ın Zat'ının atom şeklindeki faaliyeti ruh ve nuruyla birliktedir. Yoksa o atom çekirdeğinin haddine mi o kadar hızla o kadar muazzam sistemde ve bu bir tane atom çekirdeği değil bu alemdeki iğne ucu kadar yerde binlerle on binlerle bu devam ediyor bu nasıl bir sistem bir birine çarpmadan hepsi ayrı sahaları içerisinde iğne ucundan küçük yerde on binlerce atom çekirdeği çalışıyor.

Sahaları akıl alacak gibi değildir, bakın bir çekirdeğin etrafında o kadar boşluklar var, iğne ucundan küçük yer bu boşluğu nereye sığdırıyor, on binlerle çekirdek milyarlar etrafında dönen parçacıklar elektronlar protonlar nötronlar iğne ucu kadar yerde ve hepsi de zatıyla birlikte mevcuttur, Allah'ın Zat'ı orada mevcut olmasa orada öyle bir şey zaten olmaz, dağılır gider, yani mutlak bir kudret olmasa mutlak bir güç enerji olmasa hakimiyet olmasa o atom olmaz, atom olmayınca hücre olmaz, bu kimlik ortaya gelmez.

Ve bunların hepsi tek bir merkezden değil kendi merkezlerinden yönlendirilmektedir. Her varlık kendi mihveri ile kendini yönlendirmekte, kendi özünden kontrolunu yapmaktadır, işte ayan-ı sabitesine cenab-ı Hakk'ın o varlığın Zat'ından bir hakikat uluhiyet tecellisi oraya konduğundan o varlık Zat'ının programı gereği oluşmaktadır. Bir başka tesir ile değildir, işte bu alemde cebriyecilerin dediği gibi "Ben görevimi yapmak mecburiyetindeyim" yani başka bir varlık o varlığa cebir ediyormuş gibi, cebir ayan-ı sabitenin kendi özünden kendine olmaktadır. Allah'ın o programa koymuş olduğu kendi Zat'ı tecellisi ne ise Cebbar Esması ile Kahhar Esması ise oradan Cabbar Esması çıkmakta yani bir başka Allah oraya cebir yapmamaktadır.

Esmaların kendi faaliyeti istikametinde onu yönlendirmekte yani kendinden kendini yönlendirmesidir. Tecelli olarak yabancısın ama mahiyeti itibariyle hepimiz aynı şeyiz. İşte Cebriyeci bunu anlayamadığı için zannediyor ki bir başka taraftan ona cebir ediliyor ve o mecbur oluyor işini yapmaya diyor. Cebir varlığa kendi içinden ve kendinden gelmektedir.

Şimdi Vahidiyet Uluhiyet Rahmaniyyet bunlar Sıfat mertebesinin kendi üstlerine düşen görevlerini yapıyorlar ama Uluhiyet bunların hepsini kapsamına alıyor. Rahmaniyyette ayan-ı sabiteler yavaş yavaş yayılmaya başlıyor, Vahidiyyette ayan-ı sabiteler tespit ediliyor, AHâdiyyette iki şey tespit, teferruat yok, işte Sıfat mertebesinde bunlar tespit ediliyor, Esmâ mertebesinde kimlik kazanıyor, Rububiyet mertebesinde kimlik yani latif kimlik kazanıyorlar, Ef'al mertebesinde yani Melikiyyet mertebesinde de kesif kimlikler atom yapısı kimliklerini kazanıyorlar.

İşte bunlar sıfat mertebesinde ilm-i İlâhi, ilâhi ilimler Allah'ın ilmi sıfatlanmış oluyor, Esmâlanmış oluyor, Esmâ aleminde silüyetleri belli olmuş oluyor, ef'al aleminde de madde yapısı fiil aleminde de madde yapıları belli oluyor, kimlikler bireyler ortaya çıkıyor, daha net olarak. İşte madde aleminde ortaya

ıkan herhangi bir varlıktan ortaya çıkan bir fiil ona cebir değil kendi ayan-ı sabitesinde olan özelliğin ortaya çıkarılabilmesi için kendi kendine cebir yapıyor. Cebriyeciler Allah cebir yapıyor zannediyorlar. Yani Allah'ın onlara cebir yaptığını zannediyorlar. Halbuki cebir kendi Zat'larından olmaktadır, kendi içinden olmaktadır.

Buğday tanesine bir başka yerden müdahale gelmiyor ki, dışarıdan cebir olmuş olsun. Sonra o yıla insanlar dışarıdan zehir zerk etmiyorlar ki olsun, eğer cebir varsa işte burada Muhiddin-i Arabi Hz lerinin dediği gibi eğer cebir varsa binaenaleyh her bir ayn kendi kendine cebretmiştir. Yani kendi fiilini ortaya koymak zorundadır programı dolayısıyla. şimdi fişi elektrik pirizine taktık, o elektrik ts ısınmak mecburiyetindedir. Ama cebir ona dışardan gelmiş değildir, zndekini ortaya çıkarmıştır.

Ef'al aleminde yaşıyorken, kaderin ehl-i sünnet vel cemaatin zahir mertebesinde yaşanıyorken bunları anlamak ne mümkün ne de yaklaşmak mümkündür. Ama biz miraç ehliyiz bunları bilmemiz gerekiyor. İşin aslını kökünü bunlar Marifet mertebesinin bilgileridir. Hakikatin de üstündedir, Hakikat kendimizi tanımak, bunlar ise Allah'ı tanımaktır. Yoksa birkaç tane Hay, Hu, Hakk zikriyle başımızı salladık güzel bir ilahi okundu güzel hoşlukla duygusallık içerisinde vaktimizi geçirdik, aman şeyh efendiciğim sen ne iyisin ne güzelsin, bu haller tarikat mertebesi duygusallıklarıdır, orada da bu en büyük bağdır, perdedir.

Bunların hepsinin aşılıp akıl mertebesine ulaşmak gerekiyor, akla ulaşmak gerekiyor, tarikat mertebesinde duygular var akıl yok muhabbet var akıl faaliyette değildir, duygularla akıl durdurulmuş vaziyette zaten, efendim benim şeyhim böyle yaptı, benim daha büyük şeyhim Gavs idi işte onun dedesi böyle yaptı, tabi bunlar daha çocuklar için güzel şeyler ısındırmak için bir şeylere muhabbet getirmek için ama hep bunlarla ömrümüzü geçirirsek ortaokul ilkokul aklı ile yaşıyoruz tabi kimseyi eleştirmek için her hangi bir kasıt olarak

söylemiyoruz. Ama işin gerçeği budur. Onun için ^{يُؤْتِي} تَى

الْحِكْمَةَ مَن يُوَفِّقْهُ يُوَفِّقْهُ تَاتِ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا

2/269 kime ki “Hikmet” verilmişse ^{يَدْكُرُ} الْاَلْوَالِئَبَاب

ona çok hayırlar verilmiştir. İşte Hikmet olan bunlardır. “Hakim” Esmasının zuhuru ile meydana gelen hakikatlerdir. Bu bir bakıma Allah’ın kendi bızatihi eğitimidir bunlar “Kelam” mertebesinden eğitimidir, “Bışnev” biz de onu dinleyecek kulağa ve göze sahip olmamız gerekiyor ki bize intikal edebilsin bize ulaşabilsin, birçok sohbet olur da ulaşmaz bize kulak faaliyete geçmemiştir, kulak faaliyete geçmek ister göz geçmemiştir faaliyete, göz ister gönül geçmemiştir yer yapmaz, işte binaen aleyh her bir ayn cebir etmesi kendinden kendinedir.

Başka bir şey başka bir şey üzerine cebir ederse o zaten haksızlık olur. cenab-ı Hak bizlerin mana aleminde dünya alemine gönderirken bu programını içine koyarak gönderiyor. Burada çiçek gibi açılmaya başladığı zaman kendi içindeki açılıyor, dışarıdan bir şey gelip te açılmıyor. İşte kendi içindeki programını açığa çıkartıyor, ikinci defa bunu tekrarı için de tekrar o programı hazırlıyor. İşte tohum, çekirdek dediğimiz şeyler de hep ayan-ı sabitelerdir. O ayan-ı sabitede “Halık” isminin tecellisi vardır. O çekirdekte. Halk edici isminin tecellisi vardır

Diğer taraftan bir başkası gelmiyor ki “ey çekirdekçiğim bak sana rica ediyorum gene eskisi gibi ol çünkü bizim ona ihtiyacımız var, ama sen taşlaşırsan taş olursan biz ne yeriz” yerin altında çekirdeğin başında diyen var mı hiç, ama o kendi programını kendi muhafaza ediyor ve içindeki programının içindeki mükevvenatını yani tekevvünatını ortaya getiriyor kökleri oluyor, yaprakları gövdesi oluyor, ondan sonra da başağını başağının içinde de kendi programını oluşturuyor, ayrıca bire kaç program veriyor, ne kadar feyizli bereketli

Cenab-ı hakk'ın yapmış olduğu iş. Bir bakıma hal lisanı ile o kendi kitabını okuyor ve kendinden bir sonraki aşamayı hazırlıyor, ve tatbik ediyor, fizik kuralları ne yapar aşağı doğru çekim yapar ama toprağın içindeki su bitkilerde yukarı doğru çıkıyor yer çekim kuvvetinin ters istikametinde çıkıyor.

Hangi pompa bunu yapıyor veya hangi güç emme basma tulumba gibi yukarıya çekiyor, işte onun programı içerisinde onu işletecek mekanizma var o suya o hareketi verecek o toprağın altındaki kılcal kökler emici tüyler suyu emecek, aynı ortamda buğday, nohut fasulye mısır tohumu olsa toprak aynı su aynı kök sistemleri benzer ama bu farklılığı meydana getiren ilim o bitkinin neresindedir? O nohutu nohut yapmak için toprak altından çekmesi lazım gelen nişastası nohut olmasını sağlayacak o atomları toplaması ve tohumun içini dolduran besinin yaprakta üretilmesi hangi akıl ile izah edilebilir ki. Sonra nohut nohutluğunu kayıp ediyor, bitiyor, yere tohum ekildiği zaman göğsünü çatlatıyor yani programını ortaya çıkarıyor, nohut nohutluktan sıyrılıyor, kendini feda ediyor, o programı bozuyor, bozuyor derken açığa çıkarıyor, o zaman tohumun bitmesi lazımdır, ama bir bakıyorsunuz dallarında gene kendini halk etmiş kendi kendini halk ediyor, ne ile işte ayan-ı sabite ile Cenab-ı Hakk'ın vermiş olduğu oraya vermiş olduğu Zat'i programı ile kendi kendini üretiyor.

Kontrol kendi içinden oluyor, eğer kontrol dışarıdan olsa onların hiç biri bir birine benzemez, biri büyük biri küçük olur, biri yassı biri yumru olur, biri ağır olur dallar çekemez yere düşer, biri minicik olur hiçbir işe yaramaz, istisna olarak bunlar da oluyor o ayrıdır, ama ana olarak kendisini bozmuyor, orijinalliğini bozmuyor, on bin seneden beri insanoğlu yeryüzünde görüldüğü günden beri buğday aynı buğdaydır, bu ilmi kim aktarıyor tohumdan tohuma, hiçbir bozulma olmadan, işte ayan-ı sabitelerinin özünde onlar mevcuttur. Her bir ayn kendi istidadına ve Zat'i kabiliyetine göre müteayin olur. Kendinde bulunan zat'ındaki kabiliyetine göre ortaya çıkar, müteayin olur dediği, görüntüye gelmektir, yani şahsiyet kazanır.

Şimdi bütün alem bu sistem içerisinde oluşmaktadır. Buna siz ister cebriye deyin ister kaderiye deyin hiçbir isim bunu kapsamına alamaz. Yani bunun izahına yetmez. En güzel izahı, bütün varlıklar kendi özlerinden yönetilmektedir. Her bir ayn kendi Zat'ı istidat ve kabiliyetine göre müteayin olmuştur yani şekillenmiştir böylece her ayn kendi kendine cebir etmiştir. Bütün varlığın oluşumu budur, şimdi bunu böyle bilelim ve insana gelelim kader-i muallak nerede kader-i mutlak nerededir şimdi, kaderle ilgili bunlar çünkü var oluş sebebi bunlar var oluş sistemidir. DNA yı da meydana getiren ayan-ı sabitelerdir, DNA ismi de tesdüfi değildir oradaki “Dal” delil, “Nun” da nur’a intikal olunca kudrete dönüşür kudret olur,

ن وَالْقَلَمِ 68/1 ayeti var ya “Nun” Nur’a dönüşünce Kudret-i

İlahiye ortaya gelir, “A” da ayan-ı sabitelerdir orada yani aynlardır. Yani şöyle de diyebiliriz, Ayan-ı sabitelerin ilk fiile gelirken ki aldığı isim “DNA” şifresidir. Ayan-ı sabite mutlak görünmezliklidir çünkü onlar sadece ilimdir, ama ayan-ı sabite tekevvün haline gelmeye başladığı zaman DNA ile başlıyor sonra atomlara dönüşüyor, yani zuhura çıkmanın ilk temelleri atılmış oluyor, ilk dokuları örülmeye başlıyor, yalnız DNA lar mı atomdan oluşuyor atomlar mı DNA dan oluşuyor, ilk başta atomlar oluşuyor atamlardan da nükleik asit moleküllerini oluşturuyor ondan sonra DNA molekülleri meydana geliyor.

DNA da içinde bilgi ile bitkinin yapısını ve tohumu meydana getiriyor. İslam dini bakın tamamen ilim dinidir,

11- KADER BAHSİ DEVAMI

Bundan önce a’yanın hakikatlerinden ve kaderin oluşumundan bahsetmeye çalışmıştık, yine bu mevzu ile ilgili devam edelim, yolumuza bakalım mevlam neler ihsan edecek. Ne demiştik; her bir ayn kendi kabiliyet ve istidad-ı Zatiyesine

göre mütayin olmuştur. Yani Zati istidat ve kabiliyetine göre zuhura gelmiştir. Binaenaleyh böyle olduğundan her bir ayn kendi kendine cebir etmiştir, yani hiçbir varlığa dışarıdan bir cebir olmamıştır. İşte cebriyecilerin kanaatini böylece bu çürütmüş olmaktadır.

Bir ehl-i sünnetin kader anlayışı vardır, Mutezile'nin kader anlayışı vardır, cebriyecilerin kader anlayışı vardır. Kaderiyecilerin kader anlayışı var, tasvvufçuların kader anlayışı vardır. bunların dışında tabi bir sürü kader mevzuu ile ilgili guruplar vardır. hepsi de kendilerine göre bir kader anlayışı içindeler, kendi kader anlayışlarını yegane doğru kader anlayışı olarak kabul etmekte, diğerlerini inkar edip küfrüne kadar gitmekte, Tabi bunlar yanlış şeylerdir, biz şunun yanlış var bunun doğrusu var diye kimselerle uğraşacak halimiz yoktur, Zaten vaktimiz de yoktur, biz tasavvuf büyüklerimizin bizlere bırakmış olduğu gerçek kader anlayışını anlamaya çalışarak bu istikamet üzerinde yaşantımızı sürdürmeye çalışmaktayız, inşallah en isabetlisidir, tabi hiçbir zaman herhangi bir şey hakkında iddiacı olmaya gerek yoktur, ama mantık var şuur var anlayış var, ölçüler var, işte bu ölçüler içerisinde en güzel kader izahını yapan gurup ehl-i sünnet velcemat gurubudur ve bunun batınını faaliyete geçiren de tasavvuf gurubudur ama tasavvuf dediğimiz herhangi bir tasavvuf ismini alan değil gerçek tevhid ehli üzere olan tasavvuf gurubudur.

Tasavvuf isminde bir sürü yollar vardır, kendisine tasvvufçu diyorlar biraz duygusallık, biraz zikir biraz muhabbet tasavvufçuyuz diyorlar tasvvuf demek bir bakıma tasavvufun izahını yapmamız gerekirse, bireysellikten kurtulup Uluhiyete ulaşmak diye kısaca anlayabiliriz. Gerçek tasavvuf budur, bunun dışında bireysellikle sürdürülen her türlü yaşantı tasavvufun kapsamına girmez. Ancak zan olarak zannedilir, ama mümkün değildir. Tasavvufun hali Allah'a ermektir, bazıları tabi bunları çok değişik, değişik şekilde ifade etmişlerdir, birisi diyor ki "Tasavvuf Hakk'ın esrarına hayran olmaya derler, tasavvuf ateş-i aşkla suzan olmaya derler,

tasavvuf gönöl tahtında sultan olmaya derler, Tasvvuf cümle alem cismine can olmaya derler” beşeriyetinden geçip cümle alem cismine can olmaktır.

İşte Tasavvuf bu, gerçek tasavvuf budur. Cenab-ı Hakk ezelde daha bu varlıklar ortada yok iken diğer kasette de belirtilmeye çalışıldığı gibi ayan-ı sabiteleri evvela oluşturdu programlarını oluşturdu, bu ayan-ı sabiteler yani sabit ayan, programlar, her varlığın kendine has özel programı o program olmasa bu alem karma karışık olur, müstakil varlıklar yani değişik biçimdeki varlıklar ortaya gelmez, kiminin kulağı bu taraftan kiminin kulağı tepesinden çıkar kiminin dili boğazından çıkar, her varlığın kendi öz programı var ona göre ve her varlık kendi varlığında kemal üzere oluşmaktadır. Neden her varlık kendi hali üzere kendi kemalindedir, ama her varlık hiç ayırmadan neden böyle çünkü ayan-ı sabite üzere ortaya gelmekte ayan-ı sabite de mec’ul değildir, dedik yani mahluk değildir denildi.

Burada kemalat veya zavalat göreceli üzere zaman zaman mevzu olduğu gibi görecelidir, yani bireylere göredir, kemal veya zeval bakın göreceli bireylerin karşılıklı hallerine göredir. Ama aslında bütün varlık kendinin mutlak kemali üzeredir. Göreceli demek varlıkların birbirlerine olan değerlendirmeleridir, birine göre birini değerlendirme diğerine göre de onu değerlendirmedir. Bu mutlak değerlendirme değildir, bireysel değerlendirmedir o yüzden eksi veya artı anlayışlar ortaya gelir. Yani eksi falan hale göre eksi, filan hale göre de kemaldır ama diğerinin eksi dediği kendinin kemalidir. Yahut bir başkasına göre kemaldır.

Yani değer yargıları görecelikten ortaya gelmektedir. Hani gol olması gibi üstten bakan bir başka, sağdan bakan bir başka, soldan bakan golü bir başka şekilde kale arkasından bakan başka, golcü tarafından bakılan başkadır. Ama en sağlıklı görüş atanın istikametinden bakılırsadır. Diğerlerinin hepsi münakaşa sebebi olur. İşte yukarıdan bakan birisi varsa o zaman der ki kardeşim seninki de doğru, senin ki de doğru, hepsi doğru aynı şeyi değişik şekilde anlatıyorsunuz ihtilafınız

bu yüzden oluyor, işte buna görecelik deniyor, bakış açılarının değişik olması ve değer yargılarının da değişik olması tat alma anlayışının değişik olması sosyal yaşam sistemlerinin bazı guruplarda değişik olması bu değişik değerlendirmelere sebep oluyor.

Ama bu asli değerlendirme değildir. Asli değerlendirme Allah'ın değerlendirmesi oluyor. Mutlak değer, o da her varlıkta mutlak değer kendi varlığının istikameti üzere kendi varlığının kabiliyeti üzere kemalinde olmasıdır. Şimdi misal verirler hacca gidiyormuş diye işte kaplumbağa ile tavşan, tavşana göre kaplumbağa zevalde yani kaplumbağa tavşan ile koşmaya başladığı zaman bir saatlik tavşanın yolunu kaplumbağa 10 günde alamaz, bakın bu işte ona göre zevaldedir. Ama kaplumbağaya göre de tavşan zevaldedir, neden çünkü tavşanın kafasına bir darbe gelse ölür gider, ama kaplumbağa kafasını kabuğuna çekerek tehlikelerden kendini korur. Çünkü orada kemalindedir.

Orada tavşan zevalde kaplumbağa kemalindedir. Ama diğer şekliyle baktığımızda tavşan da kendi kemalinde kaplumbağa da kendi kemalinde yılan da kendi kemalinde papağan da kendi kemalindedir, meseleyi bir birleri ile karşılaştırarak değil, her varlığı kendi ölçüleri üzere tespit etmek gerekiyor. O zaman da hepsinin de kendi kemalinde olduğunu görüyoruz. Yani kendi kemallerinin kendinde olduğunu görüyoruz. O halde mantiken de zaten birinin birileriyle karşılaştırılması gerçekçi olmaz. Çünkü iki şeyin aynen olması mümkün değildir. ki şey aynı değilse, o zaman değerlendirme yapmamız mümkün değildir. Değerlendirme tam müsait iki varlık arasında olması gerekiyor. Ama hiçbir varlık iki varlığın aynısı olmadığına göre o halde hepsi kendi kemalatını yaşamaktadır.

Şimdi kokuları ele alalım daha güncel bir şeydir, kötü kokular çirkin kokular işte mis gibi kokular güzel kokular diyoruz, bakın kötü koku diyoruz, burnumuzu çeviriyoruz neden çünkü orada kemalli bir koku vardır, yani bizlere yolumuzu değiştirecek kadar sert ve güçlü bir iletişimi var, ama bizim şartlanmamız iyiye kötüye göre olduğundan onu

eksi diye görüyoruz. Efendimiz ve arkadaşları hani bir yoldan geçerlerken ölmüş bir köpek veya kediye rastlıyorlar, sahabe-i Kiram hemen yollarını değiştirip ne pis kokuyor diye burunlarını kapatıyorlar ama efendimiz gidiyor “ne güzel dişleri var” diyor. Bakın orada bir kemalat var, güzel dişleri var, o sert diş o yumuşak doku içinde nasıl oluyor hangi dişçi gelip te oraya onu takıyor, orada ne kadar muazzam bir sanat vardır, orada ölü dahi olsa onun bir kemalatı vardır.

Yine böyle bir arkadaş yolda gidiyorlarmış derken önlerine bir canlı pisliği çıkıyor, işte birisi o taraftan birisi bu taraftan sıyrılıyor, içlerinden bir tanesi biraz geri kalıyor, arkadaşları yola devam ediyorlar bakıyorlar bir arkadaşları yok geri baktıklarında o arkadaşları geride kalmış eline bir çubuk almış o gübreyi karıştırıyor, ona sesleniyorlar o pislikle ne uğraşıyorsun diye siz yolunuza bakın ben konuşuyorum diyor. Neyse arkalarından yetişiyor onların arkadaşları diyorlar ki güya onunla alay ediyorlar nasıl konuştun mu ne anlattın diyorlar alaylı bir şekilde, o da öyle şeyler konuştum ki diyor, peki ne konuştunuz, sordum onlara diyor, seni bu hale kim getirdi nasıl geldin sen bu hale daha evvel sen neydin diyor.

O bana dedi ki ben bir zamanlar ağaçların üstünde öyle nazı nazlı sallanan armuttum, elma idim, yerden güzel güzel biten karpuzdum, buğdaydım işte lahana pırasaydım, peki bu hal nasıl başına geldi, ah diyor o insanlar yok mu, onlarla biraz ünsiyet ettim beni bu hale getirdiler diyor. Tabi bu işin bir başka tarafıdır, gene aynı onun içinde var olan özümseven şeyler insanın vücuduna intikal ederek insanlara hayat veriyor, o ayrı burada dikkatimizi çekmek istediği bir başka şey vardır, şimdi o bizim pislik tabir ettiğimiz şeyi biz alıyoruz bir ağacın dibine koyuyoruz, yine o armutlar nazlı, nazlı sallanıyorlar, gene oradan geliyor, bir hayvancağız geliyor, giriyor onun içerisine (gübrenin içine) alıyor oradan bir parça top haline getiriyor, yuvarlıyor hayatını orada sürdürüyor, kışa yiyecek olarak onu saklıyor.

İşte bu göreceli değil mi, o hayvan pisliği böceğe göre o ona hayat veriyor, o gübrelerin içinde ne kadar çok sinekler

oluşur hayatlarını oradan kazanırlar, tezeklerin içerisinde sinek kaynar, sinekler yumurtalarını oraya bırakarak oradan çoğalırlar, işte o sineğe göre orası hayat veriyor, orada hayat buluyor, ama diğerine ters geliyor, gelebilir ona ters geliyor diye mutlak kötü demek değildir. Eğer o mutlak kötü olsa ağaca gübre olarak verildiğinde ağaca hayat verip armut, elma oluşmaz. Demek ki bu alemde her şey bizim değerlendirmemiz ile iyi veya kötü damgasını yiyor.

Bu alemde iyi de yok, kötü de yoktur. Bu alemde sadece Allah'ın değerlendirme yapmadan salt ayan-ı sabiteler yoluyla zuhuru vardır. Eğer bir varlıkta Allah'ın zuhuru varsa onu biz iyi veya kötü diye değerlendirme hakkına sahip değiliz. İyidir diye değerlendiremeyiz, çünkü gerçekten onun iyiliğini değerlendirecek halimiz yoktur, ancak iyidir diye zahirdeki ya kokusuna yahut rengine şekline bakarak iyidir deriz, kötüdür diye hiç hakkımız yok, çünkü her varlık kendi kemali üzere olduğundan bize kötü gibi gelen şey bir başkasına başka yere hayat vermektedir. Nasıl hani yanar dağların ağzında ateşte yaşayan semender adında mahluklar varmış, bize kötü olan o ateş ona kötü gelmiyor, o zaman bizim yaşadığımız ortam da ona kötü geliyor, Hâdi bakalım şimdi hangisi kötü nasıl değerlendirelim.

Bir gün Hz Mevlana yazar Mesnevi'sinde bir adam yolda gidiyorken bir çarşıdan geçiyorken dükkanın önünde bayılıp düşüyor, etrafındakiler başına toplanıp kolonya veriyorlar yüzünü ıslatıyorlar, kaldırmak istiyorlar ama adam bir türlü yapılanlara cevap veremiyor, ne yaptılarsa ayıltamıyorlar, oradan birisi geçiyormuş yörenin akıl danıştığı kimselerden birisi o belki çare bulur diye onu çağırıyorlar, o kişi durumu soruyor onlarda bayıldı ayıltamadık diyorlar bir de siz baksanız diyorlar, o da soruyor bu baygın adamın mesleği ne idi diyor, onlarda "Debbağ" dı diyorlar, o zaman diyor ki çabuk bir parça hayvan tezeği bulun, hemen buluyorlar alıyor onu burnuna koklatıyor, baygın adam bapşırarak gözlerini açıp ayılıyor. Bu duruma çevredekiler şaşıyor sen bunu nasıl anladın nasıl dirilttin diyorlar, diyor ki onun burnu bu kokuya alışmış onun hayatıdır onunla yaşıyor, onu istiyor, vücudu ona alışmış onu

istiyor, artık o hayat şekli olmuş onun. Peki bu adam neden bayıldı durduğu yerde, nerede düştü bu diyor, bir de bakıyorlar bayıldığı yerde itriyat dükkkanı var, o güzel kokular onu bayıltıyor ona yaramıyor o gübre kokusu da onu ayıltıyor.

İşte bir koku birisine hayat veriyor, aynı koku başkasını rahatsız ediyor. Demek ki göreceli hiçbir şey mutlak değildir. Şimdi bütün varlıklar mahlukat insan dahil evvela bu kurgu içerisinde, yani zuhuru bu sistem ile oluşmaktadır, genel olarak buna tabidir, her varlık zuhura gelen her varlık, yalnız her oluşumda olduğu gibi insanın bu oluşumda da istisnası vardır, yani diğerlerine göre istisnası vardır. Çünkü insan girift bir varlıktır, çözülmesi de zor bağlanması da zordur, neden çünkü kendisi zordur, insan zordur, yani tekniğinin çok hassas olmasından kurgusunun çok muazzam muhteşem olmasından, bir makine ne kadar son derece teknik olursa her bir teknik ilave edilişinde bir sistem devreye giriyor.

O sistemler ne kadar çoğalırsa o teknik de o kadar çok artmış kabiliyeti ve kullanımı o kadar genişlemiş ama bozulması hassasiyeti kullanılması da o kadar zorlaşmaktadır. Tamirâtı da o kadar zorlaşmaktadır, işte onun için insan zor bir mahluktur, zor bir sistem zor bir makinedir, var edilişi itibariyle de kullanılışı itibariyle de zahiri batını itibariyle de kendi şahsi değerleri itibariyle de ilahi değerler içerisinde yaşaması itibariyle de, öyle olmazsa zaten insan olmaz zaten. Biraz önce nohuttan bahsettik nohutta tek sistem var, nohut kendini üreterek birini üretiyor birini batırıyor böylece yoluna devam ediyor. Kuşlar öyle, hayvanlar öyle, her şey öyle ama insan öyle değildir, insanın çift kanadı var, kanadının bir tanesi Uluhiyet kanadı bir tanesi kendi beşeriyet kanadıdır.

Birini çalıştırmazsa eksik olur yeterli olmaz biz şimdi ne yapıyoruz Uluhiyet kanadımızı da beşeriyet kanadımızı takarak tamamen beşer uçuş yapıyoruz, bazılarımız beşer kanadını alarak ki bu az kimsedir, Uluhiyet kanadını takarak Uluhiyet kanadı ile uçuyor bu sefer beşeriyetine haksızlık etmiş oluyor, işte bunun kemalatı hem kendi varlığı bireysel varlığının hukukunu koruyor, hem de Allah'ın bu beden

üzerindeki hukukunu koruyarak hareket etmesi gerekiyor, dengeli hareket etmesi gerekiyor.

Şimdi Cenab-ı Hakk, dediğimiz gibi ayan-ı sabitelerde programlarımızı yaptı ve bütün bu alemin programını yaptı, bu dünya dahi böyle aynı dünyanın ayanı sabite programı yapıldı, dünya o program üzerine dönüyor, üzerindeki canlıları besliyor, bakın dünyada Rezzak ismi var zuhura geliyor, Vehhab ismi var, zuhura geliyor, hiçbir şey istemeden hep bize bir şeyler veriyor, işte insanda Cenab-ı Hakk'ın isimleri ve sıfatları DNA sında yani öz hücrelerinde hepsi mevcuttur. Yani Esmâ-ı ilahiyenin hepsi mevcut, aradaki fark şudur, bir nohutta da bu mevcut, yalnız o isimler zuhura geliyor Rezzak ismi Vehhab ismi Hay ismi zuhura geliyor, alim ismi var hepsi zuhura geliyor da ama tek bir üretim yapıyor, ama insan o kadar çok üretim yapıyor ki bütün bu üretimleri yapabilecek esmâ-ı ilâhiye ve onun kudreti gücü insana veriliyor.

İradesi insana veriliyor, zaten subutî sıfatları Hayat, İlim, irade, Kudret, Kelam, Semi, Basar bunlar DNA larda mevcut olduğu için bizde zuhura çıkıyor. Aksi halde bunlar özümüzde olmasa bir yerden çıkmaz bir yerden gelmez de dışarıdan gelmez de insana bunlar, işte bu safhayı biraz daha anlamamız gerekiyor, Cenab-ı Hakk bizim DNA larımıza yani bizim yapımıza bizim ayan-ı sabitemize kaderimizi de iliştiriyor, işliyor şimdi kasedin başına gelmiş oluyoruz, esas tasavvuf mertebesinde anlaşılan kader mevzuu budur, ama alt yapısı itibariyle ehl-i sünnet vel cemat anlayışı ile kaderi bilemezsek buraya ulaşamayız. Bunu yaşayamayız, bunu yaşayamazsak ehl-i sünnetinkini sadece zahiri bir anlayış ile tatbik eder oluruz.

Batını bilemeyiz sathi bir anlayışla doğruya en yakındır ama özü değildir suri şeklidir sadece. Cenab-ı Hakk kendisinin zâtî zuhuru olmasının diğer varlıklar ef'al Esmâ Sıfat zuhurlarıdır, insanı Zat'i zuhuru olmasını diledi. Dolayısıyla kendinde ne kadar orijinal özellikler varsa kendinde sonsuz olmakla birlikte insana bunlardan belirli miktarda verdi. Ahirette bunu kullanmasını bilen insanlar çok daha geniş olarak

kullanacak cennet sahasında Cenab-ı Hakk'ın Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Semi, Basar, verdiği bu sıfatları bize ancak şunun imkanları dahilinde kullanma selahiyeti verdi, gücünü verdi, beden içerisinde kalmak suretiyle verdi emanet olarak ama ahirette bunlar sonsuz bir güç ile insanoğlu bunları kullanacak cennet sahası çok geniş olduğundan o sahada bunları son derece büyük bir kudret ile kullanacaktır.

Dilediği anda kızarmış önüne gelecek kuşlar işte bu kudret sıfatının kendisinde zuhurudur, istediği kısa bir sürede Cennetler arası gidiş geliş yapabilecek ziyaret edebilecek bu çok uzak mesafelerde. Burada bunların kullanımını Cenab-ı Hakk tahditli tuttu, eğer tahditsiz geniş anlamda tutsaydı, o nefsani olarak kullanılır ve bir birlerimizin sahasına duhul ederdik yani yaşam sahasına duhul ederdik. O kadar verdiği halde yine de birbirimize tecavüz ediyoruz sahalamıza giriyoruz, haksız olarak. Ya bunu ef'al alemde çok daha güçlü olarak kullanma imkanını verseydi hayatımızı, ilmimizi bilhassa kudret ve iradeyi bize daha şiddetli geniş manada mesela 500Kg lık bir cismi bir elimizle kaldırma gücünü verseydi, o zaman karşımızdakine daha çok zarar verirdik.

Tabi o da aynı şekilde bize daha çok zarar verirdi. Onun için bak kulum sen şunun şeyleri içerisinde ağırlığı kilosu yahut sınırları içerisinde sana yetecek kadar bu güçleri veriyorum, şimdi ama bunların varlığını bil ve bunları geliştir, gelecekte kullanman için, bakın cennet ile cehennem arasında bir fark var bu fark Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, semi, Basar ve bütün sıfatlarını ve isimlerini cennet ehli Cennette en geniş manada kullanacak, ama cehennem ehlinde bunlar elinden alınacak, yani dünyadakinden daha kısıtlı olarak geriye çekilecek kullanma sahası verilmeyecek, çünkü orada insanın hürriyeti yoktur, dünyada bütün insanlar ehl-i cennet ehl-i cehennem bunu birlikte kullanıyor, aynı miktarlarda kullanıyor, gerçi hangisi cennetlik hangisi cehennemlik bilmiyoruz ama o ayrıdır.

Anlatmak istediğim ama bunların bir kısmı cennette bir kısmı da cehenneme gidecekler o halde dünyadakilerin bir

kısmı cennetlik bir kısmı cehennemlik hangisinin olduğunu bilsek bilmesek mesele değildir. Ama burada mühim olan Cennete gidecekler olan Cenab-ı Hakk ın bu sıfatlarını çok geniş bir şekilde çok güçlü bir şekilde kullanacaklar sahip olacaklardır, Cehenneme gideceklerin elinden bu sıfatlar alınacaktır. Burada müşterek ama orada ellerinden alınacak Cehennemliklerin işte o zaman ah yandım vah yandım esas cehennem o olacaktır.

Allah'ın kendine ait sıfatlarını insana veripte kullanamaması neticesinde elinden alınması cehennemde kişi müstakil hareket edemeyecek hapisanede kişinin müstakilliği var mıdır, yoktur, bunun gibi hapishaneye giren eski hürriyetini arıyor, en çok aradığı hürriyet yani kendindeki güçlerini hür iradesiyle kullanması bu gün İstanbul'a gitmeyi diledi mi gider, Ankara'ya gitmeyi diledi gider, ama hapishanedeki bir yere gidemez. Ancak o sınırlı yer içerisinde o bulunduğu mahalde 10 adım yirmi adım neyse o kadar kudretini o kadar kullanabilir. Çünkü güçleri sınırlandırılmış bazılarının da tamamen elinden alınmıştır.

İnsanoğluna verilen o çok muazzam büyük lütuf o lütfun zuhura çıkması için verilen o muhteşem makine yani beden makinelerimiz tabi ki diğer varlıklar kadar basit bir yaşam sistemine tabi olamayacaktır olmayacaktır, zaten olamaz da, şimdi bir motosiklet kullanmakla son derece modren bir jet kullanmak bir olur mu, tabi ki olmaz, işte o jeti kullanmak için bir çok sistemlerin bilinmesi ve faaliyete geçirilmesi gerekiyor, iniş takımları uçuş takımları işte sürat nereden ne gelecekse telsiz konuşmaları bunların hepsi bakın insanda mevcut olan özelliklerdir.

Şimdi insana bu kadar büyük lütuflar verildiğinden tabi onun bir sorumluluğu da olacaktır. Bir motosiklete binenin sorumluluğu ile füzeye uçağa binenin sorumluluğu bir olmaz. Ona diyorlar ki koordinatlarını veriyorlar şuraya, şuraya gideceksin ama o çalışan içerisinde bir de sana ait dinlendiğin zamanlar olacak onun kontrolünü ikinci kaptan alacak o zaman o saatlerde dilediğin gibi yaşarsın, ama asli

programına zarar vermeden dünyanın sistemine alemin kişilerin ve çevrendekilere zarar vermeden yaşarsın.

İşte Cenab-ı Hakk o ayan-ı sabitelere zıt isimleri de koydu. Ama nohutta zıt isimler yok, dolayısıyla zıddiyet yok, tek ismin mutlak hakimiyeti olduğundan kargaşa da yok ve onun programı kolaydır. Ama insanda zıt isimler olduğundan zıt isimler de Hakk'ın ayan-ı sabitesine bağlı ve Hakk'ını talep ettiklerinden insanın üzerinde onların da zuhura çıkma hakları vardır. Özleri itibariyle var sonradan verilen bir Hakk değildir. İşte burada insanın şahsi iradesi ama çok eğitilmiş bir insan olması gerekiyor, Cenab-ı Hakk'ın gene o insana zahirden verdiği emir ile, yani peygamberi ile gönderdiği kuralları ile kurallarına uymaktasın ey kulum diyor.

İşte bireysellik ortaya çıktı, Hâdi ismi de var çekirdeğimizde ayan-ı sabitemizde Mudil ismi de var. Gösterdi ki bu programı senin yolun burasıdır, füzenin yolu yani istikamet burasıdır, bu şekilde götüreceksin bunu, bunu kullanman da sana verdiğim güç ve kurallar içerisinde güç sistemi içerisinde olacaktır. Eğer biz işte o zaman nefsimize mudil ismi ağırlık verir de Mudil ismimizle nefsimiz de Mudil ismi istikametinde bir irade ortaya koyarsa işte o zaman bizim sorumluluğumuzdur. Ama Cenab-ı Hakk Hâdi programıyla yani namazını kılsın orucunu tutsun haccını yapsın Müslüman isen daha doğrusu bana gelmek istiyorsan bu program miraç programı budur, bunu uygulaman lâzımdır diyor.

Ama nefsinle yaşamak istiyorsan o zaman sen kendi değerlerinle hayatını sürdür. İşte baştan dediğimiz gibi program kader-i mutlak bunu değiştiremiyoruz, bu ayan-ı sabitelerimiz burada değişmiyor, kaderin değişmez dediği budur, ayan-ı sabite mutlak olarak kurgulanmış ve bizim onu değiştirme hakkımız yoktur. Ama ayan-ı sabitelerin muallakta bırakıldığı yerler vardır. yani Hâdi ismi de var Mudil ismi de vardır, ama bizim programımız boşta bırakılmış ama iki programımız var, biri ayan-ı sabite olarak gelen özümüzdeki programımız var, bir de Cenab-ı Hakk'ın bizde dışarıdan

uyguladığı dışarıdan gönderdiği umumi olarak peygamberi vasıtasıyla elimizde bir programımız vardır.

İşte bizi içimizdeki program ne suretle olursa olsun içimizdekini muhakeme ederek dışarıya çıkarır iken yani uygulamaya koyar iken hayatımızın bize ait bölümlerinde ötekilerin de uygulamada hakkımız yok zaten o tabi olarak çıkar ona mani olamayız, yani kader-i mutlağı biz kendi bünyemizde değerlendiremeyiz. Gerek de yok zaten başaramayız da zaten. Mümkün de değildir. Ama ondan sorumlu değiliz. İşte içimizdeki ayan-ı sabitelerin zıt isimlerini törpülemek için yani sınırlamak için çünkü onların dürtüsü vardır çıkmak istiyorlar haklıdırlar, eğer onlar başıbozuk olarak dışarıya çıkarsa bizim hayatımız karma karışık oluyor.

İşte nefsani hayat yaşayanların hayatı budur. Yaşadığı sistem budur. Cenab-ı Hakk diyor ki ey kulum senin içine ben çok büyük enerji yatırım potansiyel zaman mekan her şey verdim, ama şu anayasana da al seni her türlü tehlikeden koruyacak olan budur, buna uymak zorundasın bana gelmek istiyorsan diyor. İşte hani nasıl diyorlar şeriat kurallarına vur, evham vehim, geliyorsa ilham mı vehim mi olduğunu anlamak için şeriat kurallarına vur, uygunsa tatbik et bakın ne kadar güzeldir, işte biz kendimizi Kur'an öncelikli veya Kur'an buyruklu veya Kur'an yol göstericiliği içerisinde tatbikatlarımızı yapmaya devam edersek bizim için salah yol bu oluyor. Ancak bu şekilde içimizdeki Kahhar tecellisini içimizdeki Mudil

tecellisini içimizdeki ^{مُذِلٌّ} ظَلَمُوا جُولَا 33/72 tecellilerini buna

uymak suretiyle muhafaza etmiş batında bırakmış oluyoruz. Ve bunlar bize zarar vermiyorlar. Cenab-ı Hakk'ın yağmurundan rahmet de geliyor zahmet de geliyor, aynı su çoğaldığı zaman yıkıp götürüyor, ama aynı su mutedil geldiği zaman bize hayat veriyor. İşte bizim nefsimiz bu rahmet tecellisine kaydığı zaman yani Rahmetin zahmet tarafına kaydığı zaman oradaki su azaba dönüşüyor, Nuh (as) da olduğu gibi.

Evvelce mutedil yağdığında yani o esma bizde mutedil zuhura çıktığında bize rahmet veriyor, ama o esmanın şiddeti arttığı zaman o esmanın şiddeti neden artıyor, diğer esmanın enerjisini bakın Rahman esmasının enerjisini kullanmadığımız için o iç potansiyelde o enerji Mudil ismine kayıyor, Mudil ismini artırarak daha çok çıkartıyor. Fazlalaştırıyor, nefsimiz de ona uygun hareket ettiğinden o bizim ruhumuza perde oluyor. Zıl oluyor gölge oluyor, onun için işte şeytana uymayın deniyor çünkü eksi artış olmuş oluyor. Şeytanın ayak izlerini takip etmeyin, basmayın.

İşte insanın diğer varlıklardan üstünlüğü ve farklılığı ve girift olması bu itibariyledir, bunun içindir ki bundan sonra yani bu dünyada yaşamış olduğumuz fiillerimizin bir aşaması bir sonraki aşaması olan ahirette cennet ehli veya cehennem ehli oluyoruz. Yani bizim bireysel irademizle ya hâdi ismini, tatbik etmemiz veya Mudil ismini tatbik etmemizin neticesinde oluşuyor o zaman Cenab-ı Hakk bize cebir etmiş değil cebir bizim kendimizden meydana gelmiş oluyor. O zaman Cenab-ı Hakk'a ya rabbi sen böyle yaptın sen böyle şey ettin diye bühtanda bulunmamız O'na işte böyle kırgın gibi bir hal üzere olmamız yerli yerince bir şey değildir, çünkü her şey bizim kendimizden kendimize oluşmaktadır.

Böylece silüet bulup yani vücut bulup meydana çıkmaktadır ayan-ı sabiteler düşünceler idrakler. Bu dünyada biz sadece saliverilmiş tarlada çıkan otlar gibi değiliz, o otların bile bir çıkış sebebi vardır, bakın ne derler Cenab-ı Hakk ana rahmine bir kuzuyu düşürdüğü zaman onun tarlada otunu bitirir, hazırlar, diyor. Buraya gelmişse bir şeyler yiyecek bir şeyler giyecek, yiyeceği giyeceği hazırlanmamışsa buraya niçin gelsin o zaman haksızlık olur, neden getirilsin. Cenab-ı Hakk neden bütün alemler var edilmezden evvel halk etmedi, programını yaptı ama faaliyetini varlığını görüntüsünü getirmedir.

İnsan boşta oturacak değil ya, bir sahne lazımdır, daha bir mekan lazımdır, onun için evvela alemleri halk etti, insanın programı en önce yapıldığı halde en son zuhura geldi. Alemin programı en son yapıldığı halde en önce var edildi, sahne hazırlandı. İşte faaliyet sahası olmasaydı tabi insan bir yerde oturacak hali yok nerede otursun insan gökte yaşayamıyor, melek olsa Hâdi göklerde yaşasın, nitekim dünya daha henüz ateş küre iken üzerinde cinler vardı yaşıyorlardı, ama insan ateş kürede bu bedenle yaşayamıyor ki su da da yaşayamıyor, havada da yaşayamıyor, bunların mutedil olduğu bir sahnede sahada yaşıyor.

İnsanlar ile diğer varlıklar arasındaki farkı ve insanın bu dünyadaki hayatımızı ne kadar ciddi bir Hâdisi olduğunu o ne kadar ciddi olarak yönelmemiz gerektiği, çünkü ebedi hayatımızda buradaki ciddiyetimize bağlıdır. Ciddiyetimize derken hepimiz ciddi insanlarız, ayrı da yani tasavvuf hakikatine yönelmekteki ciddiyetimizin ne kadar mutlak olduğumuzu ne kadar çok buna ihtiyacımız olduğunu anlatmak için söylüyorum. Bu gafillik neden geliyor, eskiden beri gelen hep nefsi bireysellik üzere hayatımızın sürdürülmesi yaşıatılması alışkanlıklar şartlanmalar bunlar çok duygusalılık.

Burada insan hakkında sorulacak bir şey var mı, bir arkadaşımızın temennisi vardı, bundan sonraki ömrümüzü uzatma imkanımızda şansımız ne kadardır diye, tabi haklı olarak düşünüyoruz, çünkü olan olmuş geçen geçmiş ama hiç olmazsa bundan sonrasını gerektiği gibi değerlendirelim diye tabi bir endişemiz vardır, inşaallah bunu da en güzel şekilde değerlendiririz. Geçen geçti, artık onun üzerinde durmak biraz yersiz olur, bize lazım olan an dır, bakın insanı tefekkür düzeyinde en çok meşgul eden iki şey vardır. Yani düşüncede meşgul eden vaktini baltalayan kesen kıran iki şey vardır. Bunlar geçmiş gelecek peki geçmişin genel ismi nedir, mazidir, geleceğin de istikbaldir. Bir başka şekilde mazi hatıra demektir, gelecek de hayeldir. Gerçi mazi de hayalin içine giriyor ama isimlendirmek için geçmiş yaşandığı için artık hatıra olmuş yaşanmış hatıra olmuştur. Geleceğin ne şekilde

yaşanacağı belli olmadığından hayeldir, istersek biz bu ömrü gelecekte tatbikatımız Hakk üzere olsun, olacak olsun isterse halk üzere olacak olsun, şu anda ikisi de hayeldir.

Yani tatbikatı görülmeyen her şey düşüncededir tasavvurdadır yani hayel derken hiç olmayacak hayel manasına değildir, ama haylimizdedir yani gerek ihlas ile yaşamak gerek inkar ile yaşamak, geçmişini düşünmek de, geleceğini düşünmek de, bir hatıra bir hayal olmak üzere yaşadığımız anı heba etmektir. Efendim geçmişte şöyle oldu çocukluğumda köydeydim evdeydim o an gitti, anda o anda mazi oldu, elimizde sım sıkı tutmamız lazım gelen an maziye geçiverdi. Beş sene sonra ne yapacağım on sene sonra ne yapacağım şöyle mi olacak böyle mi olacak tamam **an** gene gitti, ama bizim yegane sahip olduğumuz şey “**an**”dır, ne gelecek bizim ne de geçmiş bizimdir.

Geçmiş zaten geçmiştir, gelecek belli değil, ama yaşadığımız **an** yani sahip olduğumuz şu **an**, o zaman anı yakalamak gerekiyor, anda yaşamak gerekiyor, geçmişte ve gelecekte değildir. Ama bu demek değil ki hiç düşünmeyelim, çocuğumuz askere gidecek kızımız evlenecek tamam o ayrıdır, orada yine bir **an** içerisinde faydalı geleceğe bir program yapma vardır. Yani o faydalı bir düşünce ama hayel deryasına dalsan bir türlü dalmasan bir türlü yani nefsanî olmayacak şeylere

12- DEVAM –Cd-3 AN-ZAMAN KAVRAMI

Anı kayıp etmemiz ikinci bir zarardır, neden çünkü zaten geçmişi kayıp etmişiz, geriye dönmesi mümkün değildir, geleceğini bizim düzenlediğimiz şekilde getirmemiz mümkün değildir. Gelecek geldiği zaman göreceğiz, ama an elimizdedir, işte geleceğini ve geçmişi düşünmekle ikinci bir zarar olarak tekrar kayıp etmekteyiz, tekrar zarara uğramaktayız. Ama geçmişi düşünmeyecekmiyiz, tabi ki düşünceğiz ama

kendimizi Helâk edercesine değil, çok kısa bir süre ibret almak için zaten “geçmişini bilmeyen geleceğini hazırlayamaz,” sonra “zaman olur ki hayali cihan değer” demişler eğer geçmişimizde anda yaşadığımızdan daha güzel değerler varsa bizi o daha ileriye götüreceğinden oradan enerji alma yönüyle düşüneceğiz.

Geçmiş ve geleceği hayali yönden düşünmeyi ortadan kaldırmak gerekiyor yani işe yaramayan şeyleri düşünmekten kaldırmak gerekiyor. İşte böylece yaptığımız zaman evvela zamanımıza hakim olmuş oluyoruz. Zamanı tutmak demek yani elinde kabz kabza elinde tutmak demektir. Bu zamanı elinde tutan kimse bunu kolay, kolay elinden bırakmaz, o zaman kolay, kolay geçmez.

Sohbet esnasında bir arkadaş ile görüşüyoruz, dediler ki “Yahu bu ahır zamanda bu zamanlar ne kadar süratle geçiyor” bir arkadaş da cevap verdi, tabi rahat geçiyor da onun için çabuk geçiyor dedi. Sen diyor o vakti gecenin içerisinde o aşıklara sor, o hastalara sor, o dertlilere sor, sen o zamanın nasıl geçtiğini diyor. Bakın bu hepimizin hayatında olan Hâdisedir, hasta olduğumuz zaman, zaman geçmez, Pazar günü evde oturuyor biraz çıkıyor bir hava alayım diyor, zaman geçireyim diyor, o da kahvenin önünde elini cebine sokmuş, elinde sigara ne yapıyorsun dendiğinde işte zaman öldürüyorum, diyor, kelama bakın zaman öldürüyoruz diyor, kelama bakın, zaman insanın eş değer hayatıdır, ben kendimi öldürüyorum diyor da farkında değil.

Yaptığı işin farkında değil onu şaka zannediyor, ân’a hakim olmak; işte bir şeye hakim olduğumuz zaman o kolay, kolay geçmez, kolay, kolay onu kayıp etmeyiz, değerini bildiğimiz şeyi kolay, kolay kayıp etmeyiz. Elimizde para varsa onu biz har vurup harman savururmuyuz? bakın karşılığında en az eş değer bir şey alalım diye o zaman veririz, yoksa gittik bir yere bir ayak kabı alacağız elbise alacağız 10 liralık şeye 110 lira dedi hemen bu parayı verirmiyiz, işte biz de zamanı böyle harcıyoruz. Üç kuruşluk şey alıyoruz karşılığında çok değerli olan 50 bin liralık zamanımız gitmiş oluyor.

İşte Kur'an-ı kerimde يٰۤاٰثَمُوۤلَآ 2/41 dedikleri bu “Çok az

pahaya değıştiller” yani hayatlarını sattılar, yalnız bir şeye dikkat çekmek gerekiyor, zaman hususunda bu vahdet sohbetlerinde de zaman çabuk geçer. Neden, zaman bir mahluktur, o da Hakk'ın ortaya getirdiğı bir mahluktur, biz bu mahlukla birlikte bu mahluk ile yaşıyoruz. Ölüm de bir mahluktur, ölüm tek sadece oluşan bir şey değildir, ölüm süreci olan bir şeydir. Hani bakın doğduğumuz zaman ölüyoruz. Bu arada bir de “ölmeden evvel ölüňüz” o hale gelinceye kadar ölüm süreci devam ediyor bizde, bu ölüm süreci kıyamete kadar devam edecek dünya kurulumundan beri yer yüzünde canlı görülebilen beri ölüm o gün başlamıştır, tek canlı kalmayınca kalmadığı zaman ölüm mahluku bitmiş olur, ölüm bir anda oluşan durum değildir.

O ölüm sahnesinin kapanmasıdır kişinin fiili olarak öldüğü an, ölüm bir anda oluşan bir süreç değildir. Hani diyor ya mahşerde ölümü bir koç şeklinde getirirler koçun boynu vurulur, ondan sonra ölüm olmaz, ölümsüzlük olur, cennette de cehennemde de ölüm yoktur. Cehennem ehli diyeceklerdir ki ya rabbi bizi öldür de kurtulalım, hayır denecek o ölüm bir defaydı o dünyada idi, o ölüm dünya şartları içinde idi, ahirette ölüm diye bir şey yoktur, aslına bakarsak dünyada da ölüm diye bir şey yoktur, ama dünyada şekil değıştirme vardır. Sistem değıştirme vardır, biz buna ölüm diyoruz, aslında ölüm diye bir şey yoktur.

Ama ahirette sistem değışikliği olmayacak artık ahiretin sistemi tektir, iki dersek Cennet ve Cehennem ama yaşanan sistem ikisinde de tektir. Yani ikisinde de ölümsüzlüktür. İşte zaman da bir mahluktur, eğer mahluk olmazsa zaten olmazdı. Ama özü itibariyle baktığımız zaman bir Hâdis-i kudside bunun başka bir mertebesini daha görüyoruz, “*dehre küfretmeyiniz dehir Allah'tır*” diyor. Meseleye böyle baktığımızda tasavvuf hakikati ve ayan-ı sabiteler hükmünce baktığımızda zaten her

şey böyledir, o zaman, zaman mahluktur hükmüyle bu Hâdis başka mertebelerden bahsettiği için değişik hükümler çıkıyor, ef'al mertebesi, itibariyle baktığımızda zaman mahluktur, ama Muhuddin-i Arabi Hzleri ne diyor.

Hakikat-ı irfaniyeyi idrak etmiş yani hakikatini idrak etmiş kendi hakikatini Allah'ın hakikatini idrak etmiş arife mahluk denmez bu belki biraz ağır bir sözdür bu burada kalsın bu başka yerde söylenmez bakın irfaniyet ehline mahluk denmez işte *"Dehr Allah'tır, ona mahluk denmez"* o mertebede denmez ama ben bu mertebede yaşıyorsam, ben bal gibi mahlukum, bu hepimiz için geçerlidir. Bunun içerisinde olduğumuz sürece mahlukuz. Ama ayan-ı sabiteye ulaşmışsak halıkız başka yolu yok, eğer orada mahluk dersek Hakk'ı mahluk yapmış oluruz. Çünkü orası onun sahasıdır.

Yani kendi kıymetimizi bilelim, işte mazide şu oldu gelecekte bu olacak hayalleri ile mahlukluğumuzu halıklığe çevirmeye çalışmalıyız, çünkü ikisi de biziz özümüz Hakk bunları söylüyoruz ya özü Hakk dışı halk ama bunlar tarikatta lafzi olarak söylenir, hakikatte müşahade olarak yaşanır, yaşam olarak bilinir, yaşanır tatbik edilir. İşte az önce de denildiği gibi insanın kuruluşu çok girift çok teknik özellikleri vardır, bunun için de o insan mekanizmasını anlamak için de bir eğitim gerekiyor. Başka da mümkünü yoktur. Şimdi senin soruna geliyoruz yavaş, yavaş.

Dinimizin içindeki yollar mertebeler bilindiği gibi Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet. Peki bunların sistemdeki yeri ve faaliyet sahası ve sür'atleri nedir, yani gidiş hareket sahaları nedir, benzetme yapıyoruz, Şeriattaki gidiş racul, ayakla gidiş yani yürüyerek gidiş, tarikattaki gidiş araba ile gidiş, Hakikattaki gidiş uçakla gidiş, Marifetteki gidiş füze ile gidiş. Şimdi bunların hepsini bir saat baz ölçüden değerlendirmeye bakalım. Kişi bir saatte ne kadar yol alır, beş Km gider, ortalama arabanın alacağı yol saatte, 50 Km olsun, uçağın bir saatteki aldığı yol 500 Km olsun, peki füze ne kadar gider, beş bin Km olsun.

Yaya gidişe göre araba ile gidenin ömrü on misli uzadı, uçakla gidenin ömrü 100 misli uzadı, füze ile gidenin bin misli uzadı. Şimdi 12 yaşından beri bir çocuk şeriat ehli itibariyle ibadetine başlasın günde beş Km gitmek suretiyle **مِنْ أَلْفٍ**

شهر 97/3, 83 sene üç aya muadil idi, 83 sene üç ay günde beş Km yol alsın 12 yaşında başlamak suretiyle mesela 4000 Km yol aldığını var sayalım, peki bir başka çocuk yine 12 yaşında başlamak üzere yine her gün bir saat gidebiliyor önceki çocuk gibi günde 50 Km gittiğini araba ile düşünelim senede 40 bin Km yol alır, peki uçak ile giden ondan 30 sene sonra yola çıksa yani 50 yaşında yola çıksa bu ne kadar yol aldı, araba ile giden uçak ile giden 33 sene boyunca günde 500 Km yol alarak gitse araba ile gidenden çok, çok fazla yol alacaktır demek ki sur'atimiz arttığı zaman aradaki açığı telafi etmek mümkün oluyor.

Hele 50 yaşında füzeye binmişsek nerede kaldı yaya yürüyüşü nerede kaldı isterse ömrünün başında başlasın nerede kaldı arabayla, gitmek nerede kaldı uçakla gtmek, füze ile giden hepsinden ileriye geçti. İşte miraca ancak bu ulaşır diğerleri ulaşamazlar. Havada uçan uçak kendisini topraktan kurtarmıştır, yani yerden, ayakkabından tekerlekten kurtarmış tır yani gönül aleminde yani esma aleminde sema aleminde uçar, ama füze Sıfat Zat aleminde uçar, bakın füzenin hep çalışma şekli hep bildiğimiz gibi evvela altında bir yakıt tankı var, yani bir tank yanıcı madde (hidrojen) bir tank da yakıcı madde (oksijen) vardır, uçaklarda bu böyle değil uçaklarda yakıt yani yanıcı madde yakıt tankındadır, yakıcı madde uçakta değildir yakıcı olan oksijeni hava içinden alır. Bu nedenle uçaklar hava dışında uçamazlar, ama füze yakıcı maddeyi de beraberinde götürdüğünden atmosfer dışında da füzeler uçarlar.

Yakıt tankının en büyüğü dünya çekiminin en yoğun olduğu dünyayı terk ederken kullanılır 50-100 Km yükselince bu yakıt tankları biter ve roketten atılır böylece ağırlığı da azalan füze diğer yakıt tankları ile daha da hızlı hareket eder atmosfer dışında. 2. Yakıt da bitince o da füzeden ayrılıyor füze o tanktan da kurtulmuş oluyor ama dünyanın çekim kuvveti de azalmış oluyor dünyadan uzaklaştığı için ayrıca atmosferin de sürtünme direnci olmadığından çünkü atmosfer dışına çıktı artık kazandığı hız ne ise o hızla yakıt yakmasa da yoluna devam ediyor, fizikte bu olaya “*eylemsizlik prensibi* “ denir, eğer yön değişikliği gerekirse yörüngesinde düzeltme yapılacaksa sadece o zaman yakıt gerekir onun haricinde artık fizik kuralları işler, yakıt gerekmez. Dünyamız da milyonlarca yıldır güneş etrafında hareket eder ama hiç yakıt harcamaz sistem aynı sistemdir.

Bakın sistem iyi kullanıldığı zaman ne kadar tasarruflu bir hareket ve racule göre, arabaya göre uçağa göre ne kadar çok büyük hız elde etmiş oluyor. İşte tasavvuf sohbetleri yani tevhid gerçek tasavvuf sohbetleri, yaya, araba sohbetleri değil, tabi onlar da sohbet tamamen yok sayamayız, kimseyi kınama ve herhangi bir şey değildir, onlar da olmasa zaten buralara da çıkılamaz, onlar temel olacaktır, ama orada kalınmayacak işte orada kaldığımız zaman ziyan ediyoruz, gerçi o da ziyan değil, oranın değeri o kadar, o ayrıdır, onun da cenneti cennet ehli var o da cennet ehli olacak gelecekte inşallah bize bildirdikleri öyle bilmiyorum kim cennete gidecek.

50 yaşında füzeye binerek giden için o füzenin evinin yanına kadar gelmesi Kader-i Mutlak, binmen de kader-i Muallaktır. Yani sana verilen hukuk oluyor artık, binersin veya binmezsin, o çalışmalara katılmak gereğini yerine getirmek artık bizim kısmen irademize kalmış oluyor, ama o füzenin o kadar yaklaştırılması Cenab-ı Hakk ın ne kadar büyük lütfu olduğunu gösteriyor. Bundan sonra da tabi onunla ilgilenmemek kendisine çok büyük mesuliyet vermiş olur. Mesuliyet pişmanlık yönüyledir, eksi manada değildir, yoksa arabaya binsek ne olacak binmesek ne olacak araba boş da

olsa zaten gidiyor, ama arabada yer açılmaya çalışılıyor ki yeni gelen yolcular da kendilerine bir saha bulsunlar. Yaya giden bir kişiye bir anda hiç planda yokken pat diye bir füze geliyor ve ona binme imkanı doğuyorsa bu Allah'ın o kuluna bir lütfu oluyor. O füzeye kişinin binmek istemesi veya istememesi kişinin muallak kaderinin tatbikatına kalıyor.

Muallak kaderimizde Mudil ismimiz de var, yani onun gücü de var Hâdi isminin de gücü vardır, ne yapacağız şimdi bırak bak namaz ibadet yapıyoruz, diye nefsimize uygun şekilde karar vererek kaderimizi biz halk etmiş oluyoruz kaderimizi yani biz muallak kaderimizi eksi tarafında kullanmış oluyoruz ve de onun sorumlusu oluyoruz. Muallak kaderimizi irademiz ile füzeye binme yolunda gösterirsek o zaman muallak kaderi mutlak kadere ve istenilen yöne yönelterek kullanmış oluyoruz. Bunun da mükafatını almış oluyoruz.

Katılıp ders almamanın hali başka hiç katılmamanın hali başka, hem katılıp ta hem de gereğini yerine getirmek tabi ki en güzeldir. Ama katılıp ta ders almamak şu olur biraz gecikme olur, Cenab-ı Hakk mutlak kader olarak zaten onu oraya getirmesi kaderinden onun Mutlak kaderinden yani oraya kadar getirmesi onun mutlak kaderindendir. Yoksa bir başka hanenin evinin önünde durdurur o füzeyi kimsenin de haberi olmaz işte belirli hanelerin üzerine getirmesi orada onun kaderinin tahakkuk etmesi orada kader tahakkuk ediyor mutlak kader Allah'ın kaderi odur işte. Ayrıca kaderi ile birlikte lütfudur, ama işte oraya ilgi ilgi nisbetinde fayda sağlıyor. Oda tabi kişinin kendi değerlendirmesine kalıyor.

Ama bu değerlendirmeye de insan birçok tesirlerin içerisinde yapıyor birçok tesirle ya onu biraz geriye çekiyor veya daha ileriye daha yakınına getiriyor. İşte burada da ayrı bir kader vardır, işte burada kader-i muallak binerseniz kader-i muallak kader-i mutlaka dönüşüyor, kader-i muallakta olan yani sizin uygulamanızla mutlak kadere yani mutlak faydaya dönüşüyor, binmemekle mutlak zarara dönüştürülmüş oluyor. Bu girmeyi geciktirmemek lazımdır, bir anda dalmak zararlı da olabilir soğuk bir havuza aniden dalarsan bünyeye zarar da

olabilir alıştıra alıştıra girmek en uygundur fakat gecikme ya fırsat vermemek lazımdır. Tabi hepimiz füzenin içindeyiz merak etmeyin binsek de binmesek de içindeyiz inşallah.

Zaman neden çabucak geçiyor, bu tevhid sohbetlerinde bakıyorsunuz 45 dakika hemen bitmiş ne zaman geçti bu diyorsunuz, tevhid sohbetleri şundan çabuk geçiyor, hani az önce dedik ya zaman mahluktur, zaman dahi kendini tanıyabilmesi için irfan ehlinin dersine geliyor. Kapıda yahut camda yahut dışarıda zaman sıkıştırıyor bir birini arkadan çabuk gir, ben de geleceğim ben de dinleyeceğim ben de kendimi tanıyacağım diye izdiham oluyor sohbet yerine gelmekte melaik-i kiram için de böyledir, işte bir birini sıkıştır, sıkıştır çabuk, çabuk o zaman çabuk geçiyor. Bu da işin bir başka yönüdür.

Ömrün kalan kısmının telafisi mümkün yani hiç üzülmeyelim yani bir insana on ömür verilmiş olsa yüz üzerinden bin sene ömür verilmiş olsa o bin senede yürüyerek yola çıksa uçakla yürüyerek aldığı yolu çok kısa sürede kat edebiliyor. İşte Mevlana Hz lerinin dediği budur, irfan ehli ile bir saat sohbet yüz senelik yol aldırır, yani nafile ibadete bedeldir dediği budur. Hz Rasulullah'ın sözleri ile tasdik olsun ki O'nun sözü her zaman senettir, "bir saatlik tefekkür bir yıllık nafile ibadete bedeldir" tefekkür öyle geleceği geçmişi hayali tefekkür değildir, Allah'ı tefekkür, Allah'ı tefekkür etmek için de O'nun ne olduğunu bilmek gereklidir. O da bu sohbetlerle elde edilir.

Bir insan yalnız başına tefekkür etse nereye kadar ulaşır, ancak nefesine ulaşır, başka bir yere ulaşamaz, ama tekniğini aldığı zaman işin o zaman kendi başına tefekkür etmeye çalışır ve tefekkür eder. İşte Ef'al mertebesinde Hakk'ı düşünme tefekkürü, ef'al mertebesinde tefekkürsüz ibadetini yapan kişiye göre o kişi bir sene nafile ibadet etse o kişinin bir saatlik tefekkürü ile kazandığı yola malzemeye ulaşamaz, değere ulaşamaz. Gelelim ikinci aşamada Efendimizin sözleri; "Bir saatlik tefekkür 70 senelik nafile ibadete bedeldir" diyor işte bu tarikat ve hakikat mertebesinde yaşayan kimselerin tefekkürüdür. Demek ki tefekkürden tefekküre fark vardır.

Tabi olacaktır çünkü mertebeler vardır, her mertebenin tefekkürü kendine göredir. Getirisi de götürüsü de ona göredir. Tabi yükseğe çıktıkça tehlike artıyor. Ama ne varsa da yüksekte vardır, aşağılarda yoktur, bir saatlik tefekkür bin senelik nafil ibadete bedeldir, az önce dediğimiz füze ile gidişe benziyor.

Şeriat mertebesinde bir insan ömür boyu tefekkür etse yani her gün bir saatten, Hakikat mertebesindeki insanın bir saatlik tefekkürüne bedeldir. Yani burada bir ömür boyu tefekkür ediyor, neden çünkü Hakikat-ı İlahiyeyi idrak edemediği için hayali bir tefekkür oluyor, ve nefsine ulaşıyor nefsi de rabbına onu ulaştırmıyor, yani emmare nefsine ulaşıyor, ama bu sohbetler neticesinde gerçek nefsine ulaşmış olsa kendindeki gerçek nefsine hakiki nefsine ulaşmış olsa oradan rabbına yolu vardır, ama onun tefekkürü bireysel tefekkürdür, Allah'tan kopuk bir tefekkürdür.

Bakın burada bir ömür boyu çalıştığı tefekkür, hakikat mertebesinde bir saatte bir ömür boyu geçirdiği zamanı günün bir saatinde bir günde diyelim kazanıyor. Bin sene de kazandığını bir saatte kazanıyor. İnsanın buraya talip olmasın

da nereye talip olsun. Peki bunun bir başka ispatı ﴿١﴾ تَا

﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٣﴾
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ وَالرُّوحُ
فِيهَا بِأَذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٥﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ طَلَعَ
الْفَجْرُ

Kadir Suresidir . Muhakkak ki biz indirdik O'nu Kadir gecesini içerisinde inzal ettik, bu Kur'an-ı Azimmüşan'ı gerçi o gece içerisinde hepsi gelmedi ama dünya semasına gönül kabesine indi, o gece neşir olmaya başlaması ve "İKRA" ayeti ile OKU

diyor, tefekküre yöneltiyor, وَمَا أَدْرَاكَ senin ümmetin daha bunu idrak etmedi çünkü ayetlerin bir Hz Rasulullah'a has olanı var bir de O'ndan ümmetine dönük olanı var. O ayetler Hz Peygamberin şahsında kalmıyor, sadece ona mahsus değildir, ona mahsus olsaydı Hz Peygamber ile kabrine konurdu. Yeni gelen çocuklara daha nazil olmadı bu Kur'an, 12 yaşında çocuklara nazil olmaya başlayacaktır. Yani buluşa erdiği zaman nazil olmaya başlayacak. Ne kadarını okur idrak ederse onun Kur'an'ı o kadar olacaktır. Efendim işte 6666 ayet derler o kadar değil daha az, o ayetlerden ne kadarını biz almışsak bizim Kur'an'ımız o kadar olacaktır. Ama göğsümüze bastık kütüphanemizde tamamı var, var ama ne olduğunu bilmedikten sonra ne kadarını biliyorsan yani bünyemize işleyen tarafı bizim kitabımıza yazılan o ayetlerden ne kadarı ise bizim Kur'an'ımız o kadardır. Bu da konunun bir başka yönüdür.

Kadir gecesi içerisinde indirdik sen o Kadir gecesinin ne olduğunu bilir misin, bilirmisin derken “elbette sen bu Kadir gecesinin ne olduğunu bilirsin” manası vardır orada. Ama ümmeti için “bilirmisiniz bu Kadir gecesini nedir” Hz Peygamber Kadir gecesinin ne olduğunu bilmeseydi, Kur'an O'na gelir miydi, Kadrini kıymetini bilmeyen kimseye Kur'an gelir mi, veya ilham gelir mi. أَلَيْسَ الْقَدَرُ O Kadir gecesi öyle bir

gece ki خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ bin aydan yani 83 sene üç aydan daha hayırlıdır. تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ O gece melaike ve

ruh tenezzül eder, yani iner nereye iner buraya iner, beyin aleminden yahut semavattan bizim gönlümüze iner melaike ve Ruh yani meleki ve ruhi kuvvetler kadrini anladığın zaman sana gelir ve senin Kur'an'ın sana gelir, Kadir gecesinin rüknü bu kadar yüce genel olarak dışarıya gelen Kur'an ama öz olarak o mertebelere doğru ulaşan Mirac ehline gelir. Bakın

Kadir gecesi Miraç gecesinden sonradır, Kadir gecesi Miraç gecesinden daha üstün bir gecedir hüviyeti özelliği bakımından tabi biz hangisi üstün onun değerlendirmesini yapmak doğru değildir hepsi çok üstündür.

Miraç gecesi olmazsa Kadir gecesi olmaz, Hristiyanların Yahudilerin Miraç geceleri olmadığı için Kadirleri yoktur, onların mertebesi değildir o Kadir gecesi Kâdir'in gecesi ayrıca mutlak kâdirin gecesidir, demektir. **تَتَرَلُّ الْعَلَمَكَةُ وَالرُّوحُ** Ruh ve melaike sana tenzil olur, Hakk tarafından sana sırlar gönderilir. Nasıl **بِإِذْنِ رَبِّهِمْ** bakın rabbının izni ile başkasının

izni zaten orada geçmez, **مِنْ كُلِّ أَمْرٍ** bütün emirler ile nedir emir aleminden gelen güçler ile sana indirilir diyor. Nasıl bir lütuf ise nasıl bir ikram ise işte bu selamet üzeredir, yani bu yapılan iş salah bir iştir, selamette bir iş hayel falan nefsanî falan bir iş değildir, **هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ** fecire kadar ilahiyat güneşi sende doğuncaya kadar bu sistem sende çalışır diyor. Sabah olunca iş bitiyor değil mi, hangi iş hangi güneş, İlahiyet güneşi doğduktan sonra işte Fenafillah'tan Fenafillahta iken rabbının sana verdiği Kur'an ile her şey ile birlikte melaike ile ve ruhu ile birlikte gündüz ortaya çıktığı zaman İlahiyat mertebesinde artık bunlar bitmiş senin varlığın bunları kaplamış sen bunları ihata etmiş olursun artık onlar senin varlıkların olur, sen vücud-u mübareken ile onları örtmüş olursun. Yani artık sana onlar tabi olurlar. onun için fecre kadar gelişler vardır, gelişleri kendinde muhafaza etmek var, gündüz aydınlandığında Zat'ı İlahiye ile zuhur edersin Kadir gecesinin sabahı.

مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ Bin aydan hayırlıdır, o gece bin aydan hayırlıdır, yalnız burada gözden kaçırdığımız bir şey var, bin

ay ibadetle geçmiş aydan hayırlıdır. 83 sene ibadetle, bu surenin bir de şunun için geldiğini söylerler, eski ümmetlerin ömürleri çok uzun olduğu için genelde bir Beni İsrail savaşçısından bahsederler, o savaşçı zırhını giymiş Hakk yolunda hiç zırhını çıkarmadan 83 sene savaşmış devamlı Allah yolunda gece gündüz savaşmış, Hz Rasulullah'a gelmişler efendimize bu kıssayı nakletmişler sahabeden bazıları "Ya Rasulullah biz ne yapacağız nasıl bu işleri halledeceğiz bu işleri" demişler Efendimiz de "nedir" diye sorunca işte sizin ümmetinizin ömrü 50-60 senedir, o dönemde bu yaşlar çok sayılıyor, Efendimizin yaşı 63 yıldır, Efendimiz de fazla yaşayanlardandır, nasıl yapacağız hiç zırhını çıkarmadan 83 sene yaşamış bizim ömrümüz zaten o kadar yok, başka işlerimiz de var, dediği zaman işte Hz Rasulullah efendimiz de bir hayli düşünüyor, benim garib ümmetim nasıl olacak diye işte onun üzerine bu surenin de geldiğini söylerler.

Ey habibim sen üzülme مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ oradan çıkıyor işte 83 sene hesabı oradan çıkıyor, bu 83 sene bakın zırhını üstünden çıkarmadan yani hep namazda ibadette Hakk yolunda geçen bir 83 sene şimdi biraz geriye alalım kasedi saralım, biz günde ne kadar ibadet yapabiliriz, namaz vakitlerinin hepsini tolasak iki saat yapar, biz 10 saat yaptığımızı düşünelim, 10 saat üzerinden 83 sene 830 seneye delalet eder. Bütün gün ibadet edemiyoruz, hele günde iki saate indirsek bakın bizim 24 ten 2 çıkarsa 22 bin misli ömrümüz olması lazımdır, 22 bin ay yeryüzünde yaşadığımız zaman ancak, مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ bizde tahakkuk eder. 22 defa 83 hesaplanırsa 2 bin seneye yakın bize ömür bahşetmiş oluyor Cenab-ı Hakk, مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ İçinde dir bu, ibadetle geçmiş 83 sene ama biz günde 2 saat ibadet yapabildiğimizden 24 den 2 çıktı kalan 22 misli arttırmamız gerekiyor ibadetimizi 24 saatte iki saat ibadetimiz var, işte iki bin seneye yakın yer

yüzünde bize yaşamışçasına Cenab-ı Hakk bir gecede bize bunu veriyor.

Şimdi hesabı tekrar yapalım, ya her gece veya senede bir defa bunu değerlendirdiğimizde 20 sene değerlendirmiş olsak iki bini bir de 20 ile çarp bu bir geceye mahsus her sene bir gece devam ettiğini düşün peki her ay bir kadir gecesini yaptığını düşün ve her gecen kadir gecesini ise Müslümanın yeryüzünde yaşamış yaşam süresini hesap etmek çok zor olur. İşte geldik şimdi ömür uzar mı uzamaz mı, tabi fizik olarak zaman uzamaz, ama ruhlar alemindeki zaman işte dehre küfretmeyiniz ruhlar alemindeki zaman Allah'ın zamanı olduğundan ve onda da son olmadığından biz ömrümüzü manevi olarak 40 bin senelik bir uzantıya uzatmış oluyoruz.

Ama dünyadaki görüntü süremiz 30 sene 50 senedir o ayrı. İşte dua ve sadakalar ile ömür uzar dediği bu hakikattir. İşte bunun içine bir de ilmi katmak lazımdır. Dua zaten ilim demektir, sadaka da o ilim yolunda maddi yöndeki çalışmalarımız ve onun sadakasıdır. Gelmeler gitmeler zaman ayırmalar, işte ziyaretler ziyafetler onlar da tasadduk sadakasıdır.

İki komşu varmış birisi dermiş ki bir saati bin saat yapan Allah ve bin saati bir saat yapan Allah diye söylemiş, yanındaki komşu da merak edermiş yahu bu olur mu nasıl şey bir saat bin saat olur mu, bin saat bir saat olur mu, diye kendi kendine düşünürmüş öyle. Olur mu olur işte böyle bu hesapla bin saat dediği on bin saat de olur, kişi bin saatini bir saat yapar, neden gafletle geçirdiği için bin saatte bir saatlik iş yapmışsa işte o bin saat bir saat olur, bir saatlik hasıla meydana getirmiştir, dolayısıyla kısaltmıştır ömrünü. Şimdi o kişi bir gün gidiyor, günlerden Cuma imiş, camide Cuma namazı için abdes alacak şadırvana gidiyor o anda da ezan okunmaya başlamış, çabuk, çabuk sular şırıl, şırıl akarken o da abdest alırken kendisine bir hal geliyor.

Bir bakıyor ki manzara değişmiş, uyandığı zaman kendini bir deniz sahilinde görüyor, o anda şadırvanda ilk abdes

alamaya başladığında şırl şırl duyduğu su sesleri bu sefer sahildeki dalga seslerine dönüşüyor, kendini sahilde buluyor. Hemen bir başkası oluveriyor bu değişimi çok da fark etmiyor. Sanki sahilde uzun zaman yaşayan biriymiş hissi oluşuyor. Sahilde dolaşırken tabi aklında Cuma ve namaz falan yok bir bakıyor ki karşıdan bir çoban koyun sürüsü ile birlikte geliyor, bakıyor ki koyunların çobanı da bir kız, kıza bakarken kıza aşık oluyor. Kızın peşinden gidiyor, kızı ailesinden istiyor, evleniyorlar, yedi senede yedi tane çocukları oluyor, bir gün gene Cuma günü bulundukları kasabada namaza gidecek yine oradaki caminin şadırvanında abdes almaya başlıyor, yine şıldır, şıldır su sesleri şadırvanda abdest alıyor ezan okunuyor, ezan biterken bir kendine geliyor, ilk abdest aldığı yerde buluyor kendini ve ezan ile abdesti bitiriyor.

Ezan daha yeni bitiyor bir ezan okunma süresinde yedi yıl yaşamış çoban kızdan yedi çocuğu olmuş bu bir abdest alma süresinde meydana geliyor. Adamcağız orada şaşırıyor, o zaman anlıyor bıraktığı yere döndüğünü. O yaşadığı hayatı içinde yaşıyorken daha evvelini hatırlamıyor, oradaki hayatını hayat zannediyordu, ama tekrar abdes aldığı yere dönünce o zaman oradaki hayatı hayaline geliyor, bu nasıl iştir diye, hayel olsa ortada yedi tane çocuk var, nihayet Cuma namazını kılıp dışarıya çıkıyor, hatırında kaldığı kadar o yerleri anlatıyor, şöyle, şöyle bir yer vardı diye oraya gittim geldim diye sonra o yeri buluyorlar nerede olduğunu öğreniyorlar o çoban hanımı ve yedi çocuğunu bulunduğu yere getiriyorlar hayatlarının devamını o eşi ve yedi çocuğu ile beraber ilk yerinde hayatlarını sürdürüyorlar. Hani komşusu “bir saati bin saat yapan Allah” diyordu ya işte ona müşahedeli olarak gösteriyor, bir saatin bin saat değil 50 bin saat olabileceğini ona müşahedeli olarak göstermiş oluyor.

Bu sohbetimizde böylece burada bitmiş olmaktadır, Cenâb-ı Hakk bu alemin ve kendilerimizin hakikatini idrak etmiş olan kimselerden eyesin.

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşaallah.

Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
  3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
  5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:

13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtîha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
- 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
- 91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
- 95- Terzi Baba-(8) (19/53)
- 96- 41-Fussilet Sûresi.
- 118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
- 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADÎS :

2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'î şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlerimizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
  3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
  14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:

27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtîha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:

66. Risâle-i Gavsiyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. İman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
- 81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
- 82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
- 83- 2013 Umre dosyası.
- 84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
- 85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
- 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
- 87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
- 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
- 89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
- 90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
- 91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
- 92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
- 93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
- 94- Mescid-i Dırrar-Kubbet-ul Kara.
- 95- Terzi Baba-(8) (19/53)
- 96- 41-Fussilet Sûresi.
- 97- 2015 Umre dosyası.
- 98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
- 99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
- 100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
- 101- Bosna Hersek dosyası.
- 102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
- 103-terzi Baba yüksek lisans tezi.

- 104-Hacc Umre ve hakikatleri.
- 105-Cemo ve Farko.
- 106-(2016) Umre dosyası.
- 107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
- 108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
- 109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
- 110-19-53-Şeker risalesi.
- 111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
- 112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
- 113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
- 114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
- 115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
- 116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
- 117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
- 118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
- 119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
- 120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
- 121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
- 122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
- 123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
- 124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
- 125-2018 Umre dosyası
- 126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Çağaloğlu.
- 127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Çağaloğlu.
- 128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
- 129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
- 130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
- 131-Kur'ân-ı Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
- 132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
- 133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
- 134-2-Sohbet arası sohbetler.
- 135-3-Sohbet arası sohbetler.
- 136-4-Sohbet arası sohbetler.
- 137-5-Sohbet arası sohbetler.
- 138-6-Sohbet arası sohbetler.
- 139-7-Sohbet arası sohbetler.
- 140-8-Sohbet arası sohbetler.

141-9-Sohbet arası sohbetler.
142-10-Sohbet arası sohbetler.
143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.
152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.
155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.

- 7-91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi
Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

- 1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

- 1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

- 1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.

- 7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
-

Umre dosyaları serisi

- 1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası
-

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

- 1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedî'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
-

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

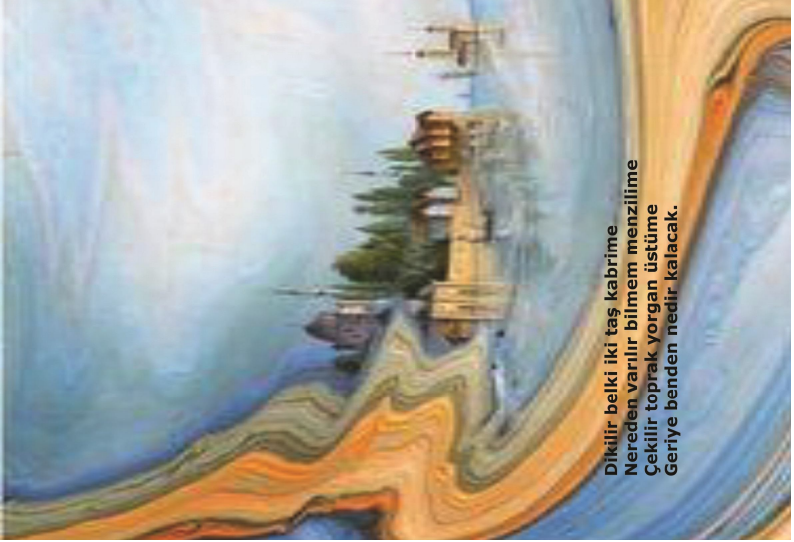
Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-

**Kitaplar devam ediyor şu an Yekün=
(162+100=262)**

Dikilir belki iki taş kabrime
Nereden varılır bilmem menziliime
Çekilir toprak yorgan üstüme
Geriyse benden nedir kalacak.

NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (148-16)

GÖNÜLDEN
ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ İZ-TERZİ BABA

MUHTELİF SOHBET
ARASI SOHBETLER
(KİTAP - 148-16)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOHBETLER
TASAVVUF SERİSİ (148-16)